

## Plotovi v Posavju še trdni

Medobčinski svet ZKS bo v novem mandatu nadaljeval z bitko

**BREŽICE** — Svet posavskih občin je na seji 2. marca sprejel poročilo o delu v zadnjih dveh letih. Ob tem je bilo izrečenih vrsto kritičnih misli, ugotovitev in pobud, s katerimi bodo dopolnili programsko izhodišča za naslednje obdobje. Dosedanja vloga MS je pokazala, da to ni odvečen člen, ampak koristna vez med občinskimi organizacijami in CK ZKS.

Člani so svojo razpravo osredotočili na to, koliko je bilo delovanje komunistov prispevalo ali zavora k uresničevanju sprejetih

● Na seji MS ZKS za Posavje so 2. marca razrešili dolžnosti dosedanjega sekretarja Božena Ostrovršnika in se ji zahvalili za predano opravljanje te funkcije. Za novega sekretarja so izvolili Vojka Dvojmoča iz Sevnice.

usmeritev. Božena Ostrovršnikova je dodala, da so bili tozgodovski in občinski plotovi še zelo močni in da je izhod iz tega, bitka ob konkretnih vprašanjih. Ko so ugotovljali, da je v nekaterih primerih ostajala ZK osamljena v vseh treh občinah, je izvršni sekretar Emil Štern vprašal, če niso bila to morda le vodstva. Od sprejete politike končno odstopajo samo

nekateri posamezniki. Stališča ostanejo večkrat brez odmeva zato, ker jih ne izpeljejo občinske organizacije ZK. Isti razpravljalec je menil, da bi moral medobčinski svet preverjati, kako komunisti opravljajo svojo vlogo pri uresničevanju skupnih interesov v svetu posavskih občin. Njegovo funkcijo namreč pogreša.

Ko so razpravljali ocenjevali dosedanje zaplete pri zdravstvu, v kmetijstvu, industriji, financiranju krajevnih skupnosti, so poudarjali, da je Posavje Jugoslavija v malem, od tod torej občutek nem-

oči komunistov. Za to, da financiranje KS ni steklo, pa se nikakor ne smemo izgovarjati na neurejenost tega vprašanja v SRS ali celo Jugoslaviji, je menila Jana Videnič, ampak poiščimo razloge v občinskih blagajnah. Če bi odločali delovni kolektivi, bi bilo to že zdavnaj rešeno.

JOŽICA TEPPEY

### KURIRČKOVA POŠTA

Letošnja kurirčkova pošta bo na Dolenjskem krenila 12. marca ob 10. uri izpred osnovne šole bratov Ribar v Brežicah. Dolenjska proga vodi nato v občine Krško, Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Kočevje, Ribnica, Grosuplje, Trebnje, Sevnica, Laško in nazadnje v Trbovlje, kjer bo prireditev zaključena 2. junija s predajo vseh kurirčkovih torbic na zboru pionirjev Jugoslavije.



**ZA PRAZNIK V DOMU STAREJŠIH** — Ob različnih priložnostih vabijo v Domu starejših občanov v Šmihelu v goste mnoge, ki znajo poskrbeti za veselje in razvedrilo. Tak večer, posvečen oskrbovankam za njihov praznik (dan žena), so v petek zvečer pripravili tudi pionirji osnovne šole iz Šmihela, ansambel Rubin in humorist Slavko Ambrož. Čestitkam so se pridružili tudi predstavniki KO RK Ločna—Mačkovec, Novo mesto—Center in Mestne njive, ki so oskrbovanke nagradili z darili. Ženam za praznik je bila posvečena tudi razstava slik v avli doma, ki jih je prispeval akademski slikar, pedagog na kostanjeviški osnovni šoli, Jože Marinč. (Foto: J. Pavlin)

## Strokovnost bo imela prednost

Priprave na teden dolenjskega cvička

**NOVO MESTO** — Da bi se ogledali očitu, da je teden dolenjskega cvička zgolj velika dolenjska veselica, bodo organizatorji prireditev letos dali še večji poudarek strokovnosti kot doslej.

Poleg poudarjenosti strokovno ocenjenih vin bodo obiskovalci prireditve v petek, 16. marca, od 10. ure naprej v sejni sobi Zavarovalne skupnosti Triglav lahko poslušali predavanje in razpravo o trsem izboru in o sortah vinske trte, ki jih vinogradniki želijo nanovo preiskusiti tudi v naših krajih. To so sorte slovenskega trsnega izbora: šipon, zeleni silvanec, beli burgundec, traminec, sovinjon, od južnih sort pa vranec, neoplanta, in beograjska rana, in nekatere tuje. O teh sortah bo govoril mag. inž. Tone Zafošnik iz kmetijskega inštituta v Ljubljani.

V soboto bo v istem prostoru in ob enakem času še razprava o perečih vprašanjih naše zakonodaje o vinu, na kateri bodo prav tako sodelovali strokovnjaki kmetijskega inštituta.

Ker je objava teh strokovnih prireditev izostala s plakatov, tudi po tej poti organizatorji vabijo vinogradnike, naj se jih udeležijo v čim večjem številu.

T. D.

### PREKINITEV ALI NE?

**NOVO MESTO** — Te dni bo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu ocenilo dogodek, ki se je pripetil 15. februarja na Pionirjevem gradbišču „bolnišnica“ v Kandiji. Delavci so se spravili v garderobo in začeli zabavljati čez osebne dohodke in način izplačila akordnega dela. Z zdaj trdijo, da ni šlo za prekinitvev dela, češ da je bilo slabo vreme in minus 6 stopinj mraza, in je bilo delo onemogočeno. Dogodek je v javnosti že znan, kot običajno v govorih precej napihnen, uradna verzija pa sledi.

## Brez razlogov ukinjajo tozde

Na to opozarja družbeni pravobranilec samoupravljanja — Pri sodišču združena dela največ spornih zadev iz IMV — Občni zbori uspeši

**NOVO MESTO** — Potem, ko so poročili o lanskem delu družbenega pravobranilca samoupravljanja in sodišča združene dela obravnavali v občinskih sindikalnih svetih, so o njihovi prejšnji teden govorili tudi člani medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Dolenjsko.

Poročili so sprejeli, pri tem pa poudarili, da morajo sindikalni delavci posvetiti večjo pozornost vprašanjem, ki so posebej izpostavljena, kajti le tako bo mogoče obvarovati družbeno lastnino in pravice delovnih ljudi. V ospredju je namreč vprašanje statusnih sprememb v ozdih, saj čedalje

vilnostim in sporom. Zato je medobčinski sindikalni svet pod-

D. RUSTJA

## Resnica le kaplja na dan

V Brežicah se nadaljuje sojenje

**BREŽICE** — Danes se v dvorani tamkajšnjega šolskega centra z zaslišanjem novih prič nadaljuje sojenje udeležencem vinske atere v brežiškem Slovinu. Dosedanji dokazni postopek zoper Edvarda Verstovška, Vladimira Kovačiča, Karla Rečerja, Antona Vogrinca in Franja Jagra ni izpolnil pričakovanj, saj so nekatere odločilne priče „izgubile“ spomin in so pred senatom povsem spremenile izjave, ki so jih dale preiskovalnemu sodniku. Bolj realno podoba o tem, kaj naj bi se v brežiškem Slovinu dogajalo v letih med 1977 in 1980, sta dala šele ponedeljkovo in torkovo zaslihanje izvedencev, zato se zdí, je resnica vendarle pričela kapljati na dan.

Več o dosedanjem poteku sojenja na zadnji strani.

● Člani medobčinskega sveta so razpravljali tudi o občinskih zborih sindikalnih organizacij in konferenc. Zbori so bili zvečinoma pravčasno, vsebinsko so bili pripravljene boljše kot v preteklosti. V vodstvih sindikalnih organizacij je tokrat prišlo do velikih sprememb, po mnenju nekaterih je to celo slabo, saj si sindikati na ta način ne bodo zagotovili prave kadrovske baze. Dogažalo se je namreč, da so razrešeno zahtevali in dobili ljudje, ki so se izkazali z dobrim delom in bi lahko še naprej vodili sindikalne organizacije.

popogosteje prihaja do ukinjanja tozdogov, in to celo tedaj, ko za tak ukrep ni nikakršnih razlogov. Dalje: sindikalna dejavnost bi morala biti bolj učinkovita v kolektivih, ki poslujejo z motnjami ali pa že imajo izgubo, sanacijski ukrepi pa so zvečinoma neuspešni. Na noge bi kazalo postaviti delo samoupravnih delavskih kontrol, teh marsikje ko da ni, ne nazadnje zato, ker strokovno niso dovolj podkovane.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja pri delu le na videz ni v zaostanku, nepravilnosti v združenem delu, ob katerih bi bilo nujno njegovo ukrepanje, je veliko več, kot mu jih uspe odkriti in obravnavati. Pri sodišču združene dela pa je zaostanek točno izražen s številom nerešenih zadev, teh se je v štirih dolenjskih občinah od 1978 do zdaj nabralo že 366. Najbolj pogosto prihaja do sporov v IMV, zato je treba proučiti, kako bi že v tovarni reševali sporne zadeve. Pri tem je lahko odločilna pomoč sindikalnih delavcev, brez slednje bosta tudi pravobranilec in sodišče čedalje težje kos naraščajočim nepra-

### VISOKO PRIZNANJE V BEOGRADU

**NOVO MESTO** — Na 10. mednarodnem spomladanskem sejmu oblačenja v Beogradu, ki je bil zaključen 3. marca, je strokovna žirija podelila „zlato lamo“, statuo košute, Novoteksu za otroška oblačila, zlati prstan pa avtorici kolekcije, kreatorki Jani Jovič. Nagrajena je bila kolekcija športnih oblačil iz programa „teens“.

## Vsi računi še daleč niso poravnani

Pred 8. marcem

Letos bržkone ni potrebna politična akcija, ki bi skušala preprečiti razsipavanje družbenih sredstev ob osmomarčevskih proslavah. Gospodarske razmere so prisilile delovne organizacije k varčevanju. Po drugi strani pa je še bolj pomembna ugotovitev, da je politična osveščenost ljudi zadnja leta napredovala.

Vse več jih je med zaposlenimi, ki so doumeli, da z veselico tako pomembnega praznika žena ni mogoče odpraviti in da bi na tak način prepoceni za pravili ugodnejše možnosti. Take, ki bi z združenimi sredstvi ne samo ženam, ampak vsem delovnim ljudem prinesle dosti več.

Tudi proslave in skromno pogostitev bodo ponekod še pripravili. Odločitev je pač v rokah vsake delovne organizacije. Kjer imajo že vrsto let prava na dan navado počastiti jubilate ali pa je 8. marec proglašen za praznik delovne organizacije, kot je v novomeškem Labodu, ne bi imelo smisla tega preprečevati. Kazalo pa bi vendarle na internih proslavah, če že bodo, Marxa, Klaro Zetkin, Rozo Luxemburg in druge zaslužne zgodovinske osebnosti bolj na kratko odpraviti, več pozornosti pa posvetiti razmeram v lastnem okolju, spregovoriti o tem, kar danes in ta hip teži tovarišice. Vrsto zadev bi lahko uredili brez kakršnihkoli sredstev, le z malo več razumevanja. Če pa že denar je, naj bi ženske predlagale, kam ga nameniti. Ali morda skupni slovenski akciji za ureditev zavoda za najhujše prizadete otroke? Morda se kje ogrevajo za tovarniški vrtec, za boljšo organizacijo prevozov, za organizirane rekreacijske oddihe?

Druga skrajnost, ki ima tudi že glasne privrženke, češ da 8. marca ne bi bilo potrebno več niti omenjati, tudi ni sprejemljiva. Je škodljiva, kajti vsi računi, ki jih ob tem prazniku polagamo, še niso poravnani.

RIA BAČER



**NA DOLENJSKEM PUST LOVI REP** — Medtem ko po Sloveniji zanimanje za pustne šege in navade raste, pa po Dolenjski organizatorjem pustnih prireditev zmanjkuje moči. Gradaški mački so letos le malo popraskali, pa tudi Sentjernejska Kurentova oblast se ni posebno izkazala, saj so se raje samoupravno dogovorili kar s kostanjeviškimi Selmarji, ki edini še trdno drže stoletno tradicijo. Pohvaliti pa velja zamisel Zveze prijateljev mladine Novo mesto, ki je na pustni torek pripravila sprevod več kot 2000 maškar z godbo (na sliki). Raganje so nadaljevali v športni dvorani, kjer so žrebali pustne maske in se veselili ob pustnih dobrotah. (Foto: J. Pavlin)

## Več za obresti kot za plače

Medobčinski svet ZK o lanskem gospodarstvu in ljubljanski regiji — Letos se obeta sorazmerno največ izgub v kočevski in ribniški občini

**LJUBLJANA** — Preračunano v dinarje, so gospodarski rezultati za lani v ljubljanski regiji celo odlični, upoštevajoč fizični obseg proizvodnje, pa pomenijo padec. Gospodarstvo ima premalo lastnega kapitala, zato znašajo stroški za posojila (obresti) že okoli 12 do 15 odst. dohodka, ponekod pa celo že toliko kot izplačila za osebne dohodke v vsem letu.

To je nekaj podatkov iz uvodnega poročila predstavnika Medobčinske gospodarske zbornice Jožeta Drnovška na seji medobčinskega sveta ZK Ljubljana—okolica, ki je bila 28. februarja. Ko je našteval večje izgubarje, je bil med njimi tudi tozdr Strojni obrati kočevskega Zidarja (17 milijonov dinarjev izgube). Izgube so bile pokrite v glavnem iz rezervnih skladov, v bodoče pa naj bi jih pokrivali znotraj SOZD, banke in reproverige, če so seveda za obstoj izgubarja zainteresirani. V načelu pa je treba obravnavati izgube izredno strogo. Veliko več izgub se obeta v prvem četrtletju letos, med temi „kandidati“ pa jih je sorazmerno največ iz občin Kočevje in Ribnica (ITPP, ITAS, INKOP, Tekstilana), in sicer zato,

ker so se jim cene surovin močno podražile, cene njihovim izdelkom pa so zamrznjene.

Sekretar predsedstva OK ZK Kočevje Rudi Orel je na seji takole obrazložil ugotovitve statistike, po katerih je kočevsko gospodarstvo lani doseglo ne le najslabše rezultate v regiji, marveč tudi v republiki:

Kočevsko gospodarstvo se je preusmerilo tako, da iz manj materiala naredi vrednejše predmete. Fizični pokazatelj proizvodnje torej niso tisti, ki bi dajali stvarno sliko.

JOŽE PRIMC

**VREME**  
V drugi polovici tedna bo prevladovalo suho, spremenljivo oblačno in spet nekoliko hladnejše vreme.



**OBISK S KITAJSKEGA** — V soboto dopoldan je novomeško Industrijo motornih vozil obiskala kitajska delegacija, na čelu katere sta bila minister za državno varnost Lin Yun in član CK KP Yun Dezhung, ki vodita delegacijo LR Kitajske na uradnem obisku v SFRJ. Gostom iz Kitajske so predstavili proizvodnjo avtomobilov, predstavniki delovne organizacije pa so kitajskim gostom za spomin izročili steklenico s pletersko hrusko. (Foto: J. Pavlin)

Licenca kot varljiva bližnjica

Dragocena sta lastno znanje in inovacija

Kolikor huje nam gre za nohte, toliko bolj se zavedamo, da sta znanje in tehnologija glavna dejavnika gospodarske rasti...

Okrog štiri petine mednarodne menjave Jugoslavije poteka z evropskimi gospodarstvi. Tehnologijo smo torej kopalovi od sedanjih članic Evropske gospodarske skupnosti...

Največje število izvoznih proizvodov je Jugoslavija dosegla leta 1965. Kljub naraščanju neblagovnega priliva pa je začela naša država v zadnjem desetletju z izvozom vse bolj zaostajati za uvozom...



Investitorji proizvodnih zmogljivosti namreč niso dovolj upoštevali stroškov, domačih zalog surovin, kakor tudi ne tehnoloških dosežkov...

Nekaj nad 1000 jugoslovanskih delovnih organizacij kupuje tehnologijo pri nekaj sto podjetjih iz razvitih gospodarstev pod sorazmerno težavnimi pogoji...

Jugoslavija nima majhnega števila raziskovalcev v primerjavi z razvitim svetom, saj jih je 10 na 10.000 prebivalcev...

VINKO BLATNIK



KRUH IN SOL ZA IZSELJENCE — V Dolenjske Toplice je minuli petek pripotovala skupina slovenskih izseljencev iz Clevelanda...

Za zdravstvo ni zdravil?

Rdeče številke v sklepih bilanc novomeške zdravstvene skupnosti, bolnišnice in doma

NOVO MESTO — Občinska zdravstvena skupnost je ob zaključnem računu izkazala 3,2 milijona dinarjev izgube...

Skupščina zdravstvene skupnosti, ki je 28. februarja zasedala v tovarni IMV, je 15 točk dnevnega reda opravila v dveh urah...

Več stroškov, kot so jih planirali, je bilo z zdravljenjem v bolnišnicah, kjer je bilo 11.547 občanov s skupno ležalno dobo 121.205 dni...

Po informaciji, ki so jo dobili delegati na seji, sta z izgubo zaključila leto 1983 tudi novomeška bolnišnica, kjer je zmanjkalo 37,6 milijona za kritje vseh obveznosti...

Tudi v letošnjem letu si ni obetati boljših časov, kajti za celotno zdravstveno varstvo je po sprejetem finančnem planu na voljo 730 milijonov dinarjev...

lani, zelo malo pa v primeri z naglim naraščanjem cen. Izvajalci zdravstvenega varstva tem cenam še daleč ne smejo slediti...

Ze s sprejemom letošnjega plana so bile hkrati določene dodatne varčevalne omejitve in ena takih je zdraviliško zdravljenje. V letu 1984 lahko zdravniške komisije pošljejo na zdravljenje samo 90 odst. lanskega števila primerov...

RIA BAČER

BREZ ENERGIJE NE BO IZVOZA

NOVO MESTO — 1. marca je izvršni svet novomeške občinske skupščine sklical posvet glede problematične oskrbe z električno energijo...

Izvoznik tepen?

Mercatorjeva poveza še ni dobila zelene luči

SEVNICA — Na mrzličnih sestankih skupnosti za ekonomske odnose s tujino v Beogradu konec februarja in začetek marca je sejalo izredno drobno sito za tako imenovane repro verige...

Med redkimi potrjenimi ni bilo prave druge Mercatorjeve poveze, za katero je življenjsko zainteresirana tudi sevniška Kopitarna, ki je članica SOZD Mercator...

Kopitarna je bila minula leta sorazmerno majhen uvoznik po drugi strani, torej tudi mali potrošnik deviz. Če bodo sedaj načrti repro verig, za kar imajo splošna združenja še pravico reklamacije do 20. marca...

A. ŽELEZNIK

KANDIDATI ZA FUNKCIJE V SINDIKATU ŽE EVIDENTIRANI

TREBNJE — Na zadnji seji občinskega sveta Zveze sindikatov Trebnje, ki je bila pretekli četrtek, so bili evidentirani možni kandidati za opravljanje vodilnih funkcij v sindikatu...

V DITC še vedno nejasnosti

Izvršni svet bo razmere znova proučil in v 14 dneh oblikoval stališče — Družbeni pravobranilec samoupravljanja znova predlaga ukrepe

NOVO MESTO — Pravobranilec samoupravljanja je ob spremembi organiziranosti v Dolenjskem tiskarskem informativnem centru (DITC) podal izvršnemu svetu širše poročilo o stanju in problematiki v tej delovni organizaciji...

Razmere v DITC očitno kljub skoro triletnim prizadevanjem, komisijam, delovni skupini predsedstva občinskega komiteja ZK in množici sestankov niso urejene. Delovna organizacija, ki je nastala leta 1979 ob združitvi Knjižotiska in Dolenjskega lista, se je 1981 oblikovala v tri tozde...

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je že leta 1982 ugotovil motnje v samoupravljanju, ker med drugim tudi niso bili sprejeti potrebni samoupravni akti, občinska skupščina pa je v začetku leta 1983 določila polletni rok za odpravo motenj...

Po navedbah iz zadnjega poročila pravobranilca samoupravljanja se je stanje v DITC še naprej slabšalo, posamezniki pa so začeli razmišljati o novi organiziranosti. Ker je bila širša družbena akcija zastavljena predvsem v združitvi tozda Tiskarne in Grafike (sorodnih), pa zaradi nasprotovanja grafičarjev ni uspela...

Delavci tozda Časopis Dolenjski list so se nato 6. februarja tudi na

referendumu odločili za izločitev iz delovne organizacije, ostal pa je tozde Grafika s 27 delavci in 9 ljudi v skupnih službah. Po nalogu pravobranilca samoupravljanja se mora zdaj tozde Grafika odločiti za svojo obliko organiziranosti...

Na osnovi vsega tega družbeni pravobranilec samoupravljanja ocenjuje, da sprejete odločitve delavcev Tiskarne in Časopisa izločitev v DITC niso bile smotrne in družbeno sprejemljive, posebno še glede tozda

Itas spet leze v težave

Če se ne bodo razmere izboljšale, bo izguba

KOČEVJE — ITAS Kočevje je decembra lani zaposlil za 40-odstotno podražitev svojih proizvodov, a ga je prehitelo splošno zamrzovanje cen. Lani so v Itasu sicer dobili odobreno skoraj 20-odstotno podražitev, a so se hkrati cene reprodukcijskemu materialu povišale od 20 do 80 odst. proizvodov...

Vse to že zdaj prispeva k vedno slabšemu položaju Itasa. Kar 80 odst. proizvodov jim pripaša izgubo. Zaradi zahtevkov po novih podražitvah materiala, energije, prevoznih pritiskov za devizno soudeležbo, zahtev dobaviteljev oz. proizvajalcev surovin za direktorsko soudeležbo pri razširnitvi njihovih zmogljivosti oz. proizvodnje in za obnovo zmogljivosti pa pričakujejo, da se bo gospodar-

časopis Dolenjski list, ki spada med dejavnosti posebnega družbenega pomena in bi morali pri tako važnem koraku soodločiti tudi ustanovitelji — SZDL.

Izvršni svet novomeške občinske skupščine, ki je 28. februarja obravnaval poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja, je imenoval 3-člansko komisijo, da bo v nekaj dneh ponovno proučila razmere v DITC in poročala v 14 dneh. Takrat bo izvršni svet oblikoval stališče. Medtem pa morajo po predlogu pravobranilca tudi v delavskem svetu DITC in na zborih vseh treh tozdov zadevo ponovno obravnavati v luči družbenih usmeritev.

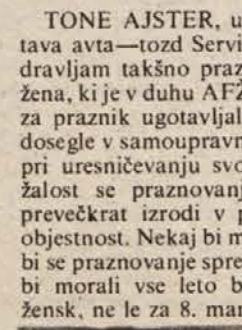
R. B.

Praznik za vse leto

Današnji dan je v očeh ljudi različno obarvan, bolj ali manj slavnostno, kakor je različno obarvan njih pogled na žensko in razumevanje njene vloge v družbi in družini. V besedah in razglasih je vse najlepše, morda še preveč lepo, medtem ko je resnično življenje precej nižje in bolj trdo, kot so lepe besede. V tovarni, ustanovah, na kmetijah in drugod si moški in ženske še kar pravično delijo delo, doma pa se na ženska ramena rada zgrne še gora „ženskih“ opravil, med njimi tudi nadvse zahtevno in morda najpomembnejše opravilo na tem svetu — vzgoja otrok. Predsodki in navade so pač trdovratni. Tokrat sodelujejo v anketi samo moški, poglejmo, kaj pravijo o ženskem prazniku!



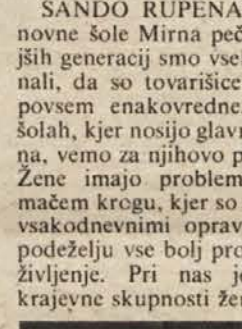
JANEZ PLATIŠE, delavec v KP D Dob: „Nageljček, ki ga damo ženski za njen praznik, je samo simbolna oddolžitve za njene napore. Sicer pa bi morali dan žena izkoristiti delovno, pregledati bi morali, ali smo za ženske res vse naredili. Čeprav je ženski dodeljena enakopravna vloga v družbi, tovarni in družini, se dogaja, da doma moški ne poprimajo za nobeno „žensko“ delo, da je neurejeno varstvo otrok ipd. Moja žena za praznik ne veseljači, precej pa jih. Zdi se mi, da to ni v duhu praznika.“



TONE AJSTER, uslužbenec Zastava avta—tozd Servis Krško: „Pozdravljam takšno praznovanje dneva žena, ki je v duhu AFŽ. Ženske naj bi za praznik ugotavljale, česa še niso dosegle v samoupravnem življenju in pri uresničevanju svojih pravic. Na žalost se praznovanje dneva žena prevečkrat izrodi v pijančevanje in objestnost. Nekaj bi morali storiti, da bi se praznovanje spremenilo. Najbrž bi morali vse leto biti pozorni do žensk, ne le za 8. marec.“



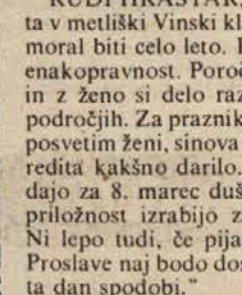
DUŠAN ZAMIDA, sekretar OK SZM Kočevje: „Danes je za ženske v naši družbi kar dobro poskrbljeno. Imajo več ugodnosti kot moški. Ponekod morajo moški doma ali v službi precej bolj poprijeti, saj skušajo nekatere ženske ugodnosti celo izsiljevati, oziroma se z njimi okoriščajo. Če zaključim malo za šalo, malo zares: ženske so si priborile pravice po zadnji vojni, moški si jih bomo spet po naslednji.“



SANDO RUPENA, ravnatelj osnovne šole Mirna peč: „Moški mlajših generacij smo vsekakor že spoznali, da so tovarišice v stroki nam povsem enakovredne. Posebno na šolah, kjer nosijo glavni delež bremena, vemo za njihovo požrtvovalnost. Žene imajo probleme bolj v domačem krogu, kjer so obremenjene z vsakodnevnimi opravili. A tudi na podeželju vse bolj prodirajo v javno življenje. Pri nas je predsednica krajevne skupnosti ženska.“



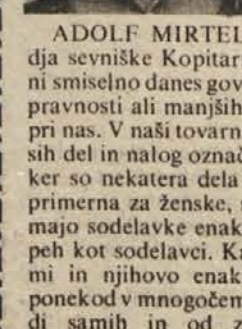
MIRAN MALNAR, prodajalec iz Lepovč pri Ribnici: „Ženske so si v glavnem priborile kar precej ugodnosti in njihova enakopravnost ni ogrožena. Menim celo, da imajo mlajše ženske dovolj ugodnosti tako v službi kot doma v družini, saj glavne skrbi in delo slone na moških. Slabše pa se godi starejšim generacijam žensk, ki že v mladosti niso imele posebnih ugodnosti, pa še danes garajo.“



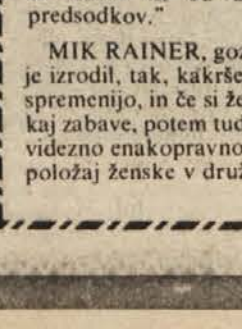
RUDI HRASTAR, vodja ekspedita v metliški Vinski kleti: „8. marec bi moral biti celo leto. Pri nas doma je enakopravnost. Poročen sem 16. leto in z ženo si delo razdeliva na vseh področjih. Za praznik se doma še bolj posvetim ženi, sinova ji tudi sama naredita kakšno darilo. Ni prav, da si dajo za 8. marec duška moški in to priložnost izrabijo za pijančevanje. Ni lepo tudi, če pijančujemo ženske. Proslave naj bodo dostojne, kot se za ta dan spodobi.“



LEOPOLD KOREVEC, tajnik črnomalskega obrtnega združenja: „Zgodovino 8. marca poznamo, zato se ne bi strinjal s tem, da dan žena ni potreben. Moški pa o tem sploh nimamo kaj odločiti. Res pa je, da se je praznovanje dneva žena izjalovilo. Moški bi naj vsaj za 8. marec namenili ženam več pozornosti, navadno pa se zgodi nasprotno: možje na ta dan povzročijo ženam še kakšno skrb več. Pozorni pa bi morali biti vse leto, saj ženske — vsaj doma — še daleč niso enakopravne.“



ADOLF MIRTELJ, tehnični vodja sevniške Kopitarne: „Menim, da ni smiselno danes govoriti o neenakopravnosti ali manjših pravicah žensk pri delu. V naši tovarni imamo pri opisih del in nalog označen spol le za to, ker so nekatera dela pretežka in neprimerna za ženske, sicer pa prevzemajo sodelavke enake napore za uspeh kot sodelavci. Kako je z ženskami in njihovo enakopravnostjo, je ponekod v mnogočem odvisno od ljudi samih in od zakoreninjenosti predsodkov.“



MIK RAINER, gozdarski inženir iz Župeče vasi: „8. marec se je izrodil, tak, kakršen je zdaj, ni potreben. Bučna slava nič ne spremeni, in če si ženske lahko samo za praznik privoščijo nekaj zabave, potem tudi to nič ne pomeni. Sem za resnično, ne navidezno enakopravnost, kakršno zdaj odraža le veseljačenje. Na položaj ženske v družbi in družini vse to nič ne vpliva.“

J. PRIMC

# Kmetijstvo



## BRONASTI TRŽIŠČANI

SEVNICA — V zgoščenem poročilu o tekmovanju mladih o kmetijstvu v Posavju so bili navedeni nagradi in po občinah, saj sta iz vsake občine lahko sodelovali le dve najboljši ekipi. Prvo mesto so resda zasedli mladi zadrudniki iz Sevnice, tretji pa so bili Tržiščani: Aleš Flašaj, Milan Zabukovec in Anica Siteršek. Mladi zadrudniki iz tega kraja so se na tekmovanje resno pripravili, saj so npr. na občinsko tekmovanje poslali kar šest ekip.

## SPOSOBJENO TRNJE

— Bral sem časopise. Kakšne neumnosti so po svetu!  
(Iz Studenta)

— Ni kriva samo oblast. Tudi narod ni več tisto, kot je bil nekoč.  
(Iz Studenta)

— Bili smo hrabri, bili smo smeli, delali smo, kar smo hoteli!  
(Iz Studenta)

— Ali revolucija žre svoje otroke, ali roditelji žro svojo revolucijo?  
(Iz Omladinske)

## Sejmišča

NOVO MESTO — Rejci so pripeljali 163 pujskov, starih od 7 do 10 tednov, ter 200 prašičev, starih od 10 do 12 tednov. Lastnike je zamenjalo 363 živali, cena pa je bila za mlajše od 5.000 do 6.000 dinarjev, za starejše pa od 6.000 do 7.500 dinarjev. Prodanih je bilo tudi 17 od 28 glav goveje živine. In sicer volji po 140 do 145 dinarjev, krave pa 120 do 130 dinarjev, junci in telice pa po 145 do 150 dinarjev kilogram.

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 327 prašičev v starosti do tri mesece in 8 pujsov, starejših od tri mesece. Prodane so bile 203 živali, in sicer starejše po 300 dinarjev, mlajše pa po 190 dinarjev kilogram žive teže.

# Jarina lahko nadomesti izpad

V novomeški občini bi morali odkupiti 2625 ton pšenice, pri uresničevanju plana pa je vrsta težav — Kmetje vedo za dodatne ugodnosti?

NOVO MESTO — Za pšenični setveni plan je sklenjenih doslej le malo nad polovico predvidenih pogodb. Ta čas na terenu pospeševalci sklicujejo sestanke s kmeti in sklepajo pogodbe za pridelavo pšenice, koruze, krompirja, mleka in mesa. Hkrati jih seznanjajo z agrotehničnimi ukrepi in ugodnostmi, ki so letos za zasebne kooperante še boljše.

Jesenska setev pšenice je na območju novomeške občine dala v 6 temeljnih zadrudnih organizacijah 620 hektarov posevkov, medtem pa naj bi v spomladanski setvi zasejali precej polj še z jarjo pšenico. Po setvenem planu bi morali letos odkupiti v družbenem in zasebnem sektorju 2625 ton pšenice, vendar je doslej

sklenjenih le okrog 58 odst. pogodb s proizvajalci v zasebnem sektorju.

V novomeški občini je 12.700 hektarov obdelovalnih zemljišč, letošnji plan boljše obdelave zemljišč pa zajema le 43 odst. teh površin. Malo, če upoštevamo podatek, da je le 3.000 hektarov zemlje neprimerne za intenzivno obdelavo, toda s sedanjo zmogljivostjo pospeševalne službe več ne bi mogli. Čeprav je ta v primeru s prejšnjimi leti kadrovsko močno okrepljena (imajo 14 pospeševalcev), pa še vedno pride (tudi na večino začetnikov) eden na 200 kmetij.

V letu 1984 je predvidena 4-odstotna rast kmetijske proizvodnje, predvsem pšenice, ki je bo 18 odst. več kot lani, v živinorejski proizvodnji bo stalež krav za 570 glav večji, odkupljenega bo 11,5 milijona litrov mleka, koruza bo zasajena na 1132 hektarih, inte-

nzivirali pa bodo tudi travnine na 13.113 hektarih zemljišč.

Uresničitev setvenega plana ne bo lahka, kar se vidi že zdaj. Namesto 9300 ton gnojil, kolikor bi jih morali porabiti za tako proizvodnjo, je odkupljenih le 6000 ton gnojil, pa tudi količina zamejnih semen je dosti manjša kot zahtevajo strokovna navodila.

Pogodbeni pridelovalci tržnih preseškov bodo letos deležni naslednjih regresov: za seme koruze 50 din pri kilogramu, za seme krompirja 10 din pri 1 kg, gnojila za koruzo bodo zanje 6 din cenejša, gnojila za pšenico 5 din cenejša, regres pri gnojilih za travnino pa znaša 6 din pri kilogramu. Razen tega gre za izredne davčne olajšave za tiste, ki izpolnijo pogodbene obveznosti.

Marsikaj pa bi se dalo v prizadevanjih za hitrejši napredek kmetijstva narediti tudi brez sredstev, ki jih vedno primanjkuje, predvsem z boljšim sodelovanjem veterinarske in pospeševalne službe.

R. BAČER

## Kmetje odlašajo s podpismi

V Šentrupertu začeli s pripravami na komasacijo

ŠENTRUPERT — „Če bomo izpeljali komasacijo na območju naše družbene enote, potem bomo povečali pridelke skoraj za 8 odstotkov, pridelava pa bo za petino cenejša. To so učenki, ki jih je vredno vsekakor upoštevati, žal pa mnogi kmetje še vedno mislijo, da gre za nekakšno razlastitve,“ je dejal Ivan Vovk, vodja zadrudne enote Šentrupert — Mokronog, ko je govoril o komasaciji v Šentrupertu.

Na področju med Drago in Škrlejem, ki zajema 100 hektarov, je zdaj trikrat več parcel, kot bi jih bilo po komasaciji. Vse to krepko draži pridelavo, prav tako pa ni mogoče izpeljati vseh agrotehničnih ukrepov, ki bi bili na tem področju potrebni. Toda zdi se, da je do zlozbe zemljišč še precej dolga pot. Doslej je nanjo pristalo le nekaj kmetov, medtem ko ostali še pomisljajo.

„S prepričevanjem kmetov o koristnosti komasacije bomo imeli še veliko dela,“ pravi Janez Resman, strokovni sodelavec kmetijske zemljiške skupnosti v Trebnjem. „Toda

za precejšen delež družbenih sredstev. Znano je namreč, da bo komasacija vajala 4 milijone dinarjev, od česar bi polovico prispevala republika, nekaj občina, zemljiška skupnost, le majhen del pa udeleženci. Narejen je tudi že idejni projekt, kmetje pa odlašajo. Prav zaradi tega še nismo mogli sprejeti odloka o izvedbi komasacije, saj mora nanjo pristati vsaj polovica kmetov s tega območja,“ je dejal Resman.

Vinko Tomažin je član komasacijskega odbora in sam močno zagret za to, da pride do zlozbe zemlje. Zdjaj ima tri parcele, ki so tudi dva kilometra oddaljene, po komasaciji pa bi imel le eno. In zanjo bi se odločil tudi, če bi dobil slabšo zemljo. „Pri nas zavirajo komasacijo predvsem mali kmetje in starejši ljudje. Take navezanosti na zemljo zlepa ne srečaš. Dolga leta sem bil zdomec v Švici, kjer so že zdavnaj opravili komasacije in zdaj vsa dela lahko opravljajo s stroji. Saj je res, da tudi mi že vse delamo s stroji, a na stroške, ki jih imamo zaradi voženj do oddaljenih pota, da bodo izpeljali kanale, da bodo povedali, kaj in kje naj sejemo in sadimo. Torej ne gre samo za komasacijo, ampak za večji poseg, od katerega bomo imeli vsi koristi,“ je prepričan Tomažin.

J. SIMČIČ

## Kaj bo z našim kmetijstvom /3./

Prof. dr. Dolfe Cizej, dekan Višje agronomske šole Maribor, piše o možnostih in usmeritvi zasebnega kmetijstva novomeške občine

Glavni vir podatkov za študijo oziroma analizo sedanjega stanja je bila anketa (vprašalnik) naključno izbranih kmetij, in to ločeno čistih in mešanih. Mimo tega smo anketirali še posebej kmetije žena — zadrudnic in učencev srednje kmetijske šole Grm. Skupno smo evidentirali 460 kmetij to je 5,44-odstotni vzorec vseh kmetij v občini). To sicer ni povsem naključni, srednji vzorec, zato se tudi podatki nekoliko boljše, kot bi bilo poprečje za vse kmetije. Odgovore iz anket smo obdelali po obstoječih 6 TZO. Posebej pa smo kot vzorec za primerjavo zmogljivosti v kmetijstvu anketirali še 17 večjih prav dobrih, po kmetijski pospeševalni službi v poslednjih letih tržno usmerjenih kmetij. Podatki o tržnosti se nanašajo na l. 1981, ostali podatki pa na l. 1982.

Anketirane kmetije smo razvrstili po socio-ekonomskih tipih. Čistih kmetij (kjer ni nobeden od gospodarjev zaposlen), je bilo 38%. Če pa bi vzeli ostrije kriterij (nikdo iz kmečke družine zaposlen), bi jih bilo komaj 18%. Mešanih kmetij (eden ali dva gospodarja zaposlena oz. delavsko upokojena) je bilo torej 62%. Med temi mešanimi kmetijami je bilo 18% takih, kjer sta oba gospodarja (mož in žena) zaposlena (to so „dopolnilne“ kmetije). Poseben sociotip so „ostarele“ kmetije (eden ali dva gospodarja nad 65 let in brez naslednikov), teh je bilo 5% od vseh anketiranih in imajo 82 ha lastne kmetijske zemlje, ki pa jo obdelujejo že večinoma drugi.

Velikost družin na anketiranih kmetijah (4,33 člana) je večja kot vseh družin v občini (3,44). Kmečkih družin le z dvema članoma

## EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek



## Sto let trsnic

Po drugi svetovni vojni so bile zasnovane obširne trsnice z matičnjaki pri takratnih državnih posestvih. Zasebni trsničarji so bili organizirani le v Juršincih pri Ptujju in v Vrhpolju pri Vipavi. V tukajšnjem vinorodnem območju so bile trsnice z matičnjaki pri kmetijski šoli Grm, na posestvu Trška gora, v Kostanjevici, pri vinarski zadrugi Brežina (Brežice) v Pišecah, pri posestvu Rdeča zvezda Bizejsko, pri takratni zadrugi Tržišče na Malkovcu in pri kmetijski zadrugi Metlika na Vinomeru. Vsi ti obrati so imeli 13,5 ha lastnih matičnjakov, matičnjaki v Kostanjevici, Pišecah in Trški gori so dobili celo nekaj izvirmih podlag iz Francije na račun prispevka takratnih okrajev Trško in Novo mesto. Pri vseh trsnicah so obstajali lastni matični nasadi selekcioniranih trt za oskrbo s cepiči. Tako kot na tem vinorodnem območju je bilo tudi v ostalih vinorodnih predelih Slovenije. Tako je bilo trsničarstvo v Sloveniji od 1946 do 1952 zelo razširjeno, na strokovni višini in v lepem razvoju.

## Propast cvetočega trsničarstva

Dokler so bila državna posestva in z njimi trsnice na proračunu, ni nihče spraševal, koliko stane pridelovanje trt. Ker smo prva leta po vojni obnavljali vinograde na državnih posestvih z neomejenimi krediti ter pretežno še po starem, klasičnem načinu sajenja z uporabo večjega števila trt na hektar, so bile pridelane trte tudi posajene, posebno če računamo, da je bil pridelek trt od 25 do največ 40% vložnih cepčev. Pridelovanje trt je bilo tako tudi gospodarno.

Ko pa so državna posestva po letu 1952 iz proračuna prešla na lastne gospodarske račune in ko ni bilo kreditov za obnovo vinogradov, so ostajale trte neprodane, zgodilo se je, da so trsnice lepe trte, ki

jih niso mogli prodati, sežigale. Zato so takratna posestva med prvimi ukrepi udarila po trsnicah in matičnjakih. Tako so bile ukinjene trsnice in posekani matičnjaki pri kmetijski šoli Grm, na posestvu Trška gora, v Kostanjevici, Bizejski so matičnjaki v Drenovcu precepili, le matičnjak v Pišecah je še usel uničenju. Isto usodo so doživele trsnice in matičnjaki v ostali Sloveniji z izjemo združenih trsničarjev v Juršincih in Vrhpolju pri Vipavi. Strojena je bila velika napaka, ki bi lahko izostala ob nekoliko bolj premišljeni gospodarski politiki, ko so vso zgubo pripisovali le trsnicam in vinogradom, čeprav so bile zgube na posestvih v drugih vejah gospodarstva še večje.

Slovenci, ki smo bili v Jugoslaviji že pred vojno znani kot solidni pridelovalci trt cepčev, smo ostali celih 10 let brez lastnega pridelka cepčev. Vinogradniki so v tem žalostnem času krili potrebe po trtah z uvozom cepčev iz juga, to je iz Velike Drenove (pri Kruševcu) v Srbiji. Trsničarjem v Veliki Drenovi so družbeni obrati pošiljali cepiče našega sortimenta v cepčev. Mnogi so bili prepričani, da je ta postopek gospodaren, saj je bilo pridelovanje cepčev s pomočjo trsničarjev v Veliki Drenovi cenejše kot doma. Ta rešitev je pa bila le navidezna, gospodarsko sicer opravičljiva, strokovno pa pomanjkljiva. Nihče ni mogel preprečiti mešanja cepčev naših trt s cepiči trt južnega sortimenta, saj so trsničarji v Veliki Drenovi poleg naših trt cepili trte za potrebe srbskih pa tudi sovjetskih vinogradnikov in njihovih kombinatov. Nastala je tudi možnost okužbe na jugu pridelanih trt s prenašalci (vektorji) virusnih boleznih, tako da imamo sedaj ponekod močno okužene vinograde po virusnih boleznih, kar velja zlasti za našo najbolj razširjeno sorto, žametno črnino. (Dalje prihodnjič)

TIT DOBERŠEK



Vinko Tomažin: „Od komasacije bomo imeli korist vsi kmetje.“

časa ni več dosti. Lahko se celo zgodi, da bomo izpadli iz republiških načrtov, kjer je ta komasacija že predvidena, prav tako pa je zapisana v občinskem družbenem planu. In seveda se bomo lahko obrisali pod nosom

## Vzorci za razstavo vin

Vzorci za razstavo bodo pobirali 17. in 18. marca

BELA KRAJINA — Razstava in pokušnja belokranjskih vin ter ostale prireditve v okviru „Vinske vigrede“ bodo letos od 18. do 20. maja v Metliki. Vzorci belokranjskih vin za razstavo bodo 17. in 18. marca po belokranjskih vinorodnih območjih pobirali predstavniki Društva belokranjskih vinogradnikov. Pobrane vzorce bo prva komisija ocenila 20. in 21. marca, vsa ustrežna vina pa bo ocenila glavna komisija 30. in 31. marca. Vsa primerena vina bodo razstavljena in na voljo za pokušnjo v času „Vinske vigrede“.

Vinogradnik, ki želi sodelovati na razstavi, mora biti član društva, mora imeti vinograd z najmanj 500 trtami žlahtnih sort, na dan vzema vzorca mora imeti v sodu najmanj 400 litrov vzorčnega vina za morebitno prodajo prireditelju razstave, prijavnina za vsak vzorec pa znaša 100 dinarjev. Kdor ni član, se lahko učeni pri pobiralecu vzorcev, članarina pa znaša 100 dinarjev.

Inž. M. L.

## Z AVTOBUSOM NA CVIČKARIJO

SEVNICA — Društvo vinogradnikov Sevnica—Boštanj prireja v sredo, 15. marca, skupen odhod na cvičkarijo v Novo mesto. Avtobus bo odpeljal z avtobusne postaje ob 17.30. Za člane je prevoz brezplačen, za ostale pa stane 100 dinarjev. Prijave zbira Mira Možic na zemljiški skupnosti.

## Kmetijski nasveti

### Jagode plezajo, a ne same

Zdaj na pomlad bodo v naših listih spet izhajali oglasi in priporočila za nakup jagod popenjalke. „Prodajam stalno zoreče jagode, posebne Hummlove špalirke-popenjalke, ki ob opori dosežejo višino dva metra. Rodijo od maja do novembra. Lahko jih gojimo v lončkih ali zabojčkih. Plodovi merijo v premeru do 5 cm, z ene sadike pa obereemo letno do 5 kg plodov z vonjem in okusom gozdnih jagod. Uspevajo v vseh nadmorskih višinah. Sadike letnika 1982 po ceni 30 dinarjev pošiljam po povzetju...“ Ž. Jejdvič, Štulač, Vrnjačka banja.

Pod „Pritožno knjigo, prosim“ pa bo spet mogoče prebrati tudi takšne tožbe: „Na oglas srbskih pridelovalcev jagod iz Vrnjačke banje sem po povzetju kupila sadike jagod popenjalke. Jagode sem posadila v dobro zemljo, vendar se nočejo vzpenjati, nočejo plezati. Kaj naj storim?“

● Obljubljiva preveč pridelovalec sadik ali ženska ne zna z jagodami pravnati? Izkáže se, da gre za neznanje. Jagode popenjalke plezajo, vendar ne same od sebe, tako kot fižol ali slak. Potrebno jih je, vitico za vitico, na oporo privezovati, o čemer seveda obetajo oglaš modro molči. Ker pa bi želeli, da se ne bo še kdo čutil ogoljufanega — za pridelovanje tovrstnih jagod je med vrtničarji veliko zanimanja — povzemamo še nekaj strokovnih nasvetov o tako imenovani špalirni vzgoji jagod, pri kateri ima velike zasluge nemški žlahtnižel Hummel, po katerem imajo jagode tudi ime.

Jagode popenjalke so prilagojene posebnim življenjskim razmeram. Ena od njihovih sortnih značilnosti in prednosti je v tem, da jih je mogoče vzgajati v pokončni, špalirni obliki in da ne zavzamejo veliko prostora. Gojiti jih je mogoče v mestih, na oknih in balkonih. Ogrodje za vzpenjanje si lahko naredi vsak po svojem okusu. Ko odženejo dolge vitice, jih je treba sproti privezovati nanje, kar je seveda za zamudno delo in zato primerno le za vrtničarja. Ker uspevajo na majhnem prostoru, potrebujejo zelo rodovitno, humusno zemljo in koncentrirano organsko gnojilo. Sadiji jih je treba v razmiku 20 do 30 cm, med rastjo pa pridno zalivati.

## Kot se komu zdi

Poenotili merila v stanovanjskih pravilnikih je nujno

NOVO MESTO — Zelo različni pogoji, ki jih določajo stanovanjski pravilniki v združenem delu novomeške občine, kličejo po uskladitveni akciji v sindikatih.

Iz ankete, na katero je odgovorilo 50 delovnih organizacij, so v občinskih sindikatih naredili analizo o uskladitvi samoupravnih splošnih aktov z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in z družbenim dogovorom.

Analiza, četudi ni celovita, ker najo niso odgovorili vsi kolektivi priča, da so pogoji, ki jih stanovanjski pravilniki določajo bodisi za pridobitev stanovanjske pravice v družbenem stanovanju ali za najemnike posojil za zasebno gradnjo, na moč različni. Ponekod zahtevajo namensko varčevanje, drugod ne; ponekod kot pogoj določajo namensko varčevanje tudi pri graditeljih hiš.

Se večje razlike so pri časovnih določbah za plačilo lastne udeležbe. Nekateri zahtevajo celotno vsoto ob vstopu v stanovanje, drugi dovoljujejo obročno odplačevanje od dveh pa celo do desetih let. Obrestna mera znaša 3 do 5 odst. ali pa tudi nič. V pravilnikih je tudi zelo malo govora o kadrovskih stanovanjih ali pa so določila glede teh medla. Pri določbah glede odplačevanja stanovanjskih posojil pa pravilniki vsebujejo celo vrsto različic. Doba vračanja posojil je 7 do 25 let, čeravno jih največ določa 20-letno odplačilno dobo. Prav povsod pa imajo v stanovanjskem pravilniku pogoj: urejena gradbena dokumentacija. Kot zanimivost morda še to: v 6 pravilnikih sploh ni določeno, kolikšno je lahko najvišje stanovanjsko posojilo!

Ko je občinski sindikatni svet 28. februarja to analizo obravnaval, so se zavzeli za takojšnjo uskladitveno akcijo med sindikalnimi organizacijami v združenem delu. Prav tako novomeški sindikati dajejo pobudo za spremembo določil v zakonodaji, ki določa lastno udeležbo.

## Poklicani pa molčijo

Premalo pripomb k analizi razvojnih možnosti

NOVO MESTO — S pripravi na dolgoročni družbeni plan so Novomeščani resno začeli že lani. „Analiza razvojnih možnosti“ pa je prvo širše gradivo, ki ga je s tem v zvezi pripravil Zavod za družbeno planiranje in je v javni razpravi.

Kot sta ugotovili na skupni seji 29. februarja komisija za družbeno planiranje in občinska stabilizacijska komisija, pa je doslej prišlo malo pripomb, zlasti premalo ali nič od tistih, ki bi bili najbolj poklicani dati svoje mnenje. Društvo inženirjev in tehnikov ter društvo ekonomistov Dolenjske sta dali svoj pismeni prispevek v obliki večstrokovnih pobud in pripomb, prav tako IMV in „Krka“, Ljubljanska banka, SDK in še nekateri drugi, vendar to ni dovolj. Prav zato so sklenili pozvati k obveznemu odgovoru na analizo vse delovne organizacije in skupnosti. V pismenem odgovoru bodo morali navesti vsaj, da so dokument obravnavali, če tudi nimajo pripomb.

## V Mirni peči je huda stiska

Če bo sprejet samoprispevek, bo mirnopaška, še ne povsem dograjena osnovna šola po 16 letih dobila še druge nujno potrebne prostore

MIRNA PEČ — Osnovna šola v Mirni peči je tretja na prednostni listi za gradnjo šol v novem petletnem programu, o katerem bodo občani odločali 25. marca na referendumu.

Kako so v krajevni skupnosti in v vrstah staršev ter učiteljev zainteresirani za dograditev šole, je povedal Jože Pungercar, predmetni učitelj telovadbe, fizike in kemije, ki že 12 let poučuje v tej šoli in so učenci prav pri njegovih predmetih morda najbolj prikrajšani.

„Šola je bila zgrajena leta 1968 po načrtu, ki je bil sicer dober, ni pa bil povsem izveden, ker je zmanjkalo denarja. Šola ni dobila telovadnice ne vseh potrebnih učilnic za kabinetni pouk in ostalih prostorov. Zdaj imamo 282

otrok, za vse pa 8 učilnic in en večnamenski prostor, v enem samem malem kabinetu pa so v treh omarah učila za vse premete. Imamo samo čajno kuhinjo, ker je bilo rečeno, da bodo hrano dovažali iz mesta, ampak s tem ni bilo nič. Zdaj v tej kuhinji kuhamo malice in enolončnice, ki naj bi bile kosilo.



Jože Pungercar: „Naši otroci morajo v znanju tekmovali z drugimi, ki imajo dosti boljše pogoje za šolanje.“

Celotno delo na šoli trpi zaradi prostorske stiske. Pouk je ves čas v dveh izmenah, ne moremo pa organizirati podaljšanega bivanja, marveč imamo le skrb za vozače.

Tudi Mirnopaščani so med tistimi, ki dve srednjeročni obdobji plačujejo šolski samoprispevek, pa ga niso bili deležni. Zdaj jim tretje mesto na lestvici daje upanje, da bodo končno tuje za njihove otroke minili slabi časi. Za dograditev šole, ki bi hkrati premogla tudi prostore za otroško varstvo, so zelo zainteresirani sta-

## O energetiki premalo

Največ sredstev namenjenih za program raziskovalnih nalog — Prispevna stopnja za letos je 0,07

NOVO MESTO — Iz zaključnega računa občinske raziskovalne skupnosti Novo mesto, ki ga je obravnavala in sprejela skupščina te skupnosti na seji 28. februarja, sledi, da je imela skupnost v lanskem poslovanju za dobre 4,6 milijona dinarjev razlike med prihodki in odhodki.

Največji delež razlike (4.113.778) odpade na ostanek prihodkov, manjša pa sta deleža presežka prihodkov nad dovoljenimi in več dotečenih sredstev za poračun v letošnjem letu. V skupnosti predvsem niso porabili denarja, namenjenega za program raziskovalnih nalog (vse niso dokončane), medtem ko so v celoti porabili sredstva, ki so bila namenjena za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti ter za skupni republiški raziskovalni program. Tako skupnost prenaša 4,49 milijona din med prihodke letošnjega leta.

Letošnji program raziskovalne skupnosti so ovrednotili na približno 18,6 milijona dinarjev, od tega pa je največ sredstev ponovno namenjenih za program raziskovalnih nalog, in sicer kar 77,9 odst. vseh prihodkov skupnosti. Gre za nedokončane naloge še od prej in za nove, ki jih je skupnost sprejela v program po javnem razpisu. Največ denarja bo šlo za raziskovalne naloge za potrebe planiranja, za naloge s področja gospodarstva in za naloge za potrebe pospeševanja kmetijstva. Manjši deleži odpadejo na naloge s področja energetike, varstva okolja, arheologije ter socioloških raziskav.

Preseneča sorazmerno nizek delež za naloge s področja energetike (9,8 odst.) saj je znano, kako resen in težak je položaj na tem področju. Glas iz delegatskih vrst pravi, da bi morali dati energetiki in varstvu okolja tudi v raziskavah več podarka, toliko bolj, ker je novomeška občina na obeh področjih nekašen zapuščen otrok, mimo katerega so šli vsi veliki energetski projekti v naši republiki, najbrž tudi po domači krivdi.

V programu je kot običajno tudi pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti ter sofinanciranje skupnega republiškega raziskovalnega programa. Skupnost bo sredstva za takšen program zbirala po prispevni stopnji 0,07.

MiM

## DVE KRAJEVNI GLASILI

NOVO MESTO — Pred dnevi sta izšli glasila krajevnih skupnosti Majda Šilec in Mestne njive. „ki dajeja občanom vrsto informacij o predlaganem občinskem referendumu za šolski program in za program krajevnih skupnosti. Glasilo Mestne njive prinaša razen tega vrsto zanimivosti za krajane. Za tako obveščanje res ni škoda denarja!“

## Dopolnilno izobraževanje v cvetličarni

Prvi primer takega izobraževanja v metliški občini

METLIKA — Že kakih pet let je pri občinskem sindikatu sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih, prispevek za sklad plačujejo obrtniki, vendar doslej te možnosti za dopolnilno izobraževanje ni še nihče izkoristil. Denar iz tega sklada je doslej šel le za organizacijo tečajev iz varstva pri delu in za strokovne ekskurzije, oboje pa organizirava obrtno združenje.

Prejšnji mesec je metliški cvetličar Julij Brinc prvi postal svojo delavko na enotedensko dopolnilno izobraževanje v cvetličarni na ljubljanskih Žalah. „Tam lahko človek iz naše stroke pridobi največ praktičnega znanja, vidi največ novosti, to sem takoj opazil tudi pri moji delavki,“ pravi Brinc, ki bo na to dopolnilno izobraževanje poslal še ostale dve pri njem zaposleni cvetličarki.

## BOLEZEN ALI NEODGOVORNOST?

NOVO MESTO — 28. februarja sklicano zasedanje občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu bi moral potrditi lanskoletni zaključni račun in finančni plan za leto 1984, sklicano je bilo zadnji dan pred iztekom roka za oddajo dokumentov na SDK, seja ni bila sklepna. Kljub 20-minutnem čakanju je manjkalo 11 delegatov, da bi lahko veljavno odločali z dvetretjinsko večino. Zaradi neodložitosti zadev so zasedanje vseeno opravili, manjkajoče glasove pa so sklenili dobiti naknadno po telefonu. Morda bi se kritika čez odsotne, ki so izostali brez opazila, še bolj razpasla, kot se je, če ne bi hkrati ugotavljali, da je začela razsajati gripa.

R. B.

## Dobrodošle tudi „črnske“ devize

Lansko leto je metliški Kometa preživel ob trdem delu in nizkih plačah

METLIKA — poslovanje metliškega Kometa v lanskem letu vodilni ljudje te delovne organizacije z blizu 450 zaposlenimi — od teh je velika večina žensk — ocenjujejo tako: „Kljub izredno težki situaciji smo lansko leto dokaj dobro preživeli, kar pa gre izključno na račun večjega dela in nizkih osebnih dohodkov.“

Tako so lani ustvarili za 30 milijonov dinarjev ostanek čistega dohodka, kar je četrtnina več kot v letu poprej, dohodek se je povečal za 39 odst. in znaša 156 milijonov dinarjev. Zanimivi so podatki o izvozu. Na zahodno tržišče je Kometa lani izvozil 98 milijonov dinarjev in tako ta izvoz predstavlja kar 42 odst. njihovega celotnega prihodka, izvoz na Zahod so v primerjavi z letom poprej povečali za celih 112 odst. na Vzhod pa so izvozili za 10 milijonov dinarjev ali za 27 odst. manj kot leto poprej. Hkrati so uvozili (vse z Zahoda) za 41 milijonov dinarjev. Kljub temu da znaša pokrivanje uvoza s konvertibilnim izvozom kar 239 odst., je bila in je še vedno ena večjih težav, ki tare ta kolektiv, prav pomanjkanje deviz.

„Večina našega izvoza na Zahod je tako imenovani lohn posel in iz tega se nekateri norčujejo, češ da je to črnski posel, tako trdo, „črnsko“ prisluženje devize pa kljub temu, radi vzamejo,“ pravijo v Kometu, kjer svobodno razpolagajo le z 19 odst. ustvarjenih deviz, in to le za nakup reprodukcijskega materiala in rezervnih delov, medtem ko je za nabavo opreme, če jim kaj deviz že ostane, potrebno posebno zvezno soglasje, ki ga pa ne dobijo.

Zaradi pomanjkanja deviz ne morejo uvoziti dovolj repromateriala za izdelke za prodajo na domačem trgu, tako so v prvem lanskem polletju komaj 6 odst. celotnega prihodka ustvarili s prodajo na domačem trgu. Tudi sedaj delajo za domači trg izredno malo, prvič zaradi pomanjkanja repromateriala in drugič zaradi zamrznitve cen. „Po tako nizkih cenah ne moremo prodajati naših izdelkov!“ prabijejo v Kometu. „Mi delamo na ravni evropske storitnosti in po evropskih merilih za kvaliteto. Kje je pa naša avtomobilska industrija?“ se sprašujejo. Prav tako se sprašujejo, zakaj je povečan odstotek za rezervni sklad od 2,5 na 4 odst. od dohodka. „Sumimo, da bo šel večji del tega denarja za pokrivanje izgub drugih delovnih organizacij. Kot da so doživeli potres...“

A. BARTEJL

## D 2 — GLASILO OBRTNE ZADRUGE METLIKA

METLIKA — Pred kratkim je izšla prva številka Glasila Obrtne zadruge Metlika, ki se po pogonskem gorivu za tovarnjake imenuje D 2. Letos bosta predvidoma izšli še dve številki, in sicer druga ob 5. obletnici zadruge tretja ob koncu leta. Prva številka tega prijetnega in lepo urejenega glasila, ki je izšlo v nakladi 1.000 izvodov, je dokaz, da se da dokaj poceni narediti vsebinsko in informativno bogato ter učinkovito glasilo.

## Sprehod po Metliki

VEZILO, GLASILO DELOVNIH ORGANIZACIJ BETI IN KOMET, praznuje te dni dvajsetletnico izhajanja. Vsa leta je glasilo izhajalo dokaj redno, seznanjalo je zaposlene z gospodarskim stanjem delovnih organizacij Beti in Komet, skrbelo je za informiranje o širših družbenih dogajanjih, uredništvo pa ni pozabilo tudi na lahketnejše branje. Kljub zadovoljstvu ob jubileju pa bo treba narediti še marsikaj, da bo obveščeno delovnih ljudi res takšna, kot radi govorimo, oziroma si želimo.

JULE BRINC, LASTNIK CVETLIČARNE IKBANA NA TRGU SVOBODE, je bil nemalo presenečen nad kavaliristvom metliških fantov, ki so pričeli množično zahajati v njegovo prodajalno. Ko je zadevo opazoval od daleč, se je veselil dobrega posla, hvalil je fante, ki so pozorni do deklet in žena zdaj pred 8. marcem. Ob večerni inventuri pa je ugotovil, da se promet ni prav nič povečal. Odkril pa je tudi vzrok večjega obiska: prikupna in simpatična prodajalka. Pa smo tam!

TE DNI POTEKAJO V DELOVNI ORGANIZACIJI BETI zbori delavcev, na katerih obravnavajo zaključne račune, gospodarske načrte za leto 1984 ter nekatere spremembe samoupravnih aktov. Zanimivo je to, da je bil od vseh zborov po temeljnih organizacijah združenega dela nekje skupen zbor delavcev iz delovne skupnosti skupnih služb. Kaže, da po pisarnah delajo tako vneto in prizadevno, pa zato nimajo časa za sedenje na sestankih. Morda pa tiči zajec v katerem drugem grmu?

## TRIKRAT VEČ GORIVA

METLIKA — Konec maja naj bi bila nared nova Petrolova benčinska črpalka ob metliški obvoznici. V rezervuarjih nove črpalke bo prostora za 220 kubikov goriva, kar je trikrat več, kot ga premore sedanja črpalka. Črpalka s komunalno ureditvijo vred bo veljala okoli 30 milijonov dinarjev. Poleg te črpalke bo imela eno svojo cisterno in en črpalni aparat tudi metliška obrtna zadruga.

## Vedno več gnilih zob

Zlata ni, participacija pa spet republiška

METLIKA — V metliškem zdravstvenem domu delajo trije zobozdravniki, in sicer dva za odrasle, eden pa v šolski zobni ambulanti. Prav toliko je zobotehnikov. „Kljub temu da bi bili glede na obseg našega dela potrebni štirje zobozdravniki in prav toliko zobotehnikov, naši pacienti zaradi intenzivnega dela naše zobozdravstvene službe tega ne občutijo,“ pravi dr. Tone Šuklje, vodja zobozdravstvene službe.

„Čakalna doba za popravilo zob je tako kot v drugih zobnih ambulantah mesec do mesec in pol, za protetična dela pa je čakalna doba v našem zdravstvenem domu celo krajša kot drugje. Vedeti je še treba, da k nam ne prihajajo samo metliški občani, ampak tudi del prebivalcev iz sosednjega konca črnomajške občine, prav tako so na naš dom vezani prebivalci žumberških in obkoljskih vasi iz sosednje ozaljske občine.“

— Da bi delo potekalo normalno, bi, kot ste rekli, potrebovali še enega zobozdravnika in zobotehnika. Kakšne so možnosti?

„Slabe, ker v našem domu ni prostora za štiri zobozdravnike, razen če bi prešli na turnusno delo in bi po dva delala v eni ambulanti. Dve zobozdravstveni ekipi tlačiti v eno ambulanto pa je v današnjih časih nesprijemljivo, pa tudi občinska zdravstvena skupnost ne bi zmogla tega bremena. Poleg tega je tako delo vprašljivo tudi glede uspešnosti: popoldnaska izmena bi morala tako rekoč stalno delati pri luči, vprašanje pa je, kdo bo po osmi uri zvečer prišel k zobozdravniku. In takih pomislekov je še več. Sedaj dela zobozdravstvena služba v našem domu od sedmih zjutraj do osmih zvečer, ob sobotah dopoldne pa je

odprta dežurna ambulanta. Nujne primere seveda sprejmemo takoj. Pri nas se včasih načrtovani red poruši prav zato, ker je vsak zobozdravnik za vse: popravilo, protetiko in nujne intervencije. V večjih domovih, kjer imajo trizno ambulanto za bolečine in puljenje, ostalo delo lažje poteka po razporedu.“

— Kako gledate vi kot zobozdravnik na današnje stanje v zobozdravstveni zaščiti?

„Po dvajsetih letih zobozdravniškega dela opažam, da je kljub vedno boljši zobozdravstveni zaščiti zobne gnilobe vedno več. Po moje sta glavna krivca za porast zobne gnilobe in ustnih bolezni nasploh spremenjen način prehrane in slaba higiena. Od prejšnje trde, preproste, zdrave domače prehrane smo prešli na mehke, prekuhane, polfabricirane jedi, manj jemo sadja, vedno več sladkarij. Zato je vedno več zobne gnilobe že na mlečnih zobeh.“

— Kako je z nabavo potrebne zobozdravstvene materiala?

„Velika večina potreb enega materiala je neposredno ali posredno uvožena in vsako leto se cene skoraj podvojijo, poleg tega za vsega potrebnega skoraj ni moč dobiti. Tako šele sedaj pričakujemo nekatere stvari, ki smo jih naročili pred dvema letoma, eno turbinsko vrtačko čakam že od decembra 1982 in od takrat imam sposojeno, sicer ne bi mogel delati. Za normalno delo moramo imeti najmanj polletno zalogo raznega materiala, kar je seveda za nas veliko breme. Glede tega smo v istem položaju kot materialna proizvodnja. Pacienti tega za sedaj še ne občutijo, razen pomanjkanje zlata, ki ga nismo dobili od avgusta lani, ko je veljal gram 1.442 dinarja, poleti 1979 pa 168 dinarjev.“

— Kako je z udeležbo pacientov?

„V primerjavi s povprečno republiško participacijo je bila leta lani pri nas za protetična dela še enkrat višja, in to zaradi stabilizacijskih ukrepov občinske zdravstvene skupnosti. Kljub temu pa se zanimanje pacientov za ta dela ni prav nič zmanjšalo, kar govori, da so ljudje voljni več plačati, samo da dobijo storitve, ki jih potrebujejo. S tem mesecem pa je naša participacija izenačena z republiško, se pravi, da je sedaj skoraj še enkrat nižja kot lani.“

A. BARTEJL



Dr. Tone Šuklje v ordinaciji.

# Na udaru le neposredni delavci

Pri črnomaljski pravni pomoči je v dveh letih iskalo nasvete 251 predvsem nekvalificiranih delavcev — Slaba obveščenaost in skrhani odnosi

**ČRNomeLJ** — Tukajšnji občinski sindikalni svet je pred dvema letoma organiziral pravno pomoč, ki se je izkazala kot izredno koristna. Pomoč je iskalo 251 ljudi, vendar so bili to v glavnem nekvalificirani oz. priučeni delavci, vse premalo pa so se po pravno pomoč obračali poslovodni organi ter predstavniki sindikata, samoupravnih organov in delavske kontrole, ki so največkrat prišli po nasvet šele, ko so nastale težave.

Delavci so največkrat iskali pomoč zaradi kršitve njihovih pravic in delovnega razmerja, zlasti glede razpisov za sklenitev delovnega razmerja, ki so v večini primerov formalni, ker so kandidati izbrani že vnaprej. Poleg tega mnoge delovne organizacije nimajo ustreznega razvida del in nalog, kar omogoča nezakonito prezaroprejanje delavcev, merila in osnove za delitev osebnih dohod-

kov pa so le formalno sprejeta.

Delavci so se velikokrat pritožili zaradi neprimerno izrečenega disciplinskega ukrepa. V Črnomlju ugotavljajo, da so bili disciplinski postopki skoraj vedno uvedeni zoper delavce z nižjo izobrazbo oz. neposredne proizvajalce, preveč ukrepov je bilo izrečenih kot v opomin ostalim delavcem, nezaznamljivo pa je tudi, da je vloga sindikata v disciplinskih zadevah malenkostna, saj se njegovi predstavniki praviloma postavijo zoper delavca.

Zadnje čase je vse več primerov, ko delavci zahtevajo odškodnino za poškodbe pri delu, vendar sin-

dikat na ponesrečene delavce vse prevečkrat pozablja in jim ne nudi pomoči pri uveljavljanju odškodnine. Veliko pritožb leti tudi na račun stanovanjske politike, predvsem nejasnih meril za sestavo prednostne liste. Zato prihaja do samovoljnih razlag.

Pri črnomaljski pravni pomoči ugotavljajo, da prihaja do številnih nesporazumov zaradi zelo slabe obveščenaosti delavcev, iz razgovorov z njimi pa je moč ugotoviti tudi, da so medsebojni odnosi velikokrat bolj skrhani, kot jih prikazujejo v prirejenih poročilih. Zato zahtevajo, naj v prihodnje v vseh delovnih organizacijah pripravijo sistematično dopolnilno izobraževanje mojstrov, obratovodij, skupinovodij in predelavcev o medsebojnih odnosih v samoupravni družbi.

M. BEZEK



## Utesnjen vrtnar

Kljub težavam ima Alojz Rauh dobro izbiro cvetja

**ČRNomeLJ** — Alojz Rauh iz Črnomlja je edini v občini, ki si kot vrtnar služi vsakdanji kruh. Prav zaradi tega, bi pomislil vsakdo, mora imeti gotovo veliko dela, da vzgoji dovolj sadik in cvetja ter zadovolji potrebe vseh strank. In Alojz bi zares imel ogromno dela, če...  
„Ko sem pred šestindvajsetimi leti prišel v Črnomelj in kupil zemljo, na kateri sem si postavil hišo, še pomislil nisem, da bom kdaj samostojen vrtnar, čeprav sem že takrat vrtnaril pri Komunalni. Pred desetimi leti pa so pri Komunalni z vrtnarjenjem prenehali in odločil sem se, da nadaljujem delo sam doma; saj je v tej stroki v Črnomlju nastala vrzel, a tudi dela, ki ga ljubim, nisem hotel kar tako pustiti,“ se spominja začetkov Alojz.

Težava pa je bila v tem, da je, ker ni pomislil na samostojno obrt, kupil le barih 10 arov zemlje. In čeprav je bilo to takrat še na obrobju, se je danes znašel že skoraj v središču mesta. Zemlje, da bi razširil svojo dejavnost, nima, zato se pač mora zadovoljiti s 45 m<sup>2</sup> rastlinjakov in dvakrat tolikšno površino toplih gred. „Potreboval bi vsaj pol hektara zemlje, da bi lažje razmešal rastline in kolobaril. Potem bi lahko okrog 100 rastlinam, ki jih gojim danes, pridružil še marsikatero novo, gotovo pa bi zaposlil tudi dodatno delovno moč,“ je prepričan Rauh.

Tako pa goji danes le lončnice, cvetlične in zelenjavne sadike ter rezano cvetje, ki poleti uspeva zunaj. Domačo ponudbo dopolni z rezanim cvetjem iz Splita in eksotičnimi lončnicami iz Ljubljane.

B. M.

## Mladi ne spijo

Kritika je zalegla

**KOČEVEJE** — Naša mladinska organizacija je bila lani ocenjena kot ena najmanj delavnih v občini Kočevje,“ je povedala za uvod namestnica predsednika OO ZSM v Avtu Kočevje Irena Pavlič.

Od „dna“ so se hoteli odlepiti in začeli s „politiko majhnih korakov“. Za začetek so organizirali izlet na Plitvice in v Punit na otoku Krku, ki je kar dobro uspel. Denar za izlet so zaslužili z organizacijo plesov.

Ko je Irena Pavlič, ki je sicer diplomirana psihologinja, dela na delovnem mestu kadrovnika, je pa tudi članica sekretariata OK ZK.



Irena Pavlič: „Lani je delo mladine v Avtu oživel, pri čemer nam pomagajo OO ZK in samoupravni organi.“

govorila o delu mladine Avta v zadnjem obdobju, se je izkazalo, da tega niti ni tako malo. Imajo tudi obetavne načrte.

Mladi pa ugotavljajo tudi, da kočevska mladina potrebuje klubske prostore. Ljudje v Kočevju niso vzgojeni v kulturnem duhu. Vzgojo je treba začeti pri mladih, k čemer bi lahko veliko pripomogel prav mladinski klub.

J. P.

## MAMICA, RAD TE IMAM

Mamica, rajši te imam kot vse na svetu. Rad te imam zato, ker skrbiš zame, da grem zmeraj čist v šolo, mi pomagaš in me zmeraj vprašaš, če je kaj narobe z menoj. Zato ker mi poveš, kaj je prav in kaj ni. Rad te imam za vse dobro, kar si mi naredila.

GORAŽD GORENC OŠ Mirna

## Drobne iz Kočevja

**LED RAZBJAJAO** — V Kočevju vreme in delavci Komunalne uredništvu tisti pregovor: Matija led razbija, če ga ni, ga pa naredi. Delavci ga razbujajo tudi s pomočjo strojev. Mesto čisto snega in ledu, oboje pa je pa še dovolj. Seveda ne morejo postoriti vsega na hitro. Še nekoliko bolj bi kazalo urediti tudi odtok vode iz talcalega se snega v kanale. Kaže, da bo tudi Rinža kmalu odmrznila. Zaledenela je bila skoraj vsa zimo.

**OBLETNICA ZDRUŽITVE** — Obletnico združitve kočevskih Novic in Dolenjskega lista pred 20 leti smo kar pozabili. Vzrok za združitve so bili takratni ukrepi ob gospodarski reformi in pomankanje denarja za izdelovanje Novic. Združitve je izboljšala obveščenaost, saj bralci zdaj zvedo več tudi o dogajanjih v drugih občinah na tem območju. List ima lepo obliko in je smotno urejen.

A. ARKO



— Kdaj je vroče stanovanjecem, ki imajo centralno gretje iz kemične tovarne?

— Samo vsakega 15. v mesecu, ko dobijo račun za kurjavo.

## Trebanjske iveri

**PAPIR ROMA NA SMETIŠČE** — Trebanjska Surovina si močno prizadeva, da bi zbrala še več odpadnega papirja. V ta namen so tudi postavili kontejner na dvorišče Dolenjske blagovnice v Trebnjem. Toda vrlim trgovcem ni mar za ta zabojni in papir raje vozijo na smetišče. Kaj je vzrok za tako ravnanje? Kdo bi vedel, vsekakor pa tako početje trgovcev ni v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji.

**VESELO RAJANJE DO JUTRA** — Trebanjci so pustno soboto raztegnili kar na nedeljo. Toliko časa so namreč trajale zabave na Mirni in v Mokronogu. Zanimivo je, da je na Mirni tako zabavo organiziral kar Mercator. Očitno trgovina ne nese več toliko, kot je nekdo, pa so se iznajdljivi trgovci spomnili še na take sorte zabave. Ni kaj, kar dober prijem je to.



— Kakšna je razlika med Rikom iz Ribnice in Itasom iz Kočevja, ki sta zelo sorodni delovni organizaciji?

— Riko stoji tako dobro, da finansira gradnjo vrtca v Ribnici, Itas pa tako, da bi morali kakšen vrtec prodati in mu z izkupičkom pomagati iz težav.

## Ribniški zobotrebc

**LETOS PA ZARIS** — Za gradnjo zdrževalnika pri Prigorici je imela Območna vodna skupnost Ljubljana—Sava lani rezerviranih 120 milijonov din. Ker pa se gradnja zdrževalnika lani ni začela, so ta denar dobili drugi, da so opravili dela, ki so bila v njihovih občinah načrtovana v letih 1984 in 1985. Za letos je OVS Ljubljana—Sava spet predvidela 120 milijonov din za ribniški zdrževalnik in še del lanskega prerazporejenega denarja. S tem denarjem naj bi letos zgradili vsaj dovodni rov ali pregrado zdrževalnika. Če pa ne bo zagotovljeno vse, kar je za to investicijo potrebno, se spet lahko zgodi, da bo „ribniški“ denar porabljen drugod.

## SPREMENJENA POŠTNA DOSTAVA

**STARI TRG** — V vasi od Predgrada do Nemške Lokke, ki sicer sodijo v kočevsko občino, a so jim doslej dostavljali pošto iz Starega trga, bodo začeli s 1. majem pošiljati pošto iz Kočevja. Tako so se odločili na pobudo prebivalcev teh krajev, s tem pa jim bo zagotovljena tudi rednejša dobava, ki sedaj zaradi slabih avtobusnih povezav med Črnomljem in Starim trgom ni bila mogoča. Pod kočevski dostavni okoliš bodo vključili tudi Dolenjo in Gorenjo Podgoro in Zagorčac, ki sicer ležijo v črnomaljski občini, še vedno pa ostanejo pod starotrško dostavo kočevske obkopske vasi Dol, Laze, Vrt in Bilpa.

## PRIZNANJA ZA ČETRT STOLETJA DELA

**KOČEVEJE** — Za 25 let uspešnega dela v ZSAM Kočevje so na nedavnem občnem zboru te organizacije prejeli priznanja in jubilejne značke; Ivan Marolt, Jože Ponikvar, Slavko Smrekar, Anton Štimac, Alojz Kordiš, Marijan Volf, Niko Vardijan, Valentin Voščina in Milan Gornik.

V. I.

## ČETRTKOV INTERVJU

### Pritožb ni zdaj nič več

Pogovor s članom republiške komisije

**TREBNJE** — Skaljeni medloveski odnosi v tovarni, krajevni skupnosti ali ustanovi, delovni spori, neurejene stanovanjske razmere in podobno se včasih zaostrijo do te mere, da jih ni mogoče razrešiti brez zunanje pomoči. S takimi primeri se srečujejo v občinskih komisijah za vloge in pritožbe, še večkrat pa pri republiški komisiji. O tem, ali je takih sporov več zaradi zaostrenih razmer v gospodarstvu, smo se pogovarjali s Tonom Žibertom iz Trebnja, članom komisije za vloge in pritožbe pri skupščini SR Slovenije.

„Po podatkih, ki jih imam na razpolago, se število vlog in pritožb v zadnjih dveh letih ni povečalo. Vsako leto obravnavamo okoli 1000 vlog in pritožb. Na prvem mestu so vsekakor stanovanjska vprašanja, neizvajanje samoupravnih dogovorov, delitve premoženja, prenizi osebni dohodki in birokratsko reševanje zadev. Obravnavamo tudi precej stare zadeve glede arondacij, zaplembe premoženja, nacionalizacij, ko hočejo prizadeti doseči obnovno postopkov. Prav tem vlogam dajemo prednost.“

V zadnjem času obravnavamo tudi anonimne vloge, saj je tudi v

njih najti marsikaj zanimivega, le da ne damo odgovora, ker ga nimamo komu dati.“

— Kolikokrat se komisija sestane in kakšen je vaš način dela?

„Zdaj je potekla polovica mandata in v tem času smo se sestali enajstkrat. Naše seje trajajo tudi po pet ur. Seveda ustrezni strokovnjaki najprej pripravijo vse potrebno gradivo. Nekateri zadeve vrnemo občinskimi komisijam, vendar moram reči, da te slabo sodelujejo z nami. Jaz sem, na primer, edini član republiške komisije z območja dolenjskih občin, pa me doslej, razen v Trebnjem, še niso klicali na svoje seje. Komisija se vsake zadeve loti odgovorno in dosledno. Ne odnehamo, dokler je ne rešimo. In reči moramo, da smo imeli že nekaj uspehov, ki so najbolj očitni pri reševanju stanovanjskih zadev.“

— Katere kategorije občanov se najpogosteje pritožujejo in koliko je pritožb iz Dolenjske?

„Tretjino pritožb nam pošljejo delavci iz drugih republik. Tu so nekateri primeri v resnici potrebni obravnave. Delovne organizacije jih vabijo na delo v Slovenijo, potem pa zanje ne preskrbijo stanovanj. Iz Dolenjske se pritožujejo Romi, ki ne dobijo zaposlitve. Sicer pa Dolenjska ni nič bolj zastopana s pritožbami in vlogami kot druge regije. V zadnjih treh mesecih lanskega leta smo prejeli z območja, ki ga pokriva vaš časnik, vsega skupaj 11 pritožb in vlog. Nekaj več jih je bilo leta 1983, ko smo iz novomeške občine dobili 17 vlog, iz brežiške 13 in sevniške 11, sicer pa veliko manj. Morda bi bilo teh pritožb še manj, če bi imeli ljudje zaupanje v občinske komisije. Žal pa so prepričani, da bodo deležni bolj pravične obravnave v republiški komisiji, kar nam nalaga še več dela. Zato bomo sodelovanje z občinskimi komisijami vsekakor morali poglobiti.“

J. SIMČIČ



Tone Žibert: „Dolenjci se ne pritožujejo nič bolj kot drugi.“

## Zdravstveni dom plačan

Zdaj sta na vrsti vrtca v Sodražici in Ribnici — Obračun samopriskpeva pred delegati občinske skupščine

**RIBNICA** — Na zadnji skupni seji zbor občinske skupščine Ribnica je bil podan obračun zbiranja in porabe samopriskpeva od junija 1978 do konca preteklega leta.

V obdobju od junija 1978 do junija lani je bilo zbranih s samopriskpevom 60.414,913 din. Od tega so po vnaprejšnjem dogovorjenem ključu razdelili ta denar posameznim krajevnim skupnostem za urejanje komunalnih zadev, večinoma (31.494.238 din) pa za gradnjo novega zdravstvenega doma. Posamezne krajevne skupnosti so prejele v vseh teh letih naslednje vsote: Ribnica 10.500.092 din, Sodražica 6.947.703 din, Loški potok 5.437.426 din, Dolenja vas 3.479.799 din, Sv. Gregor 1.879.005 din in Velike Poljane 676.650 din.

Gradnja zdravstvenega doma je veljala skupno 108.920.760 din. Iz sredstev samopriskpeva so pokrili 28 odst. investicije, iz sredstev regionalne

zdravstvene skupnosti 53 odst., s posojili 15 odst., ostalo pa iz izkupička prodanega starega zdravstvenega doma in sredstev samoupravne komunalne skupnosti. Obveznosti za gradnjo zdravstvenega doma so pokrite, razen dveh posojil, ki jih milijonov dinarjev za dobo petih let in zdravstveni dom (1,7 milijona dinarjev za dobo 10 let).

Po poravnavi vseh obveznosti je ostalo neporabljenih še 1.250.100 din iz samopriskpeva. Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji vseh zborov odločila, naj bo ta denar porabljen za gradnjo otroškega vrtca v Sodražici.

Obračun novega samopriskpeva, uvedenega julija lani, pa je do konca minulega leta tak: skupno je bilo nabranih 12.643.832 din, od tega so dobile posamezne krajevne skupnosti za svoje potrebe Ribnica 3.014.289 din, Sodražica 929.321 din, Loški potok 1.298.522 din, Dolenja vas 1.271.970 din, Sv. Gregor 419.775 din in Velike Poljane 228.853 din, medtem ko se je nabralo za gradnjo vrtca v Sodražici 5.481.102 din.

J. P.

## Izsiljujejo doma in na tujem

Domači dobavitelji surovin izsiljujejo višje cene, tuji pa ne plačujejo

**KOČEVEJE** — S finančnimi rezultati lanskega poslovanja so v kočevski Tekstilani po eni strani zadovoljni, po drugi pa ne, ugotavljajo te dni, ko razpravljajo o zaključnem računu za lani.

Zadovoljni so predvsem zato, ker so ustvarili za 53 odst. večji celotni prihodek kot leto prej in celo za 61 odst. večji dohodek. Te rezultate pa močno kvari izdatek za obresti od posojil, ki se je od predlanskih 1,9 milijarde dinarjev povečal na 7 milijard in je „požrl“ kar četrtino čistega dohodka, zaradi česar so se sredstva za osebne dohodke povečala le za 15 odst., povprečni osebni dohodek (Eisti) pa od 13.180 din na 14.950 din.

Izvoz so lani povečali za 2 odst. Glavni vzrok za tolikšno povečanje stroškov obresti pa ni le povečana obrestna mera, ampak tudi prepočasno plačevanje tujih kupcev in

prepočasno nakazovanje domačih bank (iz zagrebške banke do Kočevja je potoval denar dva meseca in pol). Po pogodbi naj bi tuji kupci plačali blago v 90 dneh, plačila pa se zavlečejo na leto dni, leto in pol ali celo dve leti. Ker ni denarja od prodanega blaga, je treba najemati posojila.

Tuji kupci nas tudi izsiljujejo, ker jim je znano, da smo prisiljeni izvažati. Tako je Tekstilana lani prodajala odeje po 3,30 dolarja kvadratni meter, letos pa je kupec ponujal le po 2,80 dolarja. Razen tujecev jih izsiljujejo še domači dobavitelji surovin, ki zahtevajo v nekaterih primerih za 40 odst. višje cene, kot so dovoljene. Tako pr-

oizvajalec, kot je Tekstilana, lahko ali ključni dogovor in je kaznovan ali pa ne kupuje in zapre tovarno.

J. PRIMC

## DENAR BO ŠEL ZA ZDRAVSTVO

**TREBNJE** — Pretekli ponedeljek se je tu sestala skupščina skupnosti otroškega varstva, ki je obravnavala poročilo o delu v preteklem letu in zaključni račun. Sprejeli so tudi delovni in finančni načrt za letos in poročilo Zavoda za šolstvo o predšolski dejavnosti in pripravi otrok na šolo. Skupnost je lani porabila 47.692.410 din, tako da ji je ostalo skoraj 3 milijone dinarjev. Večino tega denarja bodo namenili za reševanje težav v zdravstvu.

## Letos spet milijonska izguba?

Trebanjska zdravstvena skupnost je že lansko leto zaključila z izgubo

**TREBNJE** — Trebanjska zdravstvena skupnost je lansko poslovno leto zaključila s 13 milijoni izgube. Če bo obseg zdravstvenega varstva ostal na enaki ravni, prav tako pa prispevne stopnje, participacije in drugi prihodki, se bo letos izguba povečala na 30 milijonov dinarjev. Zato je ta hip najbolj aktualno vprašanje, kako zdravstvu zagotoviti več denarja. Delegati skupščine zdravstvene skupnosti so na zadnji seji ugotovili, da pravic ne bodo krčili, prav tako pa ne bodo povečali participacije.

Torej bodo morali v trebanjski občini najti druge vire prihodkov, oziroma povečati prispevne stopnje iz dohodka in splotih delež zdravstva v skupni porabi. Trebanjska občina ima po primerjavi z ostalimi občinami v

## SEŠTAL SE JE ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

**TREBNJE** — Pretekli četrtek se je tu sestel zbor združenega dela trebanjske občinske skupščine. Delegati so obravnavali poročilo o realizaciji planov interesnih skupnosti materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti. Hkrati so obravnavali izvajanje odloka o najvišjih cenah. O seji bomo več poročali v naslednji številki.

regiji in republikah te deleže precej manjše. Zato so dohodki skupnosti v preteklih letih naraščali za 26 odst. na leto, stroški pa v celoti za 28 odst. Toda na skupščini so še posebej poudarili, da do povečanja stroškov ni prišlo zaradi razmetavanja z denarjem v trebanjskem zdravstvenem domu, ki je v celotnih stroških skupnosti sodeluježen le s šestino, ampak zaradi velikih stroškov pri drugih izvajalcih zdravstvene ga varstva. Zlasti velik odliv „zdravstvenega dinarja“ je bil zabeležen za Klinični center v Ljubljani in pri drugih izvajalcih, ki niso podpisali dogovora o limitu cen.

Na seji skupščine so se zavzeli za to, da se poveča delež zdravstva v skupni porabi in delež iz dohodka. Ta dva prihodka sta nižja kot v ostalih obci-

nah. Prav tako so sprejeli sklep, da naj bi vse samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti v občini dobile denar samo za redno dejavnost, ostali denar pa naj bi dobila zdravstvena skupnost. Sicer bo zdravstvena skupnost letos dobila le 200 milijonov dinarjev, kar je za 31 milijonov manj, kot bo stala samo osnovna zdravstvena dejavnost.

Omeniti je potrebno, da so stroški osnovne zdravstvene dejavnosti naraščali zaradi varčevanja na ostalih področjih, saj se je zmanjšala ležalna doba v bolnišnicah. Sicer bi morali zmanjšati odliv iz regije, toda v celoti se ga skoraj ne bo dalo, ker v dolenjski regiji nimamo možnosti za vse storitve. Nekaj rezerve je bržkone tudi v manjšem bolniškem staležu, ki je do trideset dni porasel za dvakrat, nad trideset dni pa še za več. V občini bodo ustanovili skupno komisijo, ki bo spremljala dosledno izvajanje zdravniških navodil pri vseh, ki bodo na bolniškem staležu.

J. SIMČIČ

„Za papirje me v Nemčiji ni nihče vprašal“

Dobro opravljeno delo je spričevalo

GLOBOKO — Samostojni obrtnik Stanko Škof z Bojnega zaposluje štiri delavce in opravlja pretežno kooperantska dela. Registriran je za kovinsko galanterijo in instalacijo centralnega ogrevanja. Kot kooperant Pionirja — toz MKI Novo mesto je lani od maja do konca oktobra delal tudi v Sarajevu. V olimpijski vasi Mojmišlo je prevzel instalacijo centralnega ogrevanja v restavraciji. Naprava je dobro delovala. Nič se ni zataknilo, saj bi ga sicer hitro poklicali nazaj.

Temeljitosti in natančnosti se je Škof naučil v Nemčiji. Tam je živel šest let in pol. Predtem je delal kot ključavničar v Kovini na Bizeljskem. V Augsburgu je odšel 1967. leta. Tedaj je bil star štirindvajset let. Delo je dobil pri zasebniku v ključavničarski delavnici. Pozneje se je zaradi boljšega zaslužka zaposlil pri muenchenski firmi za instalacijo centralnih peči. Stanovanje v Augsburgu je obdržal, delal pa je posledje samo na terenu.

Za spričevala ga v Nemčiji ni nihče vprašal. Znanje je moral dokazati z delom. Pri novi firmi je začel najprej kot C monter, zadnji dve leti pa je delal že kot vodilni A monter. Od tam je prinesel domov tudi papirje, da se je pri Združenju obrtnikov v Ljubljani lahko prijavil za izpit. Za kovinsko galanterijo ga je napravil takoj po vrnitvi in pozneje še za instalacijo.

Na samostojno obrt se je v Nemčiji pripravil več let. S seboj je pripeljal avto in večino orodja. Začel je z dvema delavcema l. 1976. Uveljavil se je kot kooperant Pionirja GIP Beton Zagorje, EKO Velenje in Obrtne zadruge Grič v Brežicah. Tudi zdaj prebije večino časa na terenu. V brežiški občini lani skoraj ni imel dela druge razen v trgovini Gozdnega gospodarstva z gradbenim materialom. Konec leta je izpolnil naročilo v teh objektih v Zagorju, predtem je delal v Pionirjevi delavnici v Novem mestu in v stanovanjskem bloku v Šmartnem ob Paki.

Za vnaprejšje glede dela skoraj nekoliko v skrbeh. Z nabavo materiala ima veliko preglavic, saj teka za njim po celi Sloveniji in tja do Zagreba. Vse se zelo draži, tako da med delom in materialom ni več pravega sorazmerja. Naprave centralnega ogrevanja veljajo danes 300 tisočakov, instalacijska dela pa 50 tisoč dinarjev. Stroški zelo hitro naraščajo tudi zaradi podražitve bencina.

J. TEPPEY

Taki smo, kaj bi se slepili!

Komunisti v krajevni skupnosti drugače kot v delovni organizaciji

BREŽICE — Kritičnost gradiva za programsko sejo OK ZKS 28. februarja je v osnovnih organizacijah naletela večinoma na odobravanje, izzvala pa je tudi precej polemičnih razprav na seji. Iz njih lahko povzamemo, da stvari ne tečejo, kot bi bilo pričakovati, da je pri uresničevanju programa gospodarske stabilizacije, poglobitve naloge komunistov, še vse preveč nepotrebnih zastojev.

Mnogi na primer nastopajo v dvojni vlogi: v delovni organizaciji se odločajo drugače kot v krajevni skupnosti, sliši ali občinski skupščini. Na zahtevo združenega dela so na primer v občini pripravili samoupravni sporazum o prevozu potnikov in sporazum o kontroli bolezni, toda zdaj zamažajo čakajo na podpisnike.

Pasivno spremljajo tudi osnutke stabilizacijskih načrtov o razvoju posameznih dejavnosti, da se

● Vroča tema je bila spet kmetijstvo, češ da je treba najprej izdelati dolgoročni razvojni program za občino in ga potem usklajevati v Agrarii in Slovinu. Obe kmetijski organizaciji sta po dosedajšni oceni preveč poudarjali organiziranost. Njuni pristopi se še vedno razlikujejo, zato do resničnega poenotenja ni prišlo.

ne bi danes ta, jutri druga znašla v slepi ulici. Do tega prihaja, je pa gotovo posledica neustrezne kadrovske politike. V razpravi je bilo zelo malo govora o izvozu, čeprav je zanj napravljen že začetni korak.

OTROCI PA PEŠAČIJO...

GORA — V mali krajevni skupnosti Gora se okrog 150 delavcev in 50 učencev vozi na delo oziroma v šolo v dolino, v Krško in Leskovec. Sami so veliko postorili, da so primerno uredili cesto, čez katero so se poprej pritoževali prevozniki. Toda letošnjo zimo so krajanje spet večkrat ostali na ceditu. Avtobusa ni bilo in odrasli so se pač morali po svoje znajti, pred učenci pa je bilo okrog 10 kilometrov napornega pešačenja do šole. Kdaj bo naposled konec medsebojnega izgovarjanja cestarjev in prevoznikov (Izletnica), kdo je kriv? Krajanom bi bil vsekakor ljubši čvrst dogovor med obema, še hajmanj prizadetima stranema. Otrokom je morda še najtežje pojasniti, kako malo velja beseda odraslih, saj je tako pešačenje bolj mučenje kot pa rekreacija...

P. P.

Na rešetju je bilo še šolstvo. Brežiški osnovni šoli se obeta druga izmena, a nekatere okoliške šole so napol prazne. Razpravljalec iz Globokega je menil, da je za to kriva stanovanjska politika. „V Brežicah so delovni pogoji za učence in učitelje zaradi prenatrpanosti veliko slabši, vendar pri nagrajevanju izobraževalna skupnost tega ne upošteva,“ je povedala razpravljalka iz te osnovne organizacije. „Merilo je

oddelek, ne pa obseg dela oziroma slabše ali bolje opravljeno delo“, je dejala. Sodeč po tej in še nekaterih drugih razpravah, bodo o prepolni šoli v mestu in nezasedenosti šol v okolici morali v kratkem spregovoriti v KKSZDI, v krajevnih skupnostih, izvršnem svetu in delovnih organizacijah.

V osnovnih šolah opažajo v letih 1978 — 1983 tudi veliko izstopov dolgoletnih komunistov iz organizacije. Med razlogi navajajo osnovne organizacije neustrezno vrednotenje učiteljevega dela, nalaganje novih dolžnosti ipd., vendar naj bi se ne sprizajmile tem, kakor tudi ne s skromnim sprejemanjem novih članov.

J. TEPPEY

SAMO 47 ODS. POSAVSKE MLADINE SE ŠOLA BLIZU DOMA

BREŽICE — V srednji šoli je bilo 1979 štirinajst oddelkov prvih razredov, nakar se je to število močno zmanjšalo. V šolskem letu 1982/83 jih je bilo sedem, letos samo še šest. Šola je morala zapustiti najprej deset, nato pa še pet delavcev. Učencem so se možnosti za šolanje v regiji in občini močno zmanjšale. Po lanskih podatkih jih komaj 47 odst. obiskuje šole v regiji. Drugi so se porazgubili širom po Sloveniji, če so bili sploh kam sprejeti. Ostale so stari zadržali doma. Šolanje stran od doma je zelo drago in marsikdo si ne zmore privoščiti tolikšnih izdatkov zato so ljudje zelo nezadovoljni z neprestanim spreminjanjem šolske mreže na škodo manj razvitih območij.

Dom obrti bo krona uspešnosti

Za dan republike naj bi Obrtno združenje in zadruga „Resa“ že odprla nov Dom obrti — Lani je bilo krško Obrtno združenje med najuspešnejšimi

KRŠKO — Obrtno združenje v krški občini se je z delom v lanskem letu uveljavilo kot še nikoli doslej. To so brtnikom priznali tudi občinski možje in predstavniki Zveze obrtnih združenj Slovenije.

Za uspešno izvedeno razstavo drobnega gospodarstva v občini, ki si jo je ogledalo okrog 5.000 obiskovalcev, drži, da je bila osrednji dogodek ob občinskem prazniku. Tudi to, da sta združeno delo in občinski izvršni svet brez zadržkov in pomislekov poravnala tretjinski delež za skupni strošek (nekaj nad 900 tisočakov!) potrjuje ugodne ocene, kajti ravno pri denarju se največkrat ljubezen konča.

V počitniški hišici v Nerezinah in kamp prikolici v Materadi pri Poreču so lani že preživljali počitnice obrtniki in pri njih zaposleni delavci. Denar namensko za počitniške zmogljivosti zbirajo obrtniki že od leta 1980, do konca tega srednjeročnega obdobja pa naj bi imeli na voljo že 17 ležišč, kar jih uvršča med vodilna obrtna združenja v republiki.

Sekcija za avtoprevoznitvo je spodbujala vključevanje v Obrtno zadrugo Metlika, kjer jim zagotovo gorivo, gume in tudi delo. Pomembna pridobitev za avtoprevoznike bo poslovalnica OZ Metlika v Krškem. Sekcija za gostinstvo je s pomočjo občinskega komiteja za družbeno planiranje in razvoj gospodarstva in gospodarsko zbornico ocenila vse lokale. Ugotovili so, da je še zmeraj premalo dobrih gostiln, ki bi gostom lahko ponudile prehrano, prenočišča in zabavo. Frizerji so poenotili svoje cene, velike težave pa so imeli pri nabavi materialov, ki so jih poleg tega morali kupovati po več kot dvakrat višjih cenah.

Obrtniki so imeli na zadnji skupščini združenja 28. februarja še vedno pripombe k veljavnemu pravilniku o kreditiranju Lju-

bljanske banke, saj zaradi visoke lastne udeležbe obrtniki v številnih primerih niso mogli najeti posojila.

P. P.

Dobro delo RK

V Velikem Podlogu zaživela krajevna organizacija Rdečega križa

VELIKI PODLOG — Sredi januarja letos je postala občinska organizacija Rdečega križa v krški občini bogatejša še za eno — 13. krajevno organizacijo RK, in sicer v Velikem Podlogu. V občini nimajo svoje KO RK le še v treh krajevnih skupnostih. Skupaj je že okrog 6.500 članov RK, od tega jih premore največ — več kot 800 KO RK Krško — desni breg. Glede na to, da je v KS več kot 220 gospodinjstev, je 272 članov (86 je mladih članov RK) razmeroma visoko število.

„Pri nas je že doslej dokaj dobro potekalo kvodajalstvo in zbiranje starih oblačil. Prej, ko so še Romo hodili sem v šolo, so radi sprejemali razno pomoč. Kakšnih 10 let je bilo Rdeči križ nasprol bolj malo čutili v naših krajih, zato je



Štefka Lavrenčič

bila na pobudo KS ustanovljena KO RK. Dogovorili smo se za tečaj nege bolnikov na domu, saj je taka pomoč vedno dobrodošla. 21 tečajnic iz vseh vasi, razen iz Malega Podloga in Pristave, pa bo znanje lahko spridom uporabilo. Tečaj je uspešno vodila medicinska sestra Slavica Lackovič, ki je prihajala celo iz Brestanice, toplo učilnico pa nam je dala na voljo naša šola. Naš delovni program smo zaenkrat bolj skromno zastavili. Pozimi bi radi pripravili še več predavanj. Zdjaj ni kmečkih opravil, zato pričakujem še boljši odziv,“ je povedala predsednica KO RK Štefka Lavrenčič, ki že 21 let uči na podloški šoli in ima največ zaslug za spodbudno dejavnost Rdečega križa v kraju.

P. P.

SOP IZVOZIL PETINO VEČ

KRŠKO — Specializirano podjetje za industrijsko opremo SOP je lani uspešno poslovalo. Ustvarilo so 1.308.888.000 dinarjev celotnega prihodka, kar je za 49 odst. več kot predlani, in za 3 odst. nad planom. Od tega je SO izvozil za 229.057.000 din, kar je skoraj za petino več, kot so načrtovali. Pretežni del izvoza odpade na najmočnejši toz Oprema Krško, in sicer za 216.261.000 dinarjev. Konvertibilnega izvoza je bilo v tem tozdu le za 13.727.000 din, medtem ko je kostonjeviški toz IKON ustvaril na trgu s trdno valuto za 12.796.000 din izvoza.

NAJGLASNEJŠI SO UTIHNILI — Delegati se včasih zaletijo v svojih zahtevah na skupščini, v delovni organizaciji pa pozabijo nanje ali celo glasujejo proti tistemu, za kar so se prej zavzemali. Dokler zahtevajo, ne razmišljajo, da uvedba kake novosti ni zastoj. Tako se zdaj v nekaterih delovnih organizacijah nikakor ne morejo odločiti za podpis samoupravnega sporazuma o kontroli bolezni, ki jo morajo plačati. Morda pa več ne verjamejo v tisto, na kar so prisegli?

SEDEM DAVČNIH PRIJAV VEČ KOT LANI

BREŽICE — Uprava za družbene prihodke je letos do roka prejela 51 prijav za obdavčitev osebnega dohodka. Med njimi je 14 zdravnikov, 5 diplomiranih inženirjev, 4 diplomirani ekonomisti, 1 upokojenec, 3 tehniki in še vrsta ljudi drugih poklicev.

Največji dohodek je prijavil diplomirani ekonomist (1.322.000 dinarjev). Za njim je bil zdravnik s 716.929 dinarji, vsi naslednji prijavljenci pa so imeli precej nižje dohodke. Tistim, ki so pozabili oddati prijavo, je uprava za družbene prihodke poslala opomine.

POVABILO V DELOVNO BRIGADO

BREŽICE — Občinska konferenca ZSMS je te dni razposlala med mlade prikopno povabilo za sodelovanje v mladinski delovni brigadi Brežiška četa. Brigada bo štela 40 mladincev in mladink, ki bodo prebili skupaj 21 vročih avgustovskih dni, izpolnjenih z delom in športom, z zabavo in nepozabnimi vtisi prijateljstva.

Krške novice

ZASEBNI PREVOZNIK? — V krajevni skupnosti Senovo ljudje zahtevajo boljše povezave med kraji. V tem se hotenje krajanov ne razlikuje bistveno od podobnih zahtev v drugih KS, le da Senovčani predlagajo, da bi zasebniku dali obrtno dovoljenje za avtobusne prevoze, če se za družbenim prevoznikom organizacijam določeni prevozi ne splačajo...

„RAZUMEJO TEŽAVE“ — Vsi gostinci v krški občini, ki bi po novem morali imeti v lokalni registrsko blagajno, so se pritožili na ustrezen republiški organ. Vsi so dobili zavržene pritožbe iz Ljubljane. Davkarji pravijo, da razumejo težave, potem pa v nadaljevanju, brezčutno, kot se pač spodobi za uradniški način pisanja, citirajo zakon...

Sevniški paberki

SPET NATEČAJ — Stanovanjska skupnost razglašča že 12. razpis za posojila iz združenih sredstev vzajemnosti. Natečajna vsota znaša 28 milijonov dinarjev, največ, 14 milijonov, je namenjenih delovnim organizacijam za nakup stanovanj in gradnjo individualnih hiš je namenjenih 11 milijonov, za prenovo zasebnih hiš pa 3 milijone dinarjev.

ZBOROVANJE MUČENIKOV — Naključje je hotelo, da je letošnji kolektor tak, da so vsi trije prazniki, pust, 8. marec in dan mučenicov, skupaj v enem tednu. Mučeniški bodo v soboto napolnili znano Vrtoškovo gostilno v Sevnici od 15. ure dalje, ko bo tam tradicionalna salamajada.

ZA PRAZNIK ŽENA — Osrednja občinska proslava ob dnevu žena bo danes ob 17. uri v sevniškem gasilskem domu. Nastopili bodo učenci osnovne šole Savo Kladnik in glasbene šole.

RAZPRODANI VNAPREJ — Plakati, ki so vabili na nastop ansambla Ljuzeta Slaka v nedeljo, so napovedovali, da bo vstopnice mogoče kupiti še pred predstavo pri blagajni kina. S tem ni bilo nič, saj je vrata gasilskega doma že zjutraj krasil napis, da so vstopnice razprodane.

ZA DAN ŽENA — OO ZSMS Boštanj pripravlja tradicionalno veselico ob dnevu žena, ki bo 10. marca od 19. ure dalje. Za zabavo bo poskrbel ansambel Tonija Hervola, mladi iz Boštanja pa vam bodo nudili domače vino in jedi iz domače kuhinje.

NAS NI NIČ STRAHMRKOV? — V Preskrbinem nakupovalnem centru so zadnji čas spet iskane termoakumulacijske peči dveh proizvajalcev. Ljudje so, kot kaže, izražali, da je zanje elektrika še vedno cenejša od marsikaterga drugega energetskega vira, še zlasti pa od kurilnega olja.

Obrtniki odkrito o sebi

Spodbude je treba omogočiti, ne o njih le govoriti

SEVNICA — Po številu sestankov, kjer je v tej občini zadnje čase govora o obrtništvu, bi lahko rekli, da se jim obetajo zlati časi.

Konec februarja je bila še skupščina in zbor vseh obrtnikov tukajšnjega vseprodornejšega obrtnega združenja. Tokrat so se zavestno odločili tudi nadalje ohraniti stopnjo 1,5 odstotka tako imenovanega B programa, s katerim izdajajo člani denar za svoje združenje. V preteklosti jim je bil ta denar pomembna opora, da so prišli do urejenih prostorov za svoje združenje, po novem pa naj bi imel ta denar gospodarsko nalogo. Za razliko od bogatejših krške občine jim dopolnjevana sevniška za razvoj obrti ne more ničesar primakniti iz občinskega proračuna. Z omenjeno stopnjo, s katero nameravajo obrtniki sami združevati denar, pa bi lahko občasno pomagali svojim članom.

Tudi tokrat so sodelovali direktorji obeh posavskih bank, Ljubljanske in Beogradske.

POŠTA

BOŠTANJ — V okviru raznih prenov in gradenj, ki jih je lani ob proslavi občinskega praznika pridobil ta sedež krajevne skupnosti, je bila navedena tudi prenova pošte. Ta je doslej delala v samo enem prostoru. Kljub temu da je bilo praznovanje že mimo, so se del lotili tudi na pošti. Poslej imajo za svoje delo poštarji svoj prostor, lično je urejen tudi prostor za stranke. Pošta premore sedaj ločeno telefonsko govorilnico.

400 KROFOV

SEVNICA — Društvo prijateljev mladine je bilo minulo pustno nedeljo prireditelj priljubljenega rajanja otrok. Razdelili so kar 400 krofov, to govori tudi o skoraj toliko našimljenih malih obiskovalcih. Ansambel Seplan je tudi tokrat igral brezplačno.

Čas po svoje, avtobusi pa tudi

Delavce Kopitarne burlijo neusklajeni avtobusni prevozi

SEVNICA — Na temeljno kandidacijsko konferenco v Kopitaru so povabili več ljudi izven tovarne, da bi slednjič razčistili vprašanje delavskih prevozov, ki že leta mučijo številne delavce vozače iz te tovarne.

Kako je bilo z neudeležbo teh ljudi, izgovarjanji in izvijanju po telefonu, ne zasluži prostora v resnem časopisu. Kakorkoli že, v Kopitaru so se nazadnje ujezili in predsednik delegacije za zbor združenega dela je v Dolenjskem listu objavil ostro pismo zaradi čudne poti njihovega delegatskega vprašanja. Med drugim so se po stari sevniški navadi pojavila tudi etiketiranja vodilnih v Kopitaru, ki z vsjo zadevo nimajo nič. O tem smo se pogovarjali s predsednikom osnovne organizacije sindikata Branetom Križaničem, ki je povedal:

„Iz naše tovarne se trenutno vozi z delavskimi avtobusi v razne smeri 172 delavcev, kar je mnogo, ker nas je skupaj le okrog 400. Različni delovni čas sevniških kolektivov, obenem pa isti prihodi in odhodi delavskih avtobusov ne gredo skupaj, to je že star problem. Zadevo smo že večkrat

obravnavali. V tem času smo se lotili tudi intenzivnejšega razvoja naše tovarne z uspešnim izvozom na tuje. Vpeljali smo tretjo izmeno, kar je neusklajenost delavskih prevozov še zaostriilo. Nočna izmena nikoli ne bi mogla opraviti vseh delovnih ur, če



Brane Križanič

hočejo delavci ujeti tujtrajni avtobus. Predlagamo nam je bilo, naj bi začeli delati ob 5,20. Račun pokaže, da bi na ta način vsak naš delavec — vozač izgubil na leto 18 delovnih dni. Zato predlagamo, naj se za vse kolektive v občini prične delavnik ob isti uri, da bo delavec lahko delal poln delovni čas, za vse tri izmene pa bi moral biti prilagojen tudi avtobusni prevoz. Opažamo, da imajo težave s prevozi-tudi v Inpletu in še kje, vendar očitno le mi svoje pripombe odkrito in glasno povemo.

Bliža se 25. marec, ko naj bi spet premaknili urne kazalce. Se bodo v Sevnici vsaj do takrat pogovorili, kako s sicer dokaj uspešnimi delavskimi prevozi?

A. ŽELEZNIK

●Predsednik občinske skupščine Jože Bavec je zaradi očitka o neresenjanju delegatskega vprašanja o prevozih obiskal Kopitaru. Ravno tako se je za neljubi zaplet opravičil na seji vseh treh zborov občinske skupščine. Zadevo trenutno rešujejo v komiteju za gospodarske zadeve.

# Talent, ki se še išče

Kočeviski slikar Janez Arko razstavlja v Kamniku

● KOČEVJE — 2. marca so v zasebni galeriji akademskega slikarja Dušana Lipovca (Galerija



Janez Arko: ob koncu marca njegove slike na ogled tudi v izložbah ljubljanske Jugobanke (na Titovi).

„Neptun“, Cankarjeva 7) v Kamniku odprli razstavo del slikarja Janeza Arka iz Kočevja. Dela bodo na ogled do 25. marca. V za-

dnjih treh letih je to že osma samostojna razstava tega 32-letnega kočeviskega slikarja, člana likovne skupine DKUD Svoboda Kočevje.

Znani kritik Ivan Sedej je zapisal, da se slikarstvo Janeza Arka odvija v zanimivem prostoru med naivo in malce bolj ambiciozno pokrajino in tihožitjem. „V prisojnih zastavljenih podobah cvetja in krajinskih motivih, ki pričajo o njegovi prirojeni ljubezni do slikarstva, se nam razkriva kot talent, ki se sicer še išče, ki pa ima v mnogočem že trasirano pot. Spretno pa se je znal izogniti tudi pastem, ki prežijo na samorastnike... Pa še na to, da zna zbirati izkušnje in znanje.“

Na otvoritvi v Kamniku je nekaj svojih pesmi prebral Nebojša Ignjatovič, delavec na LIK Kočevje. Lani je ta pesnik pomagal organizirati kočevisko srečanje literarnih ustvarjalcev iz drugih republik, ki žive in delajo v Sloveniji. J. PRIMC

# Ljubitelji v boj za kakovost

Velik razmah ljubiteljstva v kulturi — V brežiški občini še vznikajo nove skupine

BREŽICE — Občinska konferenca ZKO z zadoščenjem ocenjuje, da so amaterji s svojimi nastopi lani uspešno zapolnili vse kulturne in politične dogodke v občini. Udeleževali so se regijskih in republiških kulturnih manifestacij ter posredovali slovensko kulturno izročilo prebivalcem pobratenih občin Gvegljica in Velika Plana. Z obema so navezali dolgoročne sodelovanje.

ZKO Brežice združuje 16 prosvetnih društev s 46 sekcijami, v katerih je lani delovalo 1100 članov. Sekcije so imele nad 130 nastopov. Med pomembnejšimi prireditvami v krajevnih skupnostih so bile: srečanje pihalnih orkestrorov v Artičah, srečanje pevskih zborov „Kozjansko poje“ v Sromljah, srečanje lovskih pevskih zborov v Globokem in nastop češkega pihalnega orkestra skupaj s Kapelci v Brežicah in Kapelah. Loška in kapelska godba sta sodelovali na srečanju pihalcev v Sevnici, 12 zborov na Posavski pevski reviji, štirje zbori na pevskega tabora v Šentvidu, dve folklorni skupini na nastopu Posavske pleše, bobnarji iz Artič pa na republiškem tekmovanju godb, bobnarstvih in majoretnih skupin v Slovenskih Konjicah, kjer so osvojili srebro.

Konferenca ZKO je na februarjski seji sprejela program kulturnega sodelovanja s posavskimi občinami. Društva se slabo poznajo med seboj in

marsikje veliko več kot o sosedih vedo o delu amaterjev v Beli krajini, s katerimi so izmenjavali obiske.

Poslej so v ZKO sklenili bolj paziti na kakovost nastopov, kar so zadnje čase zanemarjali. Miha Haler je omenil, da le redke skupine iz Posavja in Dolenjske segajo nad slovensko povprečje. Amaterji potrebujejo za kva-

## Dva recitala za dan žena

Sinoči v Valvasorjevi knjižnici, danes v Celulozi

KRŠKO — V počastitev dneva žena je Valvasorjeva knjižnica pripravila recital poezije in proze, posvečene ženskam. Prireditelj je bila večeraj proti večeru v knjižnični čitalnici. Recitatorji Nana Požun, Ivan Mirt in Drago Pirman so predstavili nekatera dela Zvonimira Baloga, Ivana Cankarja, Mile Kacič, Edvarda Kocbeka, Silva Mavsarja, Janeza Menarta, Ivana Minattija, Alenke Puhar in Toneta Srebrnjaka. Spored sta z glasbenimi točkami popestrila Miran Šerbec in Iztok Zorko, dijaka tukajšnje tehniške šole.

Danes bodo recital ponovili v Tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj“ in se tako temu kolektivitu oddolžili za razumevanje in denarno pomoč pri že opravljenih kulturnih akcijah. Sprično denarnih in drugih težav, ki jih ima Valvasorjeva knjižnica, bodo take oblike neposredne svobodne menjave dela še potrebne. V knjižnici se med drugim zavedajo, da brez take pomoči niti 20-letnice te ustanove, ki jo nameravajo praznovati ob kulturnem prazniku prihodnje leto, ne bi mogli dostojno proslaviti.

## Ni denarja za nove učitelje

V krški glasbeni šoli že deset let enako učiteljev, učencev pa vse več

KRŠKO — Glasbena šola v Krškem ima okrog 190 učencev, ki jih poučuje le sedem stalno zaposlenih pedagogov. Čeprav je število učiteljev glasbe že dolgo ni spremenilo.

Za novo šolsko leto so nameravali zaposliti še tri predavatelje, pa jim je občinska komisija za družbeno režijo odvrnila, da to lahko storijo, če bodo stroške krili starši, saj občinska izobraževalna skupnost nima denarja. Tako je ostalo vse po starem, čeprav učitelji krške glasbene šole opravljajo precej več dela, kot predvidevajo veljavni normativi. Predavatelj harmonike ima v oddelku kar 27 učencev, nič bolj ni pri klavirskem oddelku. Za nadurno delo doslej niso zahtevali plačila, skrbi pa jih, da ne bi upadla kakovost dela.

Med učenci jih približno polovica prihaja iz delavskih družin, tretjina jih je kmečkega porekla (zanimivo je, da jih samo z Rake obiskuje pouk kar 20), ostali pa so otroci razumnikov in obrtnikov. Socialna sestava je torej bistveno drugačna kot v drugih okolišjih. Največ učencev (69) je v klavirskem oddelku, 54 se jih uči harmonike, 19 violine, 5 pihal, 24 jih obiskuje samo teoretični pouk, 17 učencev je v pripravljalnem oddelku — v tak o imenovani mali glasbeni šoli — samo eden pa obiskuje oddelek za

solo petje. Slednje si razlagajo s tem, da ni prave povezave s pevskim

### SPOSOJENO TRNJE

Nihče ni nezmožljiv, čeprav naši vodilni kadri mislijo — da so častna izjema.

### PRAZNA DVORANA POLN ODER

NOVO MESTO — Kaj čudno so pogledali člani pihalnega orkestra Novoles iz Straže, ko se je dvignil zastor na odru novomeškega Doma kulture na ponedeljkovem samostojnem koncertu. V dvorani je bilo manj ljudi kot na odru. Kljub temu so izvedli celoten program, ki sta ga popestrila še pevca Dragica Čarman in Franc Javornik. Ali je zatajila organizacija ali pa so Novolesci preveč računali na novomeško publiko, ki jo je še ob „boljših“ stvarih težko spraviti v dvorano?

### ŠTIGLIČEVA RETROSPEKTIVA

## Začetniki že dvanajstič

V Slovenskih goricah spet republiško srečanje

GRADIŠČE, LENART — V teh dveh krajih v Slovenskih goricah bo to soboto in nedeljo, 10. in 11. marca, potekalo 12. republiško srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Nastopilo bo devet avtorjev, izbranih na sedmih območnih prireditvah, med njimi tudi mladi pesnik Janez Pungartnik iz Trebnjega, za katerega se je odločila območna žirija na srečanju v Sevnici.

Spored predvideva, da bodo izbrani avtorji brali svoja dela na dveh literarnih večerih, in sicer v Voličini in Gradišču, kjer bodo program popestrili ptujška gledališka skupina in domača okleta. Poleg tega bo pogovor s pesnikom Borisom A. Novakom in z uredniki revij, ki objavljajo tako imenovano mlado literaturo. Ob srečanju bodo izšle „Prve stopinje“, posebna publikacija, kjer bodo objavljena dela vseh devetih avtorjev.

### NATEČAJ SE IZTEKA

LJUBLJANA — V sklopu prireditve za dan železničarjev sodi tudi mladinski likovni in literarni natečaj, imenovan po partizanskem pisatelju Bogu Flandru-Klusovem Jožu. Železničarsko gospodarstvo Ljubljana ga je letos razpisalo že dvanajstič. Do konca februarja je prispelo že okoli 200 risb in spisov, vendar glavne pošiljke še pričakujejo, saj bo šele 12. marca potekel rok za oddajo prispevkov. Lani so, denimo, dobili kar 13.800 prispevkov, na podoben odziv računajo tudi letos. Najboljša dela bodo na predlog žirije nagradili in 15. aprila razstavili.

zborom. Mesečna šolnina je enotna in znaša štiri stotake.

Učenci in njihov harmonikarski in godalni orkester pogosto nastopajo in so skorajda nepogrešljivi na mnogih prireditvah. Vzorni odnosi v majhnem kolektivu, ki ga že 27 let vodi ravnatelj prof. Josip Klepac, in zavzeto strokovno delo, vse to uvršča krško glasbeno šolo med boljše v Sloveniji. P. P.

### V KOČEVJU RAZSTAVLJA KIPAR TONE DEMŠAR

KOČEVJE — V Likovnem salonu Kočevje, ki je bil zaradi dragega ogrevanja to zimo večinoma zaprt, so 5. marca odprli novo likovno razstavo. Na ogled so dela akademskega kiparja Toneta Demšarja iz Ljubljane.

## Večer Franceta Lovšina

V knjižnici se je predstavil z novejšimi presmimi — Nadaljuje tudi s slikanjem

KOČEVJE — „Težko je razumeti tistega, ki ima trebuh natlačen pa tudi tiste, (ki je kruha lačen.“ Tako je v eni novejših pesmi ki so jo prebrali na literarnem večeru v knjižnici v Kočevju 29. februarja, zapel kočeviski delavski pesnik France Lovšin.

Tudi v drugih pesmih je pel v glavnem aktualnih dogodkih, ki v sedanjih težkih stabilizacijskih časih pritiskajo na vse, posebno na delavce in ljudi z nizkimi prejemki. Spomnil se je cen, gorovane, stabilizacije, kmetijstva, češ... jutri se za ham ham) bodo časi vroči.

France Lovšin, 47-letni delavec v Itasovi lakirnici, pesni 12 let. Izšla je zbirka njegovih pesmi „Preproste pesmi“, Radio Ljubljana mu je pred leti posvetil „Literarni nokturmo“, pesmi pa objavlja še v „Dolenjskih razgledih“, kulturni prilogi Dolenjskega lista. O svojem pesnikovanju in pesmih pravi:

„Ne naslanjam se na nobenega vzornika. Vesel ali žalosten, prijeten ali boleč občutek zunanega sproži v meni slap novih izrazov in besed. Z odprtimi očmi in občutljivim srcem spremljam ljudi in naravo kot neprecenljivo umetnino. Moti me, da v odnosih med ljudmi izginjajo mir, skromnost in dobra volja, da se nič več ne ceni tiha sreča... In ko vse te misli uskladim, nastane pesem.“

Že v letu 1981 bi morala pri Cankarjevi založbi iziti druga zbirka Lovšinovih pesmi. Izdajo sta sklenila sofinancirati tudi Itas in kulturna skupnost Kočevje, potem pa se je nekaj zapletlo in zbirka še vedno ni izšla.

V zadnjih petih letih je France Lovšin začel svoje občutke prelivati tudi v barve, slike. Prve izkušnje si je nabral že kar pri rednem delu, saj je mešalec barv v Itasovi lakirnici.

Obiskoval pa je tudi slikarsko šolo, ki jo je za kočeviske slikarje amaterje organiziral pokojni Rado Meglič, poučeval pa je Marjan Zaplatil. S svojimi deli je sodeloval na 11 razstavah in dobil za svoje slike, za katere pravi, da sodijo v vrst uporabne umetnosti, kar zadovoljive ocene. Zanimivo je, da v skladu s svojo sedanjo redno zaposlitvijo pa tudi prej pridobljenim poklicnim znanjem slika s sinkolitom in oljnimi barvami na pločevino.

J. PRIMC

## Privlačne kraje

V Dolenjskih Toplicah razstavlja Jože Kotar

DOLENJSKE TOPLICE — V viteški dvorani tukajšnjega zdraviliškega hotela se zadnje čase pogosto vrstijo likovne razstave. Od minulega petka so na ogled slike Jožeta Kotarja, člana likovnega društva „Vladimir Lamut“ iz Novega mesta. Na otvoritvi so obiskovalci najprej prisluhnili krajšem recitalu glasbe in poezije, nakar so jim gostitelji Kotarjevo slikarsko prizadevanje predstavili skozi besedo umetnostnega zgodovinarja dr. Cene Avguština.

Tokrat razstavlja Kotar eno tih ozite in deset krajin. Slednje so nastale na slikarjevih popotovanjih med Gorjanci in Krko. Razstavljena dela so iz različnih obdobij Kotarjevega ustvarjanja, so del opusa, ki ga je dr. Cene Avguština označil takole: „V sožitju realističnih in na odmeve impresionizma oprtih slikarskih sestavin je zrasla v obdobju 1973 — 1980 obsežna skupina Kotarjevih predvsem krajinskih motivov, ki obsegajo slikarsko nadvse privlačno okolico Novega mesta, Kostanjevice, Dvora, Gorjancev, Bele krajine itd. S posebnim zanimanjem si obiskovalec ogleduje krajino, ki jo Jože Kotar upoda-

liteto predvsem mentorje, ki pa niso zastoj. Predsednik ZKO Tone Jesenko je opozoril, da amaterska kultura ne dobiva zadostnega deleža v priverjavi s poklicnimi institucijami. Število društev in skupin se množi in tako se denarne zadrege stopnjujejo že zaradi razmaha tovrstnih dejavnosti.

Izrečene so bile pripombe, da amaterjem ponekod zapirajo vrata (na primer likovnikom v Domu JLA) in da so se šele zaradi stabilizacijskih zadreg v zadnjem letu tu in tam spomnili, koliko lahko prihranijo z nastopi domačih skupin. ZKO si šteje v dobro prodor pri Zvezi sindikatov, ki naj bi posledje dajala za kulturo vsaj toliko kot za telesno kulturo. Vzpostaviti namerava boljše odnose s poklicnimi ustanovami in tako zagotoviti v občini enotnejši kulturni utrip.

J. T.

### SLIKARSKI LIRIK V KRKINI AVLI

NOVO MESTO — V avli Krkine upravne stavbe v Ločni so od torka, 6. marca, na ogled krajine in tihožitja slovenskega akademskega slikarja Aladina Lanca iz Kamnika. Gre za vrsto akvarelov in drugih tehnik ustvarjalca, ki bi mu z drugimi besedami lahko rekli slikarski lirik. Lančeva dela so Novomeščani lahko videli že na nekaterih prejšnjih razstavah, čeprav v manjšem številu, saj se je slikar udeležil tako Novoteksove (Dolenjske) kot Krkine slikarske kolonije.

## Razstavljalji bodo rojaki

Galerija Krško načrtuje letos štiri razstave

KRŠKO — Za tukajšnjo galerijo, ki jo vodi Valvasorjeva knjižnica, pomenijo jesenski in zimski meseci že vrsto let mrtvo sezono. Galerija je ves ta čas zaprta, saj ni ogrevana, temu dejstvu pa podreajo tudi razstavniki. Razstav je seveda manj, tri do štiri na leto, vendar jih je manj tudi zaradi pomanjkanja denarja.

Za letos so predvidene štiri. Na treh se bodo s svojimi deli predstavili akademski slikarji, ki so doma iz Posavja. To so: Rajko Čuber, Martina Koritnik in Kamila Volčanšek. Na četrti razstavi bodo na ogled faksimili starih rokopisov v izboru in ureditvi dr. Ivana Stoparja iz Celja.

Kot prvi naj bi razstavljal akademski slikar Rajko Čuber, ki se je rodil v Brestanici. Galerija bo ob tej razstavi prvič letos odprla vrata. To bo predvidoma prvi petek v maju.

### PREDSTAVITEV GAŠPERIČEVIH „HUMORESK“

METLIKA — V metliškem hotelu Bela krajina bo prihodnjo soboto, 17. marca, živahno, kot že dolgo ne. Občinska zveza kulturnih organizacij in Dolenjski list pripravljata namreč ob 19. uri predstavitev knjige „Humoreske“ Tonija Gašperiča. Poleg avtorja, ki bo prebral nekaj svojih humoresk, bodo nastopili v kulturnem programu še tamburaški duo Ivan Navratil, oktet Vitis ter Marjan Končar z elektronsko harmoniko. Najbrž bo po prireditvi tudi ples.

# kultura in izobraževanje

## „Zares izjemno!“

Ciril Cvetko o koncertu partizanskih samospevov nedavno v Črnomlju

ČRNOMELJ — Tri tedne je že, kar so slovenski operni solisti, Marija Bitenc — Samec, Zlata Ogňjanovič in Stane Koritnik, v tukajšnjem kulturnem domu peli partizanske samospeve. Pevec je na klavirju spremljal Ciril Cvetko, kot recitator pa je nastopil tudi dramski igralec Andrej Kurent.

Na koncertu, ki je bil posvečen 40-letnici prvega zasedanja SNOS, so obiskovalci prisluhnili devetim samospevom petih skladateljev: Marjana Kozine, Franca Šturma, Rada Simonitija, Karla Pahorja in Cirila Cvetka. Odveč je pisati o tem, da je bil ta koncert za številne poslušalce, med katerimi ni manjkalo udeležencev prvega zasedanja SNOS, izjemno doživetje.

Ciril Cvetko, eden od avtorjev ponovno izvajanih samospevov, je dejal: „Resnično težko opišem trenutke, ki sem jih imel, ko sem po štiridesetih letih spet stopil v tokrat obnovljeno dvorano črnomaljskega kulturnega doma in nadvse pozornemu občinstvu posređeval samospeve, nastale pred štirimi desetletji prav tu, na črnomaljskih tleh. Spomnil sem se vsega lepega, kar nas je spremljalo ob nastanku in prvih izvedbah omenjenih del. In glej čudo prečudno, po štirideset letih sem doživel enak, zelo prrsrčen sprejem kot pred toliko leti. Zares izjemno!“

## NAMESTO LORENZOZ ZBOR GAUDEAMUS

ČRNOMELJ — Koncertna poslovalnica pri tukajšnji glasbeni šoli ob večja poslušalce, da je koncert Tria Lorenz in mezzosopranistke Eve Novšak — Houše zaradi bolezni v ansamblu prestavljen v naslednjo sezono. Namesto tega bo 14. marca ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu nastopil 20-članski komorni zbor Gaudemus iz Ljubljane. Ta vokalna skupina izvaja pretežno zabavno glasbo velikih mojstrov, kot so G. Gershwin, A. C. Jobim, Kosma, Morris, Albert in drugi. Program sestavljajo torej večno mlade melodije. Izvajalci so na dosedanjih nastopih po Jugoslaviji doživeli lepe uspehe.

## SREČANJE S PESNIKOM JANEZOM MENARTOM

TREBNJE — Občinska ZKO in ugankarsko društvo Domen pripravljata srečanje s prizanim pesnikom Janezom Menartom. To bo jutri, v petek, 9. marca, ob 17. uri v avli stare osnovne šole v Trebnjem. Obeta se zanimiv nastop in pogovor z enim naj bolj branih sodobnih slovenskih pesnikov. Naj samo omenimo, da so Menartovee „Stave življenja“, zbirka zbirka, izdana ob pesnikovi 50-letnici, doživele že tri ponatise.

## MIRNA PAVLOVEC V NOVEM MESTU

NOVO MESTO — V počastitev dneva žena bodo jutri ob 18. uri v Dolenjski galeriji odprli razstavo del akademske slikarske Mirne Pavlovec iz Škofje Loke. Slikarka, ki pripada mlajši generaciji slovenskih likovnikov, se bo tukajšnjemu občinstvu predstavila s krajinami in tihožitji. V glasbenem delu programa bo nastopil Dolenjski klavirski trio, ki ga sestavljajo violinist Anton Čorbič, violončelist Jurica Grakalič in pianistka Cvetka Hribar.

## V MUZEJU LANI 25 TISOČ OBISKOVALCEV

BREŽICE — Med obiskovalci Posavskega muzeja je bilo v minulemu letu največ skupin, od tega 107 odraslih in 209 otroških. Vse skupine so imele na voljo strokovno vodstvo, po želji pa tudi posamezniki. V skupni številki 25401 je zajetih tudi 8.900 obiskovalcev galerije. Muzej je lani pripravil nekaj pogovorov s šolsko mladino, za pripadnike JLA pa že po tradiciji pet predavanj o zgodovini Brežic.

## Beseda o ljudskem zdravstvu

Zanimivo predavanje znane slovenske etnologinje v Novem mestu

NOVO MESTO — Etnologinja dr. Marija Makarovičeva iz Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani je tu pred dnevi predavala o ljudskem zdravstvu na Slovenskem. V predavanju, ki je bilo spremljano z barvnimi diapozitivi, je podala pregled zdravljenja na podeželju z naravnimi in čarovnimi (magičnimi) sredstvi. Navedla je vrsto zagovorov, ki so v nekaterih odročnejših vaseh za zdravljenje raznih zunanjih in notranjih bolezni še dandanes v navadi.

Predavateljica je poudarila, da je v zgodovini medicine več ravni zdravljenja. V eno izmed njih sodi preprosto ljudsko zdravljenje ljudi in živine. V preteklem obdobju in okolju, ko ni bilo na voljo šolanih zdravnikov (leta 1808 jih je bilo v Ljubljani samo 8), ko nismo imeli urejenega zdravstvenega varstva, je bilo zatekanje k zeliščarjem in zagovarjalcem razumljivo. Zato pa se dandanes vedno bolj zastavlja vprašanje, kaj je vzrok, da se ljudje mimo uradne zdravstvene službe še vedno

zatekajo k zeliščarjem. Vsaj nekateri izmed njih, ki si na razne preračunane načine delajo reklamo, pa hkrati presenečajo s svojim popolnim diletantizmom.

Na podlagi raziskav o razmerju ljudi do zdravstvenega varstva, ki jih je Makarovičeva opravila v raznih slovenskih območjih, pa se kaže, da se ljudje raje zatečejo po pomoč k takšnemu zdravniku, s katerim se lahko pogovorijo in ki te je pripravljen poslušati, da mu natančno razloži svojo bolezen.“



**BORCI ČESTITAJO OB 8. MARCU**

Uveljaviti enakopravnost vseh žena sveta — ta prvotni namen je 8. marec kot mednarodni dan žena najbrž že presedel. Zdaj se ob tem dnevu kaže spraševati o čim lepši bodočnosti vseh ljudi sveta. In ko to počnemo, se v bratski, samoupravni in nevršeni skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti spomnimo izjemnega deleža žensk, ki so med NOB za svobodo žrtvovala tudi življenje. Njihov boj ni bil zaman, po drugi strani pa je seveda res, da enakopravnost žena še zmeraj ni popolna, ne v svetu ne pri nas. Stanje se sicer spreminja na boljše, odločnosti pri delovanju pa ni nikoli preveč, če hočemo, da se bo naša žena, mati, družbenopolitična delavka, samoupravljalka ali delegatka povsem uveljavila pri reševanju vprašanj, ki jih tudi pred njo postavlja družba. Pri tem delovanju želimo aktivistkam, borkam in sploh vsem ženskam veliko uspeha in jim čestitamo ob dnevu žena.

Odbor skupnosti borecev Zapadnodolenjskega okruga in 9. SNOUB (Kočevske)

**VRATA SO POTNICI PRIPRLA ROKO**

*Pred kratkim se je potniški vlak, ki vozi iz Novega mesta v Ljubljano, ob 13. uri ustavil na postaji Hudo. Vsi potniki sploh še niso izstopili, a vrata so se že zaprla in eni potnici priprla roko. Ljudje in nesrečna ženska so začeli vpiti, saj se je vlak že premikal, in šele čez čas sta strojevodja in sprevidnik, ki sta gledala skozi okno, poskrbela, da so se vrata spet odprla, potnica pa osvobodila nevarnega prijema. Očitno se nekateri, ki imajo na skrbi varno prevažanje ljudi, ne zavedajo dovolj svoje odgovornosti.*

Novomeščan

**So amaterji res nihče?**

**Kaj je vodilo pisca, da je oblatil prireditvev?**

Pod tem naslovom je v zadnji številki Dolenjskega lista anonimni „Črnomaljec“ izkrivljeno, da ne rečem izmišljeno, predstavil dogajanja na prireditvi ob kulturnem dnevu v Črnomlju. Sem eden poslušalcev (ne organizatorjev) te prireditve, ki se danes sprajujem, kaj je pisca vodilo, da oblati tako lep kulturni doživljaj.

Poslušalci — bilo nas je verjetno preko 400 — smo z velikim užitkom poslušali nastop gribeljskih amaterjev in bili presenečeni nad kvaliteto ter srečni, da tudi v tej belokranjski vasi uspešno deluje pevski zbor. Vsako izvedbo smo nagradili z aplavzom, in to iz srca, saj vemo, koliko prostega časa ter odpovedovanja ob delu v tovarni in na polju so morali nastopajoči vložiti. Ob koncu njihovega nastopa je mladinec pevovodji izročil šopek in se zahvalil za nastop, kar smo s ponovnim aplavzom potrdili.

Ne vem, kje je pisec članka videl prezir gribeljskih pevcev, ničenje njihovih dosežkov, kje neprijeten občutek poslušalcev, ko pa smo vendar bili izredno zadovoljni, razpoloženi in tako ocenjevali nastop tudi na srečanju kulturnih delavcev, ki je temu sledil? Lepo sta bila sprejeta na omenjeni prireditvi tudi Mira in Matija Trlep. In mi, navadni poslušalci, nismo delali, pa tudi ne videli nobene razlike v dajanju priznanj. Tudi njima je sledil aplavz za aplavzom in ob koncu šopek rož. Zahvalo za prijeten večer, ki jo je izrekel predstavnik organizatorja ob koncu, pa sem razumel kot priznanje vsem, ki so vložili napor v ta kulturni večer (Gribeljcem, Trlepu, delavcem srednje šole in glasbeni mladini) in pobudo za podobna srečanja.

In ob koncu še to: Komu služi takšno potvarjanje? Je v interesu razvoja kulture? Ali ni to zopet eden izmed poskusov posameznikov ustvariti nemir in dvigniti sebe kot borca in varuha kulture pred neodgovornimi organizatorji? To ne koristi nikomur. Zakaj mešati v to Gribelje? Če so v ozadju obračuni „kulturnikov“, jih poračunajte drugje, predvsem z delom, ne pa na račun kulturnih ustvarjalcev in njih poslušalcev.

LOJZE ŠTERK

**Učitelj čisto pozabljen?**

**Ob stoletnici šole v Gribljah ne bi smeli pozabiti na Petra Kambiča, enega prvih tamkajšnjih učiteljev**

Če bi vsi ljudje tako skrbno obdelovali „svoja polja“ kot marljiv kmet zemljo, bi bilo z našo kulturo veliko boljše. A zdajšnji ljudje nenehno hitijo, celo tega ne opazijo, kaj je v njihovi okolici zares narobe, kaj šele, da bi se brigali za lastne korenine. Pozabljajo na prednike.

Pred desetletji je bilo drugače, ljudje so bili ponosni na svoj kraj, s hvaležnostjo so se spominjali šole, kjer so se naučili pisati in brati, hvaležni so bili učiteljem za uk in vzgojo. Danes, ko pri nas tako rekoč ni več nepismenosti, se mnogim zdi odveč srčno spoštovanje do učitelja. Je tako tudi v Gribljah?

Na tamkajšnjem pokopališču ni več nagrobnikov za rodovi izpred leta 1900. Času kljubuje samo nagrobnik Petru Kambiču, ki je bil eden prvih učiteljev v Gribljah. Rodil se je 1869 na Krasincu, se šolal v Podzemlju, Črnomlju, Novem mestu in Ljubljani, umrl pa je 25. januarja 1890, torej kmalu po začetku učiteljevanja v enozredni gribeljski šoli, ki je bila ustanovljena leto dni prej.

Tega človeka bi morali dandanašnji ljudje poznati, a žal ni tako, čeprav je oral ledino šolstva v Gribljah in bil (ob Janku Barletu iz Podzemlja in Mateju Totterju iz Gribelj) navdušen zbiralec ljudskega blaga. Niko Zupančič, etnolog evropskega slovesa, je o Petru Kambiču zapisal, da je bil mladenič, ki je veliko obetal. Bil je zelo priljubljen, ob prezgodnji smrti pa vaška cerkvena ni mogla sprejeti vseh, ki so šli za njegovim pogrebom.

Če ima srčna kultura v Gribljah kaj veljave, se bodo ljudje na Kambiča še spomnili, bodisi s kakšno prireditvijo ali razstavo. Ako ne prej, pa čez pet let, ko bo stoletnica šole v Gribljah.

JOŽE ŠIMEC  
Ljubljana

**Borci postali z iznajdljivostjo**

**Ne bi bilo napak preveriti resničnosti navedb, po katerih so nekateri prišli do statusa borca — S poznanstvi do priznavalnine**

V Delu in TV 15 sem pred kratkim prebral, da borci iz Črne gore zahtevajo revizijo odločb, s katerimi so posameznikom priznali status borca na podlagi izjav prič na visokih položajih. Vem, da so na podoben način nekateri postali borci tudi na Slovenskem, zato ne bi bilo napačno, če bi tudi pri nas raziskali, kaj se skriva za odločbami.

Zgodilo se je že, da so se ljudje stegli na krajevnih praznovanjih, ker so odlikovanja dobili ljudje, ki niso nič prispevali k NOB. Po koncu vojne so se mnogi preselili iz domačega kraja, v novem okolju niso poznali njihovega (ne)delovanja med NOB, zato so ob prošnji za priznanje posebne dobe lahko pripovedovali, kar so hoteli, nekateri namišljeni borci celo bolj prepričljivo od resničnih udeležencev borb.

Komisije občinskih odborov ZZB seveda niso mogle poznati pravega ozadja pri vseh prošilcih. Pogosto ni bilo treba veliko iznajdljivosti, pa je kdo postal velik junak, čeprav je partizanom dajal samo hrano, o kakšnem stalnem delovanju na strani odpora pa ne more biti govora. Taki primeri so še zmeraj vprašljivi, zato ni prav, da borci v občinskih razpravljajo o ukinitvi komisij za priznanje posebne dobe, hkrati pa se nihče ne spomni, da ne bi bilo odveč imeti komisijo za revizijo oz. ugotavljanje resničnosti navedb, po katerih so nekateri prišli do posebne dobe. Tako komisijo bi morali sestavljati ljudje, ki dobro vedo, kaj se je med vojno dogajalo, kdo se je res boril ali kako drugače deloval, kdo pa samo občasno ali pa še to ne.

Tudi pri priznavalninah ni vse čisto. Dogaja se, da je komu iz upravičenih razlogov prošnja zavrnjena, ker pa je vztrajen, ima poznanstva, slednjič uspe. Brez pomoči pa ostanejo taki, ki so do priznavalnine upravičeni, a zanjo zaradi skromnosti ne zaprosijo.

JOŽE LUKŠIČ—ŠKUL  
Ljubljana

**pisma in odmevi**

**SARAJEVO V OČEH AMERIŠKE SLOVENKE**

Torej v Sarajevu se je zaključilo vse po sreči, zelo me je skrbelo, da ne bi kdo kaj poptaknil, kot je bilo v Nemčiji pred nekaj leti. Prav vesel me, da so se Jugoslovani zopet izkazali kot dobri in poštenu ljudje. Ameriški novinar je večkrat omenil, da so zmogli toliko, da veliko ljudi ne bo nikdar pozabili Sarajeva. Zadržni večer, ko so kazali zaključek, sem kar jokala, ko so naši Američani plesali na ledu z jugoslovanskimi plesalci, spraševala sem se, zakaj se ne bi vsi narodi sprijateljili. Ob enajstih zvečer, ko so vse zaključili, je moj telefon zvonil, bila je prijateljica Ana Laush, rekla je: „Ali si se zjokala?“ Ona je bila vesela, bila je istih misli kot jaz, „zakaj se ne bi ljudje prenehali ubijati med seboj.“

NEŽKA REPOVŽ  
Renton, Washington  
ZDA  
(84 let)

**Brez ljubezni bi človeštvo ne moglo obstati niti en dan.**

E. FROMM

**TELEVIZIJSKI SPORED**

**9. III. petek 1**

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Kako delajo stroji, Francoščina, Odmor, TV gledališče, Poročila  
10.35 TV V ŠOLI: Katedrale, Risanka, Iz naših krajev, Elektronski računalniki, Risanka, Velikani svetovne književnosti (Goethe). V pravem trenutku na prvem mestu  
17.20 POROČILA  
17.25 ČEZ TRI GORE: BRIŠKI OKTET  
17.55 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za mladino  
18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA  
18.40 TURIZEM, MOŽNOST IN PRILOŽNOST: V TURIZMU NI

**10. III. sobota 1**

8.00 POROČILA  
8.05 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: O BURJI  
8.20 CIBICAN, DOBER DAN: CVETLIČNI TRG  
8.35 PISANI SVET: FADIL  
9.05 MESEČEK, beograjska otroška oddaja  
9.35 GLASBA ZA KITARO  
10.05 PRED IZBIRO POKLICA: POKLICI V POLJEDELSTVU IN ŽIVINOREJJI, izobraževalna oddaja  
10.35 ČLOVEK IN ZEMLJA: TA-JGA, španska dokumentarna oddaja  
11.00 NASELBINSKA KULTURA NA SLOVENSKEM, dokumentarna oddaja  
11.35 in 14.50 POROČILA  
14.55 ČELIK: HAJDUK, prenos nogometne tekme

**11. III. nedelja 1**

9.10 POROČILA  
9.15 ŽIVŽAV, otroška matineja  
10.05 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za mladino  
10.35 O. Davičo: PESEM, oddaja iz beograjske nadaljevanke  
11.25 625, oddaja za stik z gledalci  
12.00 KMETIJSKA ODDAJA  
13.00 POROČILA  
Tudi za tokratne popoldanske oddaje televiziji niso pravočasno navedli, kdaj jih bodo predvajali:  
...POROČILA  
...VISOK PRITISK, koprška zabavnoglasbena oddaja

**12. III. ponedeljek 1**

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Zgodba, Makedonščina, Povej mi, povej, Galerija sodobne umetnosti v Zagrebu, Poročila

**13. III. torek 1**

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Plovnost naših rek, Za učitelje, Otroci ustvarjajo, Sedmi kontinent, Glamoč, Poročila  
10.35 TV V ŠOLI: Rastlinski laboratorij, Risanka, Botanič, Mali program, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute

**14. III. sreda 1**

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Poštni nabiralnik, Nihče ne skrbi zaanje, Odmor, Desant na Drvar, Mozaik, Poročila  
10.35 TV V ŠOLI: Biologija, Risanka, Kočka, kockica, Mali program, Risanka, V zdravem telesu zdrav duh, Zadnje minute  
18.00 POROČILA

**15. III. četrtek 1**

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Terarij, Luna skriva drugo stran, Otroci ustvarjajo, Kje so doma?, Izliv Save, Poročila  
10.35 TV V ŠOLI: Kemija, Risanka, Lesene stavbe, Risanka, Uganka, Zadnje minute

KRIZE, SO PA TEŽAVE, izobraževalna oddaja  
19.10 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 NASELBINSKA KULTURA NA SLOVENSKEM, dokumentarna oddaja  
20.40 NE PREZRITE, kulturna oddaja  
20.55 TELEVIZIJSKI KVIZ  
22.05 DNEVNIK  
22.20 NOČNI KINO: BLAZNOST, angleški film  
Letos bodo ljubljanski televizijci predvajali več filmov mojstra groze, Alfreda Hitchcocka. Drevi bo na sporedu Blaznost, kriminalka, ki jo je posnel 1972. Gre za srhljivo pripoved o umorih in nedolžnem obtožencu. Kaj več že ne smemo povedati, igrajo pa Jon Finch, Barry Foster, Barbara Leigh—Huston in drugi.

16.45 RISANKE  
17.00 PRENOS KOŠARKARSKE TEKME  
18.30 SKRIVNOSTNI SVET ARTHURJA CLARKA: VELIKANI ZA BOGOVE, angleška dokumentarna oddaja  
19.00 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 KRALJEVSKA IGRA, angleški film  
Film z gornjim naslovom je zelo ne navadna komedija, katere dogajanje se odvija v 19. stoletju v neki namišljeni Ruritaniji, glavno sporočilo dela pa je smešenje pruske militaristične miselnosti in načina življenja. Film je 1975 posnel Richard Lester, igrajo pa Malcolm McDowell, Alan Bates, Florinda Bolkan, Oliver Rees, Britt Ekland in drugi.  
21.45 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov  
22.00 POJE CLEO LAINE Z OR-

...OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: PORABSKI SLOVENC I  
...ŠPORTNA POROČILA  
...KINO, TO SEM JAZ, venezuelski film  
Venezuelska kinematografija je za nas še popolnoma neznana, s filmom „Kino, to sem jaz“ pa se z njo ne bomo seznanili v izvirni obliki, saj gre za koprodukcijo s Francozi. Zgodba pripoveduje o možu, ki se s kinom seli od vasi do vasi, se tako revo preživlja in zabrede v hude stiske. Glavni vlogi igra Juliette Berto in Asdrubal Melendez, režiserske posle pa je opravil Luis Armando Roche.  
19.10 RISANKA  
19.25 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME

10.35 TV V ŠOLI: Razvoj stare književnosti, Risanka, Angleščina, Mali program, Risanka, Velikani športa in olimpijske igre  
17.25 POROČILA  
17.30 MESEČEK  
18.00 SPOZNAVANJE NAŠE NARAVNE DEDIŠČINE: DVOREZNOST SODOBNEGA POLJEDELSTVA, dokumentarna oddaja

16.35 ŠOLSKA TV: Kemijski laboratorij, Dobro videti in biti dobro videni, Kresnička, Vulkani  
17.35 POROČILA  
17.40 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: KONJ, OD KATEREGA SO PADALA ZLATA JABOLKA  
17.55 Z MEDNARODNEGA PEVSKEGA FESTIVALA CELJE 83  
18.25 KOROŠKI OBZORNIK  
18.40 KOLEDNIKI, poljski kratak film

18.05 CIBICAN, DOBER DAN: NE-NAVADNA TRGOVINA  
18.25 POMURSKI OZBORNIK  
18.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA: NABRUŠENI ROBOVI in PA-DEC  
19.10 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 35 MM — FILMSKA DELAVNICA (OB ŠPANSKEM FILMU VIRIDIANA)

16.50 ŠOLSKA TV: Kemijski laboratorij, Dobro videti in biti dobro videni, Kresnička, Vulkani  
17.50 POROČILA  
17.55 S. Pregl: ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA, oddaja iz nadaljevanke za mlade  
18.25 POSAVSKI OBZORNIK  
18.40 ČAS, KI ŽIVI: DESETI BRAT  
19.10 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME

2  
17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Pisani svet — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Radenci 83: Plesni orkester RTV Zagreb in Novi Sad — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vizualna glasba: Vladimir Krpan — 20.45 Zagrebška panorama — 21.00 Porota (dokumentarna oddaja) — 22.05 Sindbad (madžarski film)

**ZAGREB 1**  
16.30 Video strani — 16.40 TV v šoli: Francoščina, TV gledališče — 17.40 Poročila — 17.45 Pisani svet — 18.15 Koledar — 18.25 Kronika občine Reka — 18.45 Ombra in samozadržita (izobraževalna oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Marlowe (oddaja iz ameriške nanizanke) — 20.55 Zabavnoglasbena oddaja — 21.40 Dnevnik — 21.55 Kulturna oddaja

**KESTROM DALYJA NILSONA,** glasbena oddaja  
2  
14.35 Test — 14.50 Prodajalka cvetja (korejski film) — 16.50 Otroška predstava — 17.35 T. Sabljak: Vročica (televizijska drama) — 19.05 Slovenska ljudska glasbila in godci — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kvakva top — 20.30 Feljton — 21.15 Poročila — 21.20 Športna sobota — 21.45 Verdijevo življenje (oddaja iz italijanske nadaljevanke) — 22.55 Čaz za pesem

**ZAGREB 1**  
8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Poljudnoznanstveni film, Poročila — 14.25 Sedem dni TV — 14.55 Čelik: Hajduk (prenos nogometne tekme) — 16.45 Poročila — 16.50 Koledar — 17.00 Prenos košarkarske tekme — 18.30 Medtem (dokumentarna oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Poslednji ameriški heroj (ameriški film) — 21.30 Dnevnik — 21.50 V soboto zvečer

20.00 M. Krleža—B. Ivanda: V TABORIŠČU, 1. del zagrebške televizijske drame  
21.35 ŠPORTNI PREGLED  
22.05 SLOVENC I V ZAMEJSTVU  
22.35 POROČILA

2  
11.35 Prenos slaloma za moške z evropski smučarski pokal — 15.30 Nedeljsko popoldne — 17.25 Večno tvoj (ameriški film) — 18.55 Pred festivalom risanege filma Zagreb 84 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Modrost telesa (angleška dokumentarna oddaja) — 20.50 Večraj, danes, jutri — 21.05 Alpe — Jadran (dokumentarna reportaža) — 21.40 Nicholas Nickleby (oddaja iz angleške nadaljevanke)

18.25 PODRAVSKI OBZORNIK  
18.40 PODIUM, mladinska oddaja  
19.15 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
20.00 S. Ivanovski—A. Rusi: STRIC KLIMENTE, skopska televizijska drama  
20.55 GLASBENI MAGAZIN  
21.55 DNEVNIK

18.55 KNJIGA, kulturna oddaja  
19.10 RISANKA  
19.26 ZRNO DO ZRNA  
19.30 DNEVNIK  
19.55 VREME  
20.00 Ch. Dickens: ŽIVLJENJE IN DOGODIVŠČINE NICHOLASA NICKLEBYJA, oddaja iz angleške nadaljevanke  
20.50 AKTUALNA ODDAJA  
21.35 DNEVNIK  
21.55 SOFIJSKI SOLISTI, glasbena oddaja

22.15 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV  
22.20 DNEVNIK

2  
17.25 Dnevnik — 17.45 Beli kamen — 18.15 Otroci in živali — 18.45 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Lov za zakladom (francoski kviz) — 21.00 Zagrebška panorama — 21.15 Glasbena oddaja

20.00 TEDNIK  
21.05 BORGJIČI, oddaja iz angleške nadaljevanke  
21.55 DNEVNIK  
22.10 S. Vuga: BALADA O TEMI, slovenska televizijska drama

2  
17.25 Dnevnik — 17.45 Smogovci — 18.15 Pogovor o znanosti — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Umetniški večer — 22.30 Zagrebška panorama



# NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA



DL	JEGLIC	MESTO V TESALIJ	SREDO- ZEM. RA- STLINA	CERNE IVAN	GLASBE- NIK SOSS	DL	ZAGOZDA	AFR. NA- ROD	KRAVICA
OSEBNI DOHODEK						NORD- SMUČI/ ZRTVENIK			
RAKITOV GRM									
IRSKA ARMADA				TUJE Z. IME/ POD- ZEMNI SAO					
KIT. DINA- STIJA/ NOGALNIK					3/NAŠE ARHEOLO- SKO NAJ- DISICE			NARODNO- OSVOBOD. FRONTA GRCIJE	
DL	OUHOVI- TOST	ZIDARSKA ZLICA/ IGRA S KARTAMI		BOLG. REKA/ BOGINJA USODE					
GLASB. VAJA			SILA/ VPAD			IGRALKA NOVAK/ SL. PESNIK			
ABRAHA- MOVA ZENA			UDAREC PRI NOGO- METU/ LOPA			GR. BOGI- NJA NE- SRECE	EVR. VELETOK		Z. IME
GLASB. UVODNA IGRA					PRITOK RENA/ ANTON OCVIRK				
TEKAC CLARK		TRENJE		RUS. ZADRUGA					
POUDA- REK		NADAV		PRESOJA					

VERONIKA GLAVAČ iz Jame pri mavčicah je imela srečo pri zbiranju in pripadla ji je lepa knjižna nagrada. Najbrž bo z velikim zanimanjem prebrala detektivski roman „Sedemodstotna raztopina“ ameriškega pisatelja Nicholasa Meyerja, v katerem nastopata slavni Sherlock Holmes in še bolj slavni Sigismund Freud, seveda v izmišljeni pripovedi, ki pa je napisana zelo prepričljivo in živo. Rešujte naše male nagradne križanke in rešitve pošljite na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA, morda se vam bo nasmehnila sreča in lepa knjiga bo vaša.



Kompromis je spodjedovalec vseh velikih podvigov.  
**B. PEKIČ**  
Nesreča sama na sebi ni nič strašnega; a strašno je nemirno pričakovanje in brezplodno upanje.  
**I. CANKAR**

## Dojenčki niso nepopisan list

Znanstveniki so dognali, da se dojenčki mnogo hitreje odzivajo na okolje in vedo precej več, kot smo menili do zdaj — Govorijo brez besed

Kaj in ali sploh kaj vedo otroci, ko pridejo na svet? Kako urejajo svoje znanje in kako ga uporabljajo v prvih letih življenja? Na ta in podobna vprašanja se trudijo kar najpriljubljeneje odgovoriti znanstveniki širom po svetu, njihove ugotovitve pa lahko posplošimo takole: dojenčki se mnogo hitreje odzivajo na okolje pa tudi vedo precej več, kot smo menili do zdaj. Bolje vidijo in slišijo, tudi razumejo več in so se od rojstva naprej pripravljene spoprijateljiti z odraslimi, ki se ukvarjajo z njimi. Pozornost staršev je odločilna, starši bi radi storili vedno najboljše za svojega otroka. Pa vedo, ali je to, kar počnejo, res najboljše? Burton White, pisec knjige „Prva tri leta življenja“, meni, da je v vseh ozirih pravišnje pozornosti deležen le eden od desetih otrok.

Že v petdesetih letih so si psihologi razbijali glave, na kakšen način bi kazalo proučevati sposobnost učenja dojenčkov, da dognanja ne bi bila sporna. Robertu Frantzu s Clevelandске univerze je 1958 uspelo dokazati, da je mogoče zgodnje otroško navdušenje nad vsem novim prenesti v neke vrste govorico brez besed, namreč v premikanje oči. Frantz je ugotovil, da dojenček veliko raje gleda pisano pobarvano kot enobarvne stvari, da ima raje okrogel kot raven, podolgovat predmet, da ima nasploh raje bolj zapletene kot preproste stvari.

Številne raziskave so potrdile, da dojenčki zaznajo veliko, marsikaj od tega imajo radi ali pa ne. Nesporno je, da ima 12 ur star dojenček raje kapljico sladke vode kot limoninega soka. Pri prvi ne bo nasprotoval, pri drugi pa bo skremžil obraz. Odziva se tudi na vonj, pri čemer je značilno, da se bo ob kosmu vate, prepojenem z vonjem banane, nasmeljal, ob smradu po gnilem jajcu pa grdo namrdnil.

Dojenček zapusti maternico z zelo majhno sposobnostjo videanja, je bolj ali manj „slep“. Toda zelo hitro spregleda. S posebnimi napravami so ugotovili, da se v poltemi njegove oči odprejo na široko in zaznajo vse, kar se znajde v vidnem polju. Po osmih tednih dojenček že loči obrise predmetov in barve, najprej rdečo, nato modro, po treh mesecih pa je njegov vid povsem izoblikovan.

Sliši že zarodek, po rojstvu pa so hitreje zaslišali otroci, katerim so predvajali tonski posnetek bitja človeškega srca ali podobnih ritmičnih zvokov. Najnovejša raziskave govorijo, da dojenček nesporedno po rojstvu raje sliši ženske glasove, po nekaj tednih življenja pa je nezmotljiv pri prepoznavanju glasu svoje matere.

Poznavalci trdijo, da so dojenčki precej po rojstvu sposobni posnemati odrasle. Posebej izsto-

pa sposobnost usklajevanja dveh različnih dejavnosti, kot sta gledanja in premikanje mišic. To smatrajo za zametek mišljenja. Veliko raziskav je namenjenih razvoju govora. Dojenčkom so prikazovali film z obrazi, ki so govorili glasova a in i, hkrati so malčki iz zvočnika tudi slišali ta ali oni glas. Domala vsi dojenčki so kmalu po začetku poskusa ob slišanju ija pogledali posnetek obraza, ki je govoril i, in narobe, pogledali so posnetek a govorečega obraza, ko so slišali a. To pomeni, da dojenčki znajo med seboj povezovati premikanje ust in ton, torej znajo brati z ustnic.

Znanstveniki vedno znova prihajajo do spoznanja, da so dojenčki sposobni početi stvari, ki ne izhajajo iz njihovih poprejšnjih izkušenj. V središču za kognitivne raziskave na harvardski univerzi so izvedli poskuse z dojenčki in senco kocke, ki se je počasi gibala proti njim. Malo preden jih je senca dosegla, je bilo videti, ko da se ji hočejo dojenčki umakniti. Če pa se jim je senca približevala tako, da je nato šla mimo njih, potem so ji dojenčki z zanimanjem sledili z očmi in niso kazali nikakršnega strahu.

Že dolgo ni nič novega dognanje, da je svojska značilnost pri

razvoju otroka izguba mnogih, neposredno po rojstvu razvitih sposobnosti. Če držimo novorojenčka pokonci na mizi, bo hodil, če ga damo v vodo, bo skušal plavati. Toda kmalu ne zna več ne enega ne drugega, shodi spet šele čez mesece, plava pa še kdaj v življenju ali pa ne. Tudi to, da vsak dojenček potrebuje nekoga, ki je stalno pri njem in zanj skrbi, ni novost. Mnogi pa napačno menijo, da je v prvih mesecih življenja dovolj hranjenje in ljubkovanje. Novejše raziskave izredno poudarjajo pomen, ki ga ima pri otrokovem razvoju materino pogovarjanje z dojenčkom, igranje, kazanje stvari v okolici. Otroci, ki so bili vsega tega deležni že od vsega začetka, so po enem letu znali več od drugih.

Ni namišljena važnost čustvene igre med otrokom in materjo, gre za neko vrsto dvogovora brez besed, ki je posebno pomemben za dojenčka.

Odzivanje dojenčkov na ljubezen, spodbudo, vodenje in drugo, kar je neizpodbitno dokazala znanost, so starši čustveno ali razumsko dojel že zdavnaj, a je bilo (in je še) med njimi veliko takih, ki so menili, da dojenček ni človek v pravem pomenu besede, dokler ne hodi, govori.

## Vse več je pivk Ženske in alkoholi- zem

Nobena skrivnost ni več, da vse več žensk posega po kozarcu alkohola in da pri opijanju love v korak s to škodljivo navado mnogo bolj zasvojeni moški svet. Preobrat se je začel v začetku sedemdesetih let, ko je bilo med petimi registriranimi alkoholički že najti eno žensko, medtem ko je za leto 1981 evropska medicinska statistika navajala med registriranimi alkoholički eno žensko na tri moške. Se pravi, da je porast alkoholizma med ženskami zelo velik.

Toda v ozdaju teh številki stoji večja nevarnost, kot je vidi. Znanstveno je namreč dokazano, da ženske precej slabše prenašajo alkohol, pogosteje in bolj uničujoče napada jetra in tudi srčne ter prebavne težave zaradi uživanja alkohola so pri ženskah večje kot pri moških.

Kot navaja Brigid McConville v knjigi „Ženske pod vplivom“, je alkoholizem med ženskami najbolj škodljiv zaradi tega, ker dela nepopravljivo škodo na bodočih rodovih. Ženska, ki spi je na teden tri steklenice vina, ima trikrat večjo možnost, da bo rodila nenormalnega otroka, medtem ko v nosečnosti že ena sama steklenica vina na teden podvoji nevarnost za prezgodnji porod ali splavitev.

## Prvikrat objel mamico

Po dvanajstih letih življenja v sterilnem šotoru so Davida spustili na prosto — Presajeni kostni mozeg

Ta mesec so bili zdravniki v Houstonu priče ganljivemu dogodku, ko je dvanajstletni David prvič v svojem življenju lahko objel svojo mater. Od rojstva naprej je namreč David (priimek skrivajo pred javnostjo, da bi fantu zaščitili zasebnost) preživel v sterilnem plastičnem šotoru, ki ga je ločeval od zunanosti. Rodil se je brez delujočega samozaščitnega sistema v telesu, kar pomeni, da je bil zanj vsak virus, bacil ali kakšen drug prenašalec in povzročitelj bolezni smrtno nevaren. Če bi živel tako kot drugi, bi hitro podlegel kateri od bolezni.

David je najstarejši preživeli bolnik s tovrstno boleznijo, ki jo medicinci označujejo s kratico SCID. V ZDA se vsako leto rodi 60 do 100 novorojenčkov s takšnim obolenjem in večina umre še pred drugim letom starosti. V njihovem organizmu pride zaradi genetske okvare do odsotnosti belih krvničk, tako imenovanih T — krvničk, ki predstavljajo „borce“ proti virusom in drugim bolezenskim povzročiteljem. Nastajajo v kostnem mozgu in dozoriijo v pržiljcu.

Davida so pred štirimi meseci operirali in mu vsadili del zdravega kostnega mozga. Operacija je bila zelo zahtevna, saj mora biti to tkivo sprejemniku bolj sorodno, kot so, denimo, krvne skupine pri transfuziji. Davidu je dala svoj kostni mozeg njegova sestra,

vendar so morali s posebnimi postopki vsadek še obdelati, da ga je Davidov organizem sprejel. Operacija je toliko uspela, da so Davida lahko prvokrat v življenju spustili iz plastičnega šotora. Nekaj težav se je sicer pojavilo, vendar zdravniki upajo, da se ne bodo razvile usodne zapletenosti. K otroku lahko prihajajo zdravniki, kar jim omogoča lažji nadzor in nadaljnje zdravljenje, obiskuje-



David v sterilnem šotoru in imunolog Shaerer.

ta pa ga tudi starša, ki morata pri srečanjih nositi kirurške rokavice. Tudi tako je za otroka in njegove roditelje letošnje leto prelomno. Zadnje krvne analize kažejo, da bo ves postopek zdravljenja bržčas uspešen. Imunolog William Shaerer domneva, da se vzpostavlja samozaščitni sistem. V mesecu dni bomo že zanesljivo vedeli, pravi ta strokovnjak.

Nedvomno bo Davidov primer prišel v medicinske anale, saj odpira nove možnosti za preživetje vseh tistih nesrečnih otrok, ki so bili zdaj zapisani smrti.

MiM  
(Vir: Time)

## Lek: prijaznost

Kirurškemu nožu pomaga tudi spodbudno govorjenje

Medtem ko se v medicini porabljajo milijoni in milijoni za nove tehnične naprave in postopke, za zdravlila in uporabne snovi, so ameriški kirurgi „odkrili“ zdravilo, ki je zastoj in že dolga tisočletja znano — prijazno besedo.

Ameriški medicinski strokovnjaki so namreč ugotovili, da pacienti med operativnimi posegi, čeravno so pod narkozo in v nezavesti, slišijo, kaj se medicinska ekipa pogovarja. In če poteka razgovor med kirurgi in asistenti na način, „ta je odpisan, temu ni rešitve“, „najbrž se ne bo zmazal“ ipd., potem to nezavedno tako vpliva na bolnika, da njegovo okrevanje zares poteka z velikimi težavami.

„To, kar bolnik nezavedno sliši, ima lahko zanj tragične posledice,“ trdi dr. Henry Bennett.

Zdravniki so po teh ugotovitvah ubrali obratno pot. Njihovi razgovori med operativnim postopkom so polni optimizma, četudi je bolnik na operacijski mizi že na pol mrtev. Menda so s sejanjem prijaznih in optimističnih besed mnogim bolnikom posredno pomagali do hitrejšega okrevanja.

## Vesoljski tozdi

Prvi industrijski obrati v bližnjem vesolju

Približuje se trenutek, ko bodo v vesolju stekle tudi prve proizvodne enote. Strokovnjaki menijo, da bodo prvi industrijski izdelki, narejeni v bližnjem vesolju, miniaturne krogljice. Na zemlji ni mogoče izdelati teh vsega 10 mikrometra v premeru širokih krogljic, ne da bi se na njihovi obliki poznala gravitacijska sila. Na zemlji izdelane krogljice so rahlo jajčaste, medtem ko bodo v vesoljskih „obratih“ izdelane miniaturne krogljice skoraj popolnoma okrogle.

Tako natančna oblika je potrebna zaradi tega, ker so te krogljice namenjene za izdelavo in za kalibriranje zelo občutljivih instrumentov v kemični in farmacevtski industriji. Uporabne so tudi v medicini, kjer v zadnjem času raziskujejo možnost uporabe mikroskopsko majhnih krogljic za drenažo telesnih por in za nosilce zdravila v določene predele telesa brez vpliva na bližnja tkiva.

128

## Črtice in povesti iz narodnega življenja

Janez Trdina

### KMEČKI IN BERAŠKI ZAKONI

Kar se mene tiče, se ne morem ujemati s tem glasom svojih slovenskih bratov in sester. Po mojem prepričanju mora biti glavni namen vsake postave, da pospešuje moralnost. Ali ni poštenije, da se reveži ženijo, nego da pohujšujejo svet z razuzdanostjo? Na Dolenjskem je toliko praznega sveta, se pogrešajo tako občutno delovne moči, da se priporoča nova poptava tudi z gospodarstvenega stališča. Ugovori zoper njo so razni in tehtni, ali tako tehten ni nobeden, da bi se zaradi njega smeli iznebiti obzira na javno pravnost.

Ko so se umirile nekoliko druge žene, mi začne krčmarica zabavljati na novo: „To tedaj so ljudje po vaši volji! Vi zahtevate ljubezen že pred poroko, tu je imate na cente, ne le na funte. Vidite, vsi ti hlapci in dekle, sebenjki in sebenjice so se imeli radi, pa še kako dolgo. Kolikor vem, sta se ljubila dva teh novih ‚zakonskih‘ več kot dvajset let, dva osemnajst, kakih osem parov po več ko deset let in Bog jih je tako milostivo obdaril, da je pripeljala ena teh k poroki pet otrok, dve po tri, po enega pa več kot polovica vseh. No, zdaj se bo napasla svojega Jurčka — dvakrat Jurčka — tudi moja Lenčka! Oho, to vam pa že

moram razložiti. Kako je to, da se nisem prej domislila. Hi, hi, z njo, stavim, da boste bolj zadovoljni kakor z nami.

Nevesto mi pokaže Šalec v mestni gostilnici deset dni po poroki: „Vidite, to je naša Francka. Kajne, tako rožico bi še vi radi duhali, pa je ne boste ne in nihče drugi ne, ko moj sinček, moj Urbanček. To ni taka beračica, kakor jih snubijo drugi kmečki fantje, ki se vesele, če dobodo ubogih tri sto goldinarjev. Veste, mi se ženimo bolj po pameti. Nevesta je prinesla veliko, polno mošnjo, drugače bi bogme ne bila nikoli tlačila praga naše hiše. Jaz nisem bahač, ne pravim, da ni na svetu ljudi še bogatejših od mene, ali kar imam, to imam. Na svetu velja in kraljuje denar, denar dela pravo srečo in imenitnost.“

Nevesta se je držalo grozno kisló ob teh besedah, ni hotela ne piva piti ne salame jesti, narejala si je na robcu vogle in mrmrala nekaj zase. Ženina, ki je sedel poleg nje, se pogledala ni. Čez štirinajst dni je že govorila cela fara, da ne mara Franca nič za moža in da ne skriva te mrzosti kar nič pred ljudmi. Šel je po okolici glas, da se noče z njim nič pomenkovati, ne doma ne na vozu, kadar se kam peljeta. Če jo kaj vpraša, mu da za odgovor dve besedi in obmolne znova. Če jo opominja, naj ne bo tak z njim, s svojim možem, mu pravi s solznimi očmi: „Jaz sem tvoja žena, tvoja podložnica, ti pa moj mož in gospodar, le zapovej mi, pa bom storila vse po tvoji volji. Kaj hočeš več?“ Urban se je strašno sramoval in skrivaj gotovo tudi jezil in kako neki ne? Saj bi ji bil tako iz srca rad izpolnil vsako željico, ji privoščil vsako veselje, vsaj včas da bi mu zinila kako prijazno

besedico! Pa nič — prav nič — o, strašno je moralo to boleti ljubečega Urbana!

Pozimi sem hodil tisto leto večkrat na Toplice. Enkrat, grede ravno mimo Šalčeve hiše, začujem v bližnji krčmi velik šum, menim, da so kaki svatje, in stopim gledat. V hiši najdem Šalca s sinom in še z drugimi meni neznanimi gosti. Pozneje spoznam iz pogovora, da se nahajata med njimi tudi Franičin brat Pavle in njen ujec Jakob.

Jaz hočem sesti za drugo mizo, bahač, na pol pijan in tedaj dobre volje, pa me sili, da prisedem in pijem danes z njegovimi prijatelji. Jaz rečem: „Oče, kjer sedi bogatija, ni zame sedeža.“ Šalec se nasmeje in pravi: „No, ker ste tako ponižni, da spoznate resnico, morate pa sedeti tu pri meni zraven naše neveste.“

Nato pove družbi, da sem strašno učen človek, ko bi znal še mašo brati, bi bil skoraj tako učen kakor gospod fajmošter.

Ker me je mikalo, da spoznam nevesto bolj natanko, sedem res med njo in Šalca. Bahač pripoveduje, obrnjen proti Jakobu, svojim gostom s preveliko odkritostjo, kako si je koval denar s svojo vinsko kupčijo: „Vidiš, Jakob! Tako gre ta reč kvišku, če ima človek glavico. Včasih sem naredil tako, kakor sem pravil prej, včas pa, le dobro poslušaj, tudi takole: mož kupi od mene petdeset veder vina po tri goldinarje in mi da tudi aro. Jaz pa sem iskal na to vino še več kupcev in res se najde tak, ki mi obljubi za vedro po deset cvancigaric in mi da tudi aro.“

# Lani rekord kaznivih dejanj

Novomeška UNZ zabeležila lani rekordnih 3.027 kaznivih dejanj — Le gospodarski kriminal „miruje“ — Od 1.600 Romov obravnavanih kar 485

NOVO MESTO, ČRNOMELJ, METLIKA, TREBNJE — Vse kaže, da primer Posavja, kjer so v lanskem letu ugotovili skokovit porast vseh vrst kaznivih dejanj, še zdaleč ni osamljen. Novomeška UNZ je namreč lani zabeležila rekordnih 3.027 dejanj, ki jih obravnava kazenski zakon, kar je v primerjavi s predlanskimi 1.850 ali s številom 1.497 iz leta 1981 zares skrbi vzbujajoča številka.

Da se ne bi utapljali v samih številkah, povejmo le, da je največji porast, za prek 77 odstotkov, zabeležen v Trebnjem, nekaj manj v Novem mestu, v Metliki so imeli lani 51 odstotkov več kaznivih dejanj in v Črnomlju 44,6 odstotka več. Največ tega gre na račun premoženjskih kaznivih dejanj pa tudi krvnih deliktov, medtem ko je gospodarska kriminaliteta ohranila poprečje iz lanskega leta. Pa vendar se ustavimo najprej pri njej.

Delavci UNZ so v svoje poročilo za lansko leto zapisali, da se

## Zažgal hišo

Za 49-letnega Zarabca je sodnik odredil pripor

GRČEVJE — Preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča je v nedeljo odredil pripor za 49-letnega Vincesa Zarabca iz Srednjega Grčevja. Možakar je namreč utemeljeno osumljen, da je zažgal stanovanjsko hišo Ljudmille Furman, s katero sta živel v izvenzakonski skupnosti.

Zarabec je v soboto preko noči popival in se v nedeljo zjutraj vrnil k Furmanovi. Kmalu je prišlo med njima do prepira, po katerem je Furmanova pobežala od doma. Zarabec, ki je ostal sam, je zatem pod posteljo v spalnici nanosil slame in razno kramo ter vse skupaj zažgal. Ogenj se je hitro razširil na celo hišo, od katere so navzlic hitri pomoči gasilcev iz Ždinje vasi in vašanov ostali le ožrnele zidovi, tako da je škoda za preko 400.000 din. Vsa sreča, da se ogenj ni razširil na bližnje gospodarsko poslopje.

je sicer zmanjšalo število povelj, zato pa je več grabežev, davčnih zatajevalcev, gozdnih tatvin in nezakonitega lova. Prvič so se lani pojavila tudi 3 kazniva dejanja zoper samoupravljanje, kar je prava redkost in zato kaže tovrstnim pojavom posvetiti še posebno pozornost. Sicer pa bo zanimivo pogledati sestavo 186 osumljencev za gospodarske prestopke: 10 je direktorjev, 14 trgovskih poslovođij, 6 delavcev v gostinstvu, 3 komercialisti, da ne naštevamo vseh. Omenimo le, da jih je kar ena tretjina že bila predkaznovanih!

Med 2.850 kaznivimi dejanji klasične kriminalitete jih kar 2.340 odpade na premoženjska dejanja, 234 je bilo krvnih de-

● Na območju novomeške UNZ je bilo v lanskem letu tudi 37 samomorov in 13 poskusov, glavni vzroki pa so alkoholizem (v 17 primerih), bolezen in obup. Mogoče še to, da so kar 30 samomorov naredile osebe, stare med 40 in 60 leti.

likto, 80 zoper varnost ljudi in premoženja ter 196 ostalih. Povsem jasno je, da so na vrhu premoženjskih dejanj tatvine, največ mesa in vseh možnih oblikah, pa poljskih pridevkov, orodja, koles, goriva itd. Tovrstnih neraziskanih dejanj je 54 odstotkov, za kar pa je več kot dovolj opravičljivih vzrokov. Bistveno boljše je raziskavost vseh krvnih deliktov, saj so nepojasnjeni le 3, med njimi tudi eno posilstvo. Nasploh pa se je tudi število teh kaznivih dejanj povečalo: umorov in poskusov umora od 5 na 9, lahkih telesnih poškodb od 116 na 137, hudih poškodb je bilo 44, zmanjšalo pa se je število posilstev, od 10 na vsega 4.

Žal moramo ob koncu ugotoviti, da so svoj delež k tako skokovitemu porastu kriminalitete prispevali tudi mladoletniki, še posebej pa je zaskrbljujoče število

## VLOMLJENO V PET AVTOMOBILOV

HINJE — V noči na minulo nedeljo je nekdo vlomil v kar pet osebnih avtomobilov. Ivan Grm je bil ob razno orodje, nekaj kave, srjaco in jopico, Avgustu Klobčarju je storilec odnesel nekaj goriva, prav tako Antonu Papežu, Slavku Petkovšku in Mihaelu Gorišku. Za storilci še poizvedujejo.

## POŠKODOVAL SE JE V BOLNIŠNICI

NOVO MESTO — 28. februarja se je med delom poškodoval Jože Kos iz Črnošnjice, kurjač internega oddelka novomeške bolnišnice. Kos je tisti dan okoli 18. ure vozil napravo, ki jo poganja akumulatorska elektrika, po spodnjem hodniku bolnišnice. Zaradi izpraznjenih akumulatorjev se je stroj ustavil in pričel drseti po hodniku z nagibom. Pri tem se je prevrnil in pod seboj pokopal Kosa. Ob tem velja omeniti, da ta nima ustreznega strokovnega izpita, poleg tega pa je vozil po nagibu, ki za taka vozila ni dovoljen.

## Pomaranče prekrile cesto in travnik

Za poldrugi milijon din škode zaradi nesreče

LUTRSKO SELO — Krajanom Lutrskega sela in okoličinom se je 1. marca zjutraj na travniku ob magistralski ponujal res enkratni prizor. Snežno odejo je prekrilo na stotine kilogramov pomaranč, sicer namenjenih v sosednjo Hrvaško.

To jutro, bilo je nekaj čez 5. uro, je Zadržan Dragutin Župan peljal tovornjak s polpriklonikom iz Ljubljane proti Zagrebu. V desnem blagem in preglednem ovinku pri Lutrškem selu je z vozilom zapeljal preblizu roba ceste, tako da so se kolesa ugreznila na nevtrijne bankini. Vozilo je zdrsnilo čez nasip in se 7 metrov niže prevrnilo na bok. Tovor, slo je za pomaranče, spravljene v zabojih, se je ob tem seveda razsul po travniku in vzporedni regionalni cesti. Materialno škodo so ocenili na 1 milijon 408 tisoč din.

dejanj, ki so jih storili otroci (od predlanskih 33 na lanskih 82). Delavci novomeške UNZ so lani obravnavali 391 mladoletnikov in 109 otrok, kar je dobra tretjina več od leta poprej. Mladi so se najpogosteje odločili za tatvine in vlome, lani pa so bili poleg tega osumljeni še štiri ropovi in trije goljufiji. In vzroki za to? Pri Romih zlasti slabe socialne razmere, pri drugih pa pomanjkljiva vzgoja, slabe učne navade, žal pa tudi alkohol, tabletomanija in mamila.

Na območju novomeške občine živi tudi okoli 1.600 Romov in če ob tem zapišemo, da jih je bilo lani za različna kazniva dejanja, kot so tatvine in vlomi (228), ropi (7), dejanja zoper življenje in telo (14), obravnavanih kar 485, to pa predstavljajo 69 odstotkov več kot predlansko leto, potem lahko zanesljivo zatrdimo, da rezultatov prizadevanj, ki bi naj zmanjšala delinkventnost med Romi, ni od nikoder. Vprašamo se lahko le, ali zaradi slabo pripravljene in vodene akcije ali pa zaradi Romov?

B. BUDJA

# „Orožarne“ se praznijo

Na območju novomeške UNZ je, kot kaže, še zmeraj veliko pravih zasebnih skladišč orožja — Odvzetih 36 pušk in 15 pištol

NOVO MESTO, ČRNOMELJ, METLIKA, TREBNJE — Pripranje in kričanje, pretepanje, pijačevanje, omalovaževanje uradnih oseb, klateštvo in potepanje ter drzno vedenje so bili tudi v minulem letu pri vrhu kršitev javnega reda in miru, ki jih je obravnavala novomeška UNZ. Vseh takšnih kršitev je bilo v lanskem letu 1.958, pri sodnikih za prekrške pa se je znašlo 1.564 kršiteljev, 180 od teh pa jih je moralo predhodno na treznjenje v prostore za pridržanje. Nasploh velja zapisati, da je bilo kar 1.221 kršitev storjenih pod vplivom alkohola, največ v nočnem času.

Med ostalimi zanimivostmi iz lanskega leta omenimo še, da so miličniki odvzeli 36 raznih pušk, 15 pištol, 14 nožev in bajonetov, več vžigalnih vrvic, petard, boksarjev ter nabojev. Večji del tega orožja je bil namenjen za krivolov, nekaj pa jih je bilo zaseženih Romom, ki orožje najpogosteje uporabljajo v medsebojnih obračunavanjih.

Za lanskega leta statistiko je značilen tudi porast kaznivih dejanj in prekrškov s političnim obelježjem, vendar so bili vsi storilci izsledeni in tudi kaznovani. Največkrat je slo le za verbalne delikte, bilo pa je tudi nekaj primerov pisanja parol in nacističnih oznak, zabeležene pa so bile tudi 3 krunitve grobov NOB.

Omenimo za konec še prekinitev dela. Na območju UNZ Novo mesto jih je bilo 12, od tega 10 povezanih z izsiljenim sestankom ter 24 primerov nezadovoljstev. Najpoglavnejši vzrok za to so vsekakor nizki osebni dohodki, neustrezno nagrajevanje, nekajkrat pa tudi sprejemanje meril za delitev OD brez poprejšnjih temeljitejših javnih obravnav. Svoje pa so k temu prispevali še slaba informiranost delavcev pa tudi njihova samovolja in nedisciplina.

B. B.

# Poneverb in malomarnosti preveč

Porast gospodarskega kriminala v Posavju — Nevestno ravnanje z družbenim premoženjem — Z 260 starimi milijoni v PVC vrečki na potep po trgovinah

KRŠKO — Delavci organov za notranje zadeve (ONZ) v Posavju so v preteklem letu uspešno razvozlati večino hujših deliktov, kot so, denimo, večje vlomne tatvine (pogoste so bile v avtomobile na avtovlakih), medtem ko je raziskavost v celoti nekoliko slabša, saj je lani ostalo 34 odst. primerov kaznivih dejanj neraziskanih.

Slednje gre predvsem na račun drobnih tatvin, zlasti koles in koles s pomožnim motorjem, katerih tovarniške številke lastniki največkrat ne vedo, zato je raziskovanje takih deliktov toliko težje, zamudnejše.

Še bolj pa v Posavju zaskrbljuje porast gospodarskega kriminala, saj so delavci ONZ podali lani 148 ovadb, kar je za 72 več kot leta 1982. Več je predvsem poneverb (lani 34, leta 1982 pa le 12!), nedovoljene trgovine — prekupčevanja, grabežev, pod isti sku-

pni imenovalec pa sodita tudi nevostno ravnanje z zaupanim družbenim premoženjem in njegova neupravičena uporaba. Zaradi neustreznega zavarovanja gradbišč in še nekaj primerov nevostnega ravnanja z družbenim premoženjem so nastale večje gnotne škode, za več sto starih milijonov.

Kako malomaren je že postal odnos do družbenega premoženja, nazorno pojasni tudi tale primer prenosa gotovine iz Službe družbenega knjigovodstva v neko delovno organizacijo. Delavka večjega kolektiva si je 260 starih milijončkov stlačila kar v polivinilasto

vrečko, na poti iz SDK pa si je pri oščila še sprehod po trgovinah! Dovolje se ne godi tudi ob prenosih gotovine iz delovnih organizacij v nočni trezor SDK.

Delavci ONZ so ob obhodih delovnih kolektivov ugotovili, da so čuvali spali, v nekaterih primeri pa tudi, da so bili vinjeni. Precij je tudi voženju službenimi avtomobili v zasebne namene, o tem pa delavci ONZ seznanjajo organe samoupravnih delavskih kontrol in jih spodbujajo k ukrepi zoper take pojave.

P. PERC

## SNEG OVIRA PROMET

KOČEVJE — Sneg, ki je padal konec minulega in v začetku tega meseca, je spet povzročil nekaj nevičernosti. Avtobus iz Kočevja od 19. do 25. februarja ni mogel do Osilnice, ker cesta ni bila izplužena. Magistralna cesta od Škofljice prek Kočevja do Broda na Kolpi je bila še v začetku tega tedna poledenela. Zaradi pomanjkanja soli za soljenje cest je prišlo do več nesreč, ki pa niso terjale človeških žrtev, pač pa le obšutno materialno škodo. Tako je bilo ta ponedeljek, 5. marca, 6 avtobusov kočevskega tozda Stojna (SAP) v popravilu, zaradi česar je bilo potrebnih veliko naporov tega tozda, da so avtobusi le kolikor toliko uspešno in brez večjih zamud opravili vse vožnje po vzornem redu.

# Mladi vlomilci prijati

Uspešna akcija novomeške in krške UNZ — Del ukradenih predmetov že vrnjen lastnikom

NOVO MESTO — Miličnikom in kriminalistom novomeške UNZ je ob pomoči krških kolegov pred dnevi uspelo prijati skupino vlomilcev, ki je organizirano vlamljala v osebne avtomobile in šole.

U. I. in mladoletni M. S. sta družno vlomila v šest osebnih avtomobilov in iz njih odnesla 4 avtoradije ter kasetofon, za nameček pa sta ukradla še športno kolo.

V noči na 31. december lani se jima je pridružil še B. A., skupaj pa so potem po že pripravljenem in do podrobnosti izdelanem načrtu vlomili v Center usmerjenega izobraževanja — oddelek zdravstvene usmeritve in iz njega odnesli dva gramofona ter kinoprojektor. S tem pa spisek kaznivih dejanj še ni končan. Mladoletni M. S. je namreč 4. februarja vlomil v prostore osnovne šole na Grmu in iz nje ukradel videorekorder, vreden kar 160.000 din. Zanimivo je tudi, kako so se izdali. M. S. je namreč poskušal uradeni videorekorder kmalu po storjenem dejanju prodati v disco klubu na Čatežu, vendar je prišla novica o tem na ušesa delavcev krške UNZ, ki so mu to preprečili.

Omenimo naj za konec, da je mladeničem navzlic vsemu uspelo del ukradenih stvari prodati, del pa so jih delavci UNZ zasegli. Vrednost zaseženih predmetov, ki pa so jih že vrnilo oškodovancem, je bila preko 300.000 din.

B. B.

# Odbor v boju s požari

Lani ustanovljen odbor za protipožarno varnost v novomeški občini več kot zadovoljivo opravil nalogo

NOVO MESTO — Dejstva, da je bilo lani na novomeškem območju kar 27 požarov, ki jih je zakrivila malomarnost, in da so požari po grobih ocenah lani povzročili za 13.608.000 din, od tega nad 11 milijonov v zasebnem sektorju, so bila med glavnimi „krivci“, da je bil na lanskem posvetu o varstvu pred požari imenovan poseben koordinacijski odbor, čigar aktivnost je ponekod krepko spremenila miselnost o nujnosti protipožarnih ukrepov.

Odbor, ki si je v začetku svojega dela zastavil obsežen program akcij, je lahko v petek na svoji seji zadovoljivo ugotovil, da jih je bila velika večina tudi uresničena. Tako so požarni inšpektorji novo-

meške UIS opravili izredne preglede na 20 objektih in stanju primerno izdali ureditvene odločbe, iz blokov pa izrgali tudi nekaj listkov za mandatne kazni. Prav tako so inšpektorji pregledali tudi 25 plinskih postaj, od katerih so morale tri takoj prenehati z delom, nekatere pa preiti na nov način delovanja. Omenimo še, da je bilo pregledanih tudi nekaj delovnih organizacij, kjer je nevarnost požara še posebej navzoča, vendar se, denimo, v Gorjanjih za to kaj malo zmenijo in jim je bila vnovič izdana ureditvena odločba.

Z roko v roki so požarnim inšpektorjem pomagali člani občinske gasilske zveze in po njihovih navodilih opravili kar 1.200 raznih pregledov, ki so ugotovili kup nepravilnosti: od nepravilno speljanih dimnikov do neutrejenih podstrešij, neprimernih sušilnic za meso, lahkomišelnega skladiščenja vnetljivih tekočin in še česa.

Med najbolj prizadevnimi pri zagotavljanju večje požarne varnosti pa moramo omeniti še gozdarje, ki so v lanskem letu opravili veliko delo. To se je konec koncev najbolje pokazalo ob podatku, da so lani zabeležili le 2 manjša požara s skupno povzročeno škodo za vsega 32 tisočakov.

B. B.

## MLADI TATOV PRIJETI

NOVO MESTO — Novomeški miličniki so imeli prejšnji teden opraviti s trojico mladih tatov, 21-letnim Bojanom K., 10-let starejšim Markom S. in 20-letnim Elkom H. Mladeniči so osumljeni, da so 27. februarja zvečer prišli do ograje RTP v Bršljunu in tam skozi že narejeno odprtino splezali v skladišče. Za „popotnico“ so si izbrali 50 metrov električnega odpadnega kabla, njegovo vrednost pa cenijo na 45.000 din.



PREVENTIVA PRED EKOLOŠKIMI NESREČAMI — Kot smo pred kratkim brali, je lahko vsaka nesreča s cisternami, ki prevažajo bencin ali kake druge tekočine, prava ekološka katastrofa. Da se tega zavedajo tako miličniki kot gasilci, je nedavno pokazal dogodek na magistralni cesti: avtocisterni se je vnela guma, in ni preteklo dosti več kot 15 minut, ko sta bila ob njej že dva gasilska avtomobila iz Trebnjega in Novoga mesta. To pot sicer taka hitrost ni bila potrebna, pokazala pa je le, da smo pripravljeni tudi na take primere. In prav je tako!

# KRONIKA NESREČ

ZASLEPIL GA JE Z LUČMI — Zagrebčan Gordan Tomljanovič se je 27. februarja peljal z osebnim avtom iz Čateža proti Ljubljani. Pri Ribnici mu je nasproti pripeljal z dolgimi lučmi neznan voznik tovornjaka in ga zaslepil. Tomljanovič je z vozilom zavil na desno, pri tem pa ga je zaradi prehitre vožnje zaneslo na zasneženo bankino, kjer je trčil v obcestni nasip. Pri nesreči se je Tomljanovič poškodoval in

se zdravi v zagrebški bolnišnici. Materialno škodo so ocenili na 30.000 din.

TOVORNJAK SE JE PREVRNIL — 1. marca se je Boris Danev iz Makedonije peljal s tovornjakom iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Dobruški vasi je v desnem nepreglednem ovinku zaradi utrujenosti zapeljal na nevtrijno bankino, kjer se je vozilo prevrnilo. Škodo so ocenili na 100.000 din.

# Letos že po novi razvrstitvi

Po sklepih zadnje skupščine novomeške TKS kaže, da bodo kriteriji za novo prednostno razvrstitev športnih panog sprejeti aprila

**NOVO MESTO** — Čeprav zadnja seja obeh zborov novomeške telesnokulturne skupščine — bila je prejšnji teden v prostorih športne dvorane — še ni izrekla dokončne da, je skorajda že povsem zanesljivo, da bo Novo mesto v bližnji prihodnosti le dobilo novo prednostno razvrstitev športnih panog v občini. S tem pa se zdaleč ni rečeno, da ne bo vroče krvi, ko bodo sprejeta merila razvrščala športe med prednostne, tekmovalne ali rekreativne.

Pripombe so bile tudi na skupščini, največ jih je bil med trinajstimi osnovnimi kriteriji deležen prav prvi, psihosomatski status določene športne vrste. Po izračunu količnika — to delo je opravil oddelek za kineziologijo pri fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani — ki naj pokaže vpliv panoge na duševni in telesni razvoj ter počutje osebe, ki se s tem športom ukvarja dalj časa, se je na presenečenje vseh na

prvem mestu znašlo balinanje, medtem ko najdemo, denimo, kolesarstvo šele na 13., predzadnjem mestu. Prav zaradi tega je bil sklep skupščine, da skupina sodelavcev strokovnih svetov, ki so pripravljali te kriterije, odide v Ljubljano po dodatna pojasnila in v najkrajšem času pripravijo obrazložitve. Ta naj bi prišla na dnevni red aprilске skupščine, ko naj bi delegati predlagano prednostno razvrstitev dokončno sprejeli. Konec koncev je to

nujno tudi zagledati, ker bo prav na podlagi te razvrstitve narejen letošnji finančni plan in ker se bodo sredstva, namenjena posameznim športom, prav tako že letos delila po ključu, ki ga bo prinesla nova razvrstitev.

Zapišimo ob tem še, da so delegati prejšnji teden potrdili zaključna računa tako telesnokulturne skupnosti, kot tudi ZTKO, sprejeli pa tudi delovni program za letošnje leto. Prav ob slednjem je bilo precej vroče krvi, saj je bilo veliko takih, ki svojih programov niso oddali pravočasno ali pa so nanje sploh pozabili. Razumljivo da je temu primerno tudi njihovo mesto v programih TKS. Je pač tako, da vseh slabih navad in izročil, ki jih je prinašalo stihijno delo novomeških telesnokulturnih organizacij v preteklosti, ni mogoče pozabiti kar čez noč.

B. BUDJA

## V gore po moč

Še eno od uspešnih let PD Lisca — Pohodi

**SEVNICA** — Konec februarja je bila dvorana gasilskega doma prepolna planincev. S tako udeležbo se v občini težko primerja še kakšno društvo.

Planinsko društvo Lisca, kjer so vključeni tudi mnogi člani iz sosednje krške občine, že vrsto let preseneča raznovrstnim delom. Tega planincev klub odmaknjenim potem v tišini gora ni težko pokazati. Tudi na tokratnem shodu so pokazali številne uporabne diapozitive.

Planinstvo je torej pomembna oblika rekreacije delovnega človeka. V poročilu sevnških planincev ni uspelo zajeti dejavnosti vseh skupin, vendar je bilo v društvu lani kar 65 akcij, za

Letos bo dan slovenskih planincev pri Miklavžu na Gorjanjih. Ta osrednja prireditev je vedno na drugem kraju. Z izborom Gorjanjcev želi Planinska zveza Slovenije spodbuditi razmah planinstva na Dolenjskem, posebno v Beli krajini.

kar so porabili 95 dni, udeležilo se jih je reci in piši 2.308 udeležencev! Izletni druge akcije potekajo pod strokovnim vodstvom vse številnejše ekipe planinskih vodnikov. Z najmlajšimi začnjenjo že v vrtilcih.

V minulem letu so tudi sedež zaslavskega medruštvnega odbora planincev prenesli v Sevnico, kjer ga uspešno vodi Alojz Anzeljc.

A. Ž.

## Po porazu obtičali v snegu

V zahodni skupini 2. ZKL Dalvin : Novoles 116 : 82 (56 : 35) — Vlak z novolesovci za pol dneva obstal v snegu

**NOVO MESTO** — Tekmovanje v zahodni skupini 2. zvezne košarkarske lige ne terja od igralcev dobre telesne pripravljenosti samo zaradi nastopov, ampak tudi za občasna dolga potovanja. Tako so košarkarji Novolesa morali pred kratkim iti na utrudljivo pot z avtobusom v Borovo in tedaj zaradi snega niso imeli težav. Na slednje niti v soboto, ko so se odpravljali v Split, niso računali.

Da bi se z Dalvinom pomerili čimbolj pri močeh, so se v obmorsko mesto peljali z letalom, takoj pot tekmi so sedli na vlak za Zagreb. Nihče ni slučajno ni predvideval, da je pred njimi potovanje, ki ga zlepa ne bodo pozabili. Zgodilo pa se je prav to, tisto noč je namreč Liko zajelo silno snežno neurje, več metrov visoki zameti so zaustavili tudi železniški promet, in

vlak, na katerem so bili novolesovci, je za več ko 12 ur obtičal pri Vrhovini blizu Gospiča.

Na srečo se je vse dobro končalo, košarkarji so bili v ponedeljek zjutraj spet doma. In če že na neprijetno potovanje ne bodo kmalu pozabili, si bodo skušali čimprej izbrisati iz spomina dokaj boleč poraz, še posebno pa slabo igro na splitskih Gripah. Gostiteljem so od vsega začetka prepuščali pobudo, dovolili, da so precej povedli z veliko razliko, brez prave volje do igre so pri obrambi nasprotnim igralcem žoge tako rekoč podarjali, nepazljivi so bili tudi v napadu, ki za stavo so žogo velikokrat metali mimo koša, pa tudi pri izvajanju osebnih metov se niso izkazali. Najbrž bi doživeli še večji poraz, ako za Dalvin proti koncu tekme ne bi igrali mladi, manj izkušeni košarkarji.

Koše za Novoles, ki je na lestvici še zmeraj zadnji in igra naslednjo tekmo v novomeški dvorani pod Marofom z Osijekom, to je enim od neposrednih tekmecev za izpad iz lige, so dosegli: Munih 31, Golobič 8, Lalič 13, Besednjak 3, Kek 8, Kramar 2, Pintar 4 in Skube 16.

## VESEL IN RUSTJA NAJBOLJŠI PAR DOLENJSKE

**NOVO MESTO** — Božo Vesel in Janez Rustja sta si z zadnjimi nastopi na kegljiščih Doma JLA in Loke zagotovila nastop dolejskih prvakov v dvojicah. Podrla sta 3.433 kegljev, sledijo pa: Bratož-Turk (3.398), Mohorič-Blažič (3.372) itd. Dva nastopa sta veljala tudi v posamični konkurenci, kjer vodi Zupančič pred Veselom in Golešem.

## ZLATA PUŠČICA KOVAČIČU

**BOŠTANJ** — Na stelišču SD Boštanj je bilo prejšnje nedeljo tekmovalje za zlato puščico sevnške občine. Zmagal je domačin Kovačič s 554 krogi, sledijo pa: Ognjenovič (SD H. Marok) 540, Mirtelj (SD Boštanj) 533 itd. Normo 520 krogov, predpisano na nastop na regijskem prvenstvu, je izpolnilo 9 strelcev.

J. BLAS

## NA DOLŽU SO ŠAHIRALI

**DOLŽ** — Športno društvo Dolž je 4. marca priredilo v šoli šahovski turnir v počastitev 8. marca. Udeležilo se ga je 21 krajanov, med njimi so bile tri tovarišice. Šahovski turnir bi bilo znatno boljše obiskan, saj so udeležbo napovedali še Novomeščani, ampak neplužna cesta in visok sneg sta to onemogočila. Rezultati: Ženske — Anica Kobe, pionirji — Alojz Kobe, mladinci — Martin Bačar, člani — Franci Bačar, veterani Jože Hrovatič.

## SKAKALNO PRVENSTVO KS REGRČA VAS

**REGRČA VAS** — V nedeljo, 11. marca, bo ob 14. uri odprto prvenstvo krajevne skupnosti Regrča vas v smučarskih skokih na 30 m skakalnici pri Roku v Regrči vasi. Prijave sprejema organizator eno uro (ob 13.) pred pričetkom. Skakalci in gledalci vabljeni!

## Državni rekord Celulozarjevih plavalk

Bodo Krčanke uspešne v štafeti 4 x 200 m tudi na članskem DP v Mariboru?

**KRŠKO** — Po zelo dobrih uvrstitvah na tekmah za pokal Plavalne zveze Slovenije so se mlade plavalke krškega Celulozarja spet izkazale na republiškem članskem prvenstvu v Celju. Vesna Jelen, Mojca Toplak ter Ina in Andreja Govedarica so v štafeti 4 x 200 metrov kralj postavile nov absolutni republiški in državni rekord. Rekordnega časa Krčank 9:07,5 ni uspelo popraviti mladinkam PK Ljubljana, ki so jim Krčanke odvzele rekord, na državnem mladinskem prvenstvu konec preteklega tedna na Reki. Trener PK Celulozar Zarko Govedarica meni, da preti zrušitvi rekorda krških plavalk predvsem štafeta splitskega Jadrana, ki bo zagotovo nastopila na članskem državnem plavalnem prvenstvu 16., 17. in 18. marca v Mariboru. Seveda pa Jelenova, Toplakova in sestri Govedarica dotlej ne bodo čakale križemrok in se bodo marljivo pripravile za nastop in izboljšanje rekorda v še hujši konkurenci.

P. P.

## KARATE KLUB TREBNJE VABI

**TREBNJE** — Vse občane, ki jih zanima karate, borilna veščina, ne glede na spol ali leta starosti, obveščamo, da organiziramo začetni tečaj karateja. Vpis se je začel 14. februarja in bo trajal do 15. marca v avli osnovne šole v Trebnju, in to vsak torek in četrtek od 17. do 18. ure.

Karate klub Trebnje

## PREMAGALI TUDI ODJUGO

**DOLŽ** — Člani tamkajšnjega športnega društva so že pred dnevi pripravili tekmovalje v slalomu, smuku in skokih na 25-metrski skakalnici. Navzlic odjugu so organizatorji proge odlično pripravili. V slalomu je bil najboljši Marjan Turk, v smuku Marjan Susek; najbolje pa je skakal Ivan Čelič.

J. KOBE

## V NEDELJO DRUŽINSKI VELESALOM

**GABRJE** — Na smučišču Dece nad Gabrjem bo v nedeljo s startom ob 10. uri družinski veleslalom. Udeležijo se ga lahko vsi, ki še ne vedo, kam za konec tedna. Posebno točkovanje bo ob koncu dalo tudi najboljšo smučarsko družino na Dolenjskem.

# Šport

## Papež tretji na mednarodni dirki v Trstu

Mlademu Novomeščanu gledal v hrbet tudi Ropret

**TRST** — Sandi Papež je v nedeljo vnovič postavil zveznega kapetana naše kolesarske reprezentance Franca Hvastija pred težko preizkušnjo; z odličnim nastopom na 8. mednarodni kolesarski dirki za „Lovoriko ZSSDI“ v Trstu je v konkurenci preko 100 kolesarjev iz Zahodne Nemčije, Italije in vseh najboljših Jugoslovancev dovolj zgovorno potrdil, da mu je mesto v ekipi za olimpijske igre v Los Angelesu.

Mladi Novomeščan je v izredno težki dirki pokazal, da je v posamični vožnji med zagotovo tremi najboljšimi v državi. V nedeljo je spustil skozi cilj pred seboj le Italijana Raguso in našega Čerina, sam pa s 3. mesto ugnal vse zahodnonemške kolesarje, od ostalih pa mu je moral v hrbet gledati tudi tačas verjetno najboljši in najpopolnejši jugoslovanski kolesar Bojan Ropret.

## SEVNIŠKI PIONIRJI NAJBOLJŠI

**SEVNICA** — ŠK Milan Majcen je pod pokroviteljstvom tamkajšnje Lisce pripravil regijsko pionirsko šahovsko prvenstvo. Med mlajšimi pionirji je zmagala OŠ Savo Kladič iz Sevnice, med mlajšimi pionirkami OŠ Ivan Kavčič iz Izlake, pri starejših pionirkah OŠ Tržiče ter pri starejših pionirjih OŠ Revirski bori iz Trbovelj.

J. BLAS

## ZLATA PUŠČICA V LESKOVEC

**BOŠTANJ** — Zmagovalec strelskega tekmovalja za zlato puščico savske tekmovalne skupnosti je Slobodan Manojlovič iz SD Partizan Leskovec, ki je nastreljal 547 krogov, drugi je bil njegov klubski kolega Sotošek s 544 krogi, tretja in četrta pa domača strelca Kovačič s 537 in Udovič s 533 krogi. Ali se bo kdo od teh uvrstil med 100 republiških finalistov tega tekmovalja, je odvisno od doseženih rezultatov v ostalih tekmovalnih skupnostih.

J. BLAS

## PRVI ZIMSKI ŠPORTNI DAN

**NOVO MESTO** — Učenci višjih razredov OŠ XII. SNOUB iz Bršljina smo imeli prejšnji petek prvi zimski športni dan. Tekmovali smo v smučanju, sankanju in oblikovanju sneženih figur.

JOŽICA JUDEŽ

## VELESALOM ZA POKAL PREDSEDNIKA OBČINE

**TREBNJE** — Na nedavnem veleslalomskem tekmovalju za pokal predsednika občinske skupščine, se je med mlajšimi zbralo 105 tekmovalcev, med starejšimi pa 62. Med pionirji sta pokal osvojila Aleš Grmovšek in Mojca Starc, pri starejših pa Marko Grandovec in Staška Žitnik.

## Zimski tabor

Vodniški tečaj in zimovanje v Novolesovi koči na Resi

**NOVO MESTO** — Zveza tabornikov Novo mesto je tudi letos v Novolesovi koči na Resi pripravila vodniški tečaj, ki se ga je udeležilo 22 vodnikov iz Dolenjskih Toplic, Črnomlja, Metlike, Novega mesta, Straže in Šentjerneja.

Tečaj je bil v glavnem posvečen vodovemu sestanku in vodniki so tako marsikaj izvedeli o pripravah in vodenju takega sestanka, težavah, lastnostih in vedenju otrok itd., pridobljeno znanje pa so uporabili že na tečaju, ko so po navodilih izkušenih vodnikov pripravili in vodili vodove sestanke.

Po tečaju je bilo v koči na zimovanju 31 tabornikov Odreda zelene Krke iz Straže, v glavnem učencev osnovne šole. Dopoldne so se sankali in smučali, popoldne pa so izkoristili za pridobivanje taborniškega znanja in veščin.

Snega jim ni manjkalo, bilo ga je več kot 80 cm, in jim je prizadejal tudi precej težav pri prevozu opreme, pri tem pa so tabornikom veliko pomagali delavci GG Črmošnjice, ki so jim na koncu zimskega tabora, brezplačno seveda, odpeljali domov tudi vso opremo.

# Nagrajenci minulega tedna

Knjižne nagrade bodo prejeli naslednji novi naročniki: Sandra Ružič, Črnomelj, Janez Bradac, Trebča vas, Darinka Košiček, Dvor, Ivan Murn, Dvor, Marija Ponikvar, Dvor, Darinka Zaletelj Vel. Lipovec, Jožica Črnogoj, Žužemberk, Branko Čulig, Metlika, Slavo Znidarčič, Čurle, Alojz Brkovec, Jedinšičič, Marija Gazvoda, Novo mesto, Darko Kavšek, Gotna vas, Marjan Šeničar, Smolenja vas, Ivanka Jeglič, Novo mesto, Mira Žagar, Novo mesto, Ivanka Golobič, Novo mesto, Darinka Zajc, Novo mesto, Vladimir Urek, Novo mesto, Zvonko Virant, Novo mesto, Franc Pečnik, Novo mesto, Janez Strajnar, Novo mesto, Vida Košir, Novo mesto, Darinka Vidic, Novo mesto, Franc Sintič, Oštrc, Bojan Čubrakovič, Ljubljana, Alojz Draksler, Primskovo, Martin Miklavčič, Primskovo, Ivan Kranjc, Radeče, Robert Berkopec, V.P., Ana Rožman, Brežice, Miro Jordan, Kostanjevica, Franc — Emica Bizjak, Krško, Vika Valentičič, Krško, Melita Štokar, Leskovec, Jože Klobasa, Pišec, Marija Kunst, Pišec, Franc Podgoršek, Pišec, Jože Zakšek, Brestanica, Zeljko Golob, Senovo, Ivan Ribezl, Senovo, Peter Jeler, Senovo, Silvo Kozole, Senovo, Lidija Omeza, Senovo, Jože Perc, Senovo, Milan Sotošek, Senovo, Stojan Šibila, Senovo, Frida Cizl, Sevnica, Alojz Peterlin, Škočjan, Antonija Kotnik, Trebnje, Jože Marn, Trebnje, Stanka Vujančič, Trebnje, Alojz Povše, Koper, Darja Vidmar, Ljubljana, Janez Dolinar, Šentjernej, Katarina Hribar, Brestanica, Ivanka Ficko, Krško, Anton Gajšek, Krško, Marinka Škofljanc, Krško, Mira Kašič, Mirna, Anton Konda, Mirna, Marjan Kosmač, Šentjernej, Andrej Brar, Šentrupert, Antonija Gaberšek, Brežice, Ivan Pezdire, Črnomelj, Jože Marentič, Gradac, Katarina Štrekelj, Gradac, Milka Salehar, Kočevje, Jože Dragovan, Metlika, Stojka Balog, Novo mesto, Miha Papež, Novo mesto, Mari Čampa, Prečna, Miran Dobravec, Novo mesto, Anton Ljindič, Novo mesto, Stanislav Miklič, Novo mesto, Darko Kavšek, Novo mesto, Marija Stevanovič, Novo mesto, Malka Malnarčič, Semič, Ivan Šavorn, Suhor, Marjeta Kovačič, Dekani, Silvo Bošček, Črnomelj, Mirko Klepeč, Črnomelj, Rezka Vreget, Črnomelj, Jože Jarc, Jama, Jožica Koncilija, Trebča vas, Vilma Koncilija, Gor. Ajdovec, Marjana Lavrič, Sadinga vas, Slavko Legan, Stavča vas, Ivan Mirtič, Dvor, Dušan Novak, Dvor, Magda Smrke, Dvor, Maks Sinkovec, Dvor, Ivanka Rezelj,

Novo mesto, Marija Plot, Malo Lipje, Stane Križan, Otok, Anton Golobič, Metlika, Franc Kobe, Metlika, Jožica Dragan, Novo mesto, Peter Klobčar, Novo mesto, Štefica Krevs, Novo mesto, Marija Rožič, Novo mesto, Zvonko Nosan, Dol. Kronovo, Anica Blažnik, Žužemberk, Tončka Kuhelj, Žužemberk, Jelka Vidmar, Žužemberk, Stane Turman, Ljubljana, Malči Ivanec, Dražica vas, Veronika Škulj, Jablanica, Ludvik Rezelj, Brežice, Tanja Vovk, Vel. Dolina, Marjanca Kuhar, Kostanjevica, Jože Arh, Leskovec, Darko Avguštin, Venšče, Stanko Voglar, Libelj, Anton Kos, Martinja vas, Mirko Majerič, Rešanje, Milan Štigl, Sevnica, Ivan Lahne, Šentjernej, Martin Rodič, Drama, Breda Bartoli, Šentrupert, Alojz Ramovš, Šentrupert, Ivan Škarja, Šentrupert, Stanislav Perše, Brezovica, Štefan Starič, Trebnje, Anica Trlep, Dobrič, Julijana Antončič, Novo mesto, Sloica Urek, Krško, Ernest Pirč, Mirna, Anica Avtar, Mokronog, Erika Zupančič, Sevnica, Cvetka Rukavina, Osrečje, Milan Praznik, Novo mesto, Milan Hočevar, Brežice, Franc Vizlar, Velika vas, Cvetko Klemenčič, Mirna, Franc Erjavec, Otočec, Fanika Kostrevec, Pišec, Cvetka Žibert, Rovišče, Jožefa Žarn, Hrvaški Brod, Stanko Štrasberger, Zloganje, Marija Gliha, Mačji dol, Zofka Cvitkovič, Tribučje, Katica Jurajevič, Črnomelj, Božo Šober, Črnomelj, Zvonka Koncilija Podturn, Olga Arkar, Trebča vas, Anica Legan, Dvor, Jože Legan, Dvor, Vlado Dejanovič, Žužemberk, Roman Vovk, Ljubljana, Anton Špec, V.P., Ivan Štrekelj, Gradac, Martin Kostelec, Metlika, Terezija Simel, Stara cerkev, Božica Damjanovič, Suhor, Ana Fugina, Vinica.

Jolanda Klakočar, Orešje, Mirko Jordan, Gor. Prekopa, Milan Colner, Krško, Anton Keše, Krško, Marija Kresnik, Krško, Maks Šebilja, Krško, Ulrich Rupret, Sevnica, Marija Udvarc, Šentjernej, Martin Miklavčič, Roje, Fani Bakar, Škočjan, Marija Hren, Družinska vas, Janez Marinič, Trebnje, Hedvika Vovk, Črnomelj, Nevenka Križ, Kočevje, Marija Latin, Kočevje, Vesna Prisič, Kočevje, Marjeta Jarc, Novo mesto, Mihaela Kirn, Novo mesto, Lidija Košiček, Novo mesto, Ida Milinkovič, Novo mesto, Jože Muhič, Novo mesto, Štefan Petrovič, Novo mesto, Franc Salmič, Novo mesto, Franja Dular, Struža, Jovan Lužija, Novo mesto, Pavel Herval, Novo mesto, Milena Žagar, Birčna vas.



METALNA Maribor,

strojgradnja, konstrukcije in montaža, n. sol. o. TOZD Tovarna lahkih konstrukcij, n. sol. o. KRMELJ

vabi k sodelovanju dinamične, inventivne in iniciativne strokovnjake za opravljanje del pri razvoju, tehnologiji, proizvodnji in projekciji novih programov Za opravljanje naštetih del vabimo k sodelovanju:

diplomirane inženirje strojništva, inženirje strojništva, strojne tehnične, obdelovalce kovin

za dela na naslednjih strojih: stružnica, karusel, CNC razrezovalni stroj, horizontalni vrtni stroj, skobelni stroj

Novim sodelavcem nudimo: — organizirano uvajanje v delo — strokovno, kreativno in stimulatívno delo — možnost za strokovno izpopolnjevanje — solidno raven družbenega standarda (povračilo stroškov prevoza na delo in z dela, topel obrok, možnost za organizirano letovanje ter pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja. Za vsa dela so zaželeno ustrezne delovne izkušnje in odslužen vojaški rok. Delo združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, poskusno delo traja 3 mesece. Če ste nadarjeni, ambiciozni, delavni, če bi vas delo pri nas veselilo in če ste pripravljeni prevzeti odgovornost za svoje delo, nam pošljite pisno ponudbo oziroma se osebno ali po telefonu (tel. 068 88-814, interna 14) zglaste v kadrovsko-spolni službi TOZD, Krmelj 51, 68296 KRMELJ. Prijavi priložite dokumente, iz katerih bo razvidna vaša strokovna usposobljenost, opis vašega dosedanjega dela in področje dela, ki bi vas pri nas še posebno zanimalo in veselilo. 164/10-84

Šolski center Sevnica  
tozd srednja tekstilna šola  
Sevnica

ponovno razpisuje  
dela in naloge

#### ravnatelj

za mandatno dobo 4 leta.

#### Pogoji:

— kandidat mora poleg pogojev po 511. členu ZZD izpolnjevati tudi pogoje iz 147. člena Zakona o usmerjenem izobraževanju (Ur. list SRS št. 11/80)  
— strokovne, organizacijske in delovne sposobnosti za opravljanje del in nalog iz pristojnosti poslovnega organa  
— ustrezne moralno-politične vrline, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih-etičnih meril ter zagotavljajo dosledno razvijanje samoupravih socialističnih odnosov.

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa z oznako „Za razpisno komisijo“ na TOZD Srednja tekstilna šola, Sevnica, Savska cesta 2. Prijavi priložite dokazilo o izobrazbi, zahtevani praksi in življenjepis. Možnost zagotovitve stanovanja. Kandidate bomo pisno obvestili o izbiri najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

172/10—84

Tovarna celuloze in papirja  
„Djuro Salaj“  
Krško  
Tozd vzdrževanje

objavlja  
prosta dela oz. naloge za:

#### varilska dela I. stop.

— za 1 delavca

#### Pogoji:

— poklicna šola ustrezne smeri ali tečaj iz varjenja  
— 2 leti delovnih izkušenj  
— odslužen vojaški rok  
— 3-mesečno poskusno delo

Navedena dela oz. naloge so za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba naše DO 8 dni po objavi. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

171/10—84

Komunalno stavbno podjetje  
Kostak, p.o. Krško

po sklepu delavskega sveta  
razpisuje  
prosta dela in naloge

#### Vodenje delovne enote gradbeništvo in obrt

Mandat traja 4 leta. Delavec ima posebna pooblastila in odgovornosti. Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:  
— višja ali srednja strokovna izobrazba gradbene smeri (visoke gradnje)  
— 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj  
— strokovni izpit, izpit iz varstva pri delu in vozniški izpit „B“ kategorije.  
Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in s kratkim opisom dosedanjega dela naj pošljejo kandidati na naslov: DO KOSTAK Krško, Krško, Cesta krških žrtev 11, in sicer v 8 dneh po tej objavi. Kandidate bomo obvestili o izidu izbire najkasneje v 30 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

objavlja oglas  
prostih del in nalog

#### 1. opravljanje pomožnih komunalnih del — čistilec v NEK

6 izvrševalcev, za določen čas do konca junija, poskusno delo en mesec.

#### 2. opravljanje del in nalog kurjača centralne kurjave 1. izvrševalec za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom

#### 3. opravljanje analitskih in planskih del

1. izvrševalec za nedoločen čas, s poskusnim delom tri mesece.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

Pod 1: — končana ali nedokončana osnovna šola in priučitev  
— preizkus znanja o varstvu pri delu  
Pod 2: — KV delavec kovinarske stroke z izpitom za kurjača centralne kurjave  
— vozniško dovoljenje „B“ kategorije  
— preizkus znanja o varstvu pri delu.  
Pod 3: — visoka ali višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri,  
— 2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj.

Pismene prijave s kratkim opisom dosedanjega dela in z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v 8 dneh po tej objavi pošljejo na naslov: DO KOSTAK Krško, Krško, Cesta krških žrtev 11. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

174/10—84

Družboslovna in  
ekonomska srednja šola  
Novo mesto

objavlja  
prosta dela in naloge

#### računovodje šole

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:  
— višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri  
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj na finančno-računovodskem področju  
— organizacijske sposobnosti, ustrezno strokovno znanje in ustrezne moralno-politične kvalitete.  
Pisno prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi na naslov: Svet Družboslovne in ekonomske srednje šole, Novo mesto, Ul. talcev 3a.

173/10—84

Skupščina Obrtnega združenja  
Novo mesto  
je na svoji 2. seji  
dne 13. februarja 1984  
sprejela naslednji

#### SKLEP:

Uvede se dodatni 1-odstotni prispevek za izvršitev B programa Obrtnega združenja Novo mesto za leto 1984, za zavezanca, ki se jim odmerja davek po dejanskem dohodku, se 1% odmeri od dohodka obratovalnice, za zavezanca, ki se jim davek odmerja v pavšalnem letnem znesku pa: če je davek odmerjen do 5.000 din, je prispevek 300,00 din, nad 5.000 din pa je prispevek 500,00 din.

170/10—84

Sozd IMV Novo mesto  
DO Storitve v ustanavljanju  
Zagrebska 18—20

Po določenih samoupravnih aktov  
ter v skladu z novo mikroorganizacijo  
objavljamo prosta dela in naloge

#### 1. vodja nabave 2. vodja obrata družbene prehrane

Pogoji: splošni, določeni z zakonom, in posebni:  
Pod 1:  
— višješolska izobrazba strojne ali elektro smeri, 3 do 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in poskusno delo 90 dni  
Pod 2:  
— višješolska izobrazba ekonomske ali gostinske smeri, 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in poskusno delo 90 dni  
oziroma  
— srednješolska izobrazba gostinske smeri, 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in poskusno delo 60 dni.

Zaradi povečanega obsega dela  
ter nove samoupravne organiziranosti  
vabimo k sodelovanju  
večje število:

#### KV strojnih ključavničarjev in KV strugarjev

Pisne prijave z dokazili o izpolnjenih pogojih in s kratkim opisom dosedanjih del pošljite v zaprti ovojnici v 15 dneh po objavi na naslov: IMV Novo mesto, DO Storitve, Kadrovska služba, Zagrebska 18—20, Novo mesto. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav. Informacije dobijo kandidati v kadrovski službi osebno ali po telefonu 068 24—888.

169/10—84

Komisija za delovna razmerja  
trgovskega podjetja  
„KURIVOPRODAJA“  
Ljubljana, Čopova ul. 14

objavlja  
(za poslovalnico NOVO MESTO)  
prosta dela in naloge

#### poslovodje

Pogoji: srednja strokovna izobrazba komercialne smeri ali poslovodska šola in dve leti delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del in opravil.

#### pomožnega delavca

— viličarista  
Pogoji: PK delavec z dokončano osnovno šolo in opravljenim izpitom za viličarista.

Za objavljena dela in naloge je predvideno 60-dnevno poskusno delo. Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni na naslov: Trgovsko podjetje „KURIVOPRODAJA“ Ljubljana, Čopova ul. 14. Kandidate bomo obvestili v 30 dneh po sklepu o izbiri.

161/10-84

Zavod za požarno varnost  
Novo mesto

razpisuje dela in naloge za

#### računovodje

Kandidati morajo poleg pogojev, predpisanih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:  
— da imajo končano najmanj srednjo strokovno izobrazbo ekonomske, komercialne ali druge ustrezne smeri  
— da imajo najmanj 4 leta delovnih izkušenj pri vodenju računovodskih del  
— da so moralno-politično neoporečni.  
Kandidati naj pismene prijave s kratkim opisom dosedanjih del in z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: Zavod za požarno varnost, Novo mesto, Cesta herojev 27.  
Na ovojnici mora biti v levem spodnjem vogalu napisano: „Za razpis“.  
Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni v 30 dneh po izteku razpisa.

168/10—84

KIT KZ „Krka“  
Novo mesto  
Tozd „Brazda“  
Šentjernej

objavlja  
na osnovi sklepa komisije  
za delovna razmerja  
naslednja prosta dela in naloge:

#### delovišče Klevevž

1. kmetijski strojnik  
1. izvajalec za nedoločen čas
2. zunanja dela  
2. izvajalca za določen čas

#### Delovišče Draškovec

1. kmetijski strojnik  
2. izvajalca za nedoločen čas
2. zunanja dela  
10. izvajalcev za določen čas

#### Pogoji:

Pod 1: KV kmetijski strojnik  
1 leto delovnih izkušenj  
Pod 2: NK delavec

Kandidati naj vloge z dokazili dostavijo na naslov:  
TOZD „Brazda“, Mihovica 29  
68310 Šentjernej

167/10—84



tekstilna tovarna, n. sol. o.,  
Novo mesto  
Foersterjeva 10

Komisija za delovna razmerja  
delovne skupnosti skupnih služb

objavlja  
dela in naloge

#### 1. ponudba in prodaja konfekcijskih izdelkov na terenu Dolenjske, Notranjske, Primorske in Istre (v prodajnem sektorju)

Pogoji:  
— srednješolska izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih in nalogah  
ali  
— VKV trgovec in 6 let delovnih izkušenj pri podobnih delih in nalogah  
— kandidati morajo imeti rešeno stanovanjsko vprašanje na področju, za katero je objavljen oglas, telefon v stanovanju in osebni avto  
— poskusni čas 3 mesece

#### 2. organizator (v sektorju za organizacijo in informacijske sisteme)

Pogoji:  
— visokošolska izobrazba ekonomske, organizacijske, računalniške ali tehnične smeri in 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih in nalogah  
ali  
— višješolska izobrazba ekonomske, organizacijske, računalniške ali tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih in nalogah  
— poskusni čas 3 mesece  
Zaposlitev je za nedoločen čas. Interesenti naj pošljejo ponudbe z dokazili o izobrazbi v 8 dneh na naslov: NOVOTEKS, tekst. tov., n. sol. o., Novo mesto, Foersterjeva 10, kadrovski oddelek. Kandidate bomo o izidu izbire pisno obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

166/10-84

**IGM Sava Krško,**  
tozd Industrija gradbenega materiala,  
komisija za delovna razmerja

objavlja  
prosta dela in naloge

**zahtevno vzdrževanje**

Pogoji: KV obratni električar in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj; poskusno delo traja 2 meseca; delo je za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: IGM Sava Krško, Cesta krških žrtev 59. Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

181/10-84

**Cestno podjetje Novo mesto**  
tozd Gradnje Novo mesto  
Ljubljanska 47

Komisija za delovna razmerja tozda

objavlja  
dela in naloge

**a) skladiščnika za izpostavo Poganci**  
**b) več skladiščnikov v skladiščni službi tozda**

Pogoji: pod a in b: KV trgovec ali KV kovinar in 3 leta delovnih izkušenj. Prijave pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov: Cestno podjetje Novo mesto, tozd Gradnje, Ljubljanska 47. Obvestilo o izbiri bodo kandidati prejeli v 30 dneh po objavi.

180/10-84

**Labod, tovarna oblačil**  
Novo mesto  
delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja DSSS

objavlja  
naslednja prosta dela in naloge:

**1. vodja analitikov**

Pogoji: — VS, VIŠ. — dipl. organizator avtomatske obdelave podatkov ali organizator programer — 3 do 5 let ustreznih izkušenj na večjih računalniških sistemih

**2. vodja kuhinje**

Pogoji: — VS, VIŠ. — dipl. organizator avtomatske — 4 leta delovnih izkušenj za pripravo masovne prehrane — 3-mesečno poskusno delo

**3. kuhar**

Pogoji: — SS — gostinski tehnik — 3 leta delovnih izkušenj pri kuhanju za množično prehrano — 3-mesečno poskusno delo Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev v 8 dneh po dnevu objave na naslov: Delovna organizacija Labod, kadrovsko-socialna služba (za komisijo za delovna razmerja DSSS), Cesta herojev 29, Novo mesto.

179/10-84

**DANA**

tovarna rastlinskih specialitet in destilacija



komisija za delovna razmerja

objavlja  
prosta dela in naloge:

**1. glavnega skladiščnika**  
**v skladišču polizdelkov**

Pogoj: višja izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri ter 2 leti delovnih izkušenj pri vodenju skladiščne službe

**2. dva skladiščnika embalaže**

Pogoj: srednja izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih opravilih

**3. skladiščnika rezervnih delov**

Pogoj: KV delavec (ključavničar, avtomehaničar, električar) z opravljenim izpitom za delo v skladišču in 3 leta delovnih izkušenj. Za opravljanje navedenih del in nalog sklenemo delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Kandidati naj vložijo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: „DANA“, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija, Mirna. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

163/10-84

**SGP Pionir Novo mesto**  
tozd Gradb. sektor Novo mesto  
Cesta Herojev 70

Komisija za kadrovsko-socialne zadeve  
tozd Gradbeni sektor Novo mesto

objavlja  
prosta dela in naloge za

**3 KV kuharje**

pod naslednjimi pogoji: končana poklicna šola gostinske smeri. Zaželen moški z odsluženim vojaškim rokom. Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od objave na naslov SGP Pionir, tozd Gradb. sektor Novo mesto, Cesta Herojev 70. Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni.

175/10-84

**IMV, tozd Proizvodnja prikolic,**  
oglašja po sklepu delavskega sveta

javno ustno licitacijo  
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

**1. 2 kosa avtomatskih vijačnikov UNIQUICK —**  
**2000 z izključno ceno 652.090 din za kos.**

Javna ustna licitacija bo v ponedeljek, 19. 3. 1984, v prostorih tozda, Novo mesto, Zagrebška 18-22 (tozd Proizvodnja prikolic), s pričetkom ob 14. uri. Ogled osnovnih sredstev je mogoč na dan licitacije od 12. do 13. ure. Vsi zainteresirani morajo isti dan položiti obvezno 10% varščino v času od 12.30 do 13.30. Družbeni in zasebni sektor sta enakopravna. Kupec mora plačati prometni davek, v kolikor ne predloži ustreznega potrdila.

178/10-84

**Transjug Rijeka**  
tozd Ljubljana  
Titova 36/X

Transjug Rijeka, tozd Ljubljana,

razpisuje  
prosto delovno mesto

za določen čas (1 leto) za poslovalnico Novo mesto, Bršljin 1:

**— carinskega deklaranta**

Pogoj: ekonomska srednja šola ali administrativna šola. Prijave pošljite na naslov: Transjug Novo mesto, Bršljin 1.

176/10-84

**M KMETIJSKI KOMBINAT SEVNICA**

TELEFON: 041 411 111, 041 411 112, 041 411 113, 041 411 114, 041 411 115, 041 411 116, 041 411 117, 041 411 118, 041 411 119, 041 411 120, 041 411 121, 041 411 122, 041 411 123, 041 411 124, 041 411 125, 041 411 126, 041 411 127, 041 411 128, 041 411 129, 041 411 130, 041 411 131, 041 411 132, 041 411 133, 041 411 134, 041 411 135, 041 411 136, 041 411 137, 041 411 138, 041 411 139, 041 411 140, 041 411 141, 041 411 142, 041 411 143, 041 411 144, 041 411 145, 041 411 146, 041 411 147, 041 411 148, 041 411 149, 041 411 150, 041 411 151, 041 411 152, 041 411 153, 041 411 154, 041 411 155, 041 411 156, 041 411 157, 041 411 158, 041 411 159, 041 411 160, 041 411 161, 041 411 162, 041 411 163, 041 411 164, 041 411 165, 041 411 166, 041 411 167, 041 411 168, 041 411 169, 041 411 170, 041 411 171, 041 411 172, 041 411 173, 041 411 174, 041 411 175, 041 411 176, 041 411 177, 041 411 178, 041 411 179, 041 411 180, 041 411 181, 041 411 182, 041 411 183, 041 411 184, 041 411 185, 041 411 186, 041 411 187, 041 411 188, 041 411 189, 041 411 190, 041 411 191, 041 411 192, 041 411 193, 041 411 194, 041 411 195, 041 411 196, 041 411 197, 041 411 198, 041 411 199, 041 411 200, 041 411 201, 041 411 202, 041 411 203, 041 411 204, 041 411 205, 041 411 206, 041 411 207, 041 411 208, 041 411 209, 041 411 210, 041 411 211, 041 411 212, 041 411 213, 041 411 214, 041 411 215, 041 411 216, 041 411 217, 041 411 218, 041 411 219, 041 411 220, 041 411 221, 041 411 222, 041 411 223, 041 411 224, 041 411 225, 041 411 226, 041 411 227, 041 411 228, 041 411 229, 041 411 230, 041 411 231, 041 411 232, 041 411 233, 041 411 234, 041 411 235, 041 411 236, 041 411 237, 041 411 238, 041 411 239, 041 411 240, 041 411 241, 041 411 242, 041 411 243, 041 411 244, 041 411 245, 041 411 246, 041 411 247, 041 411 248, 041 411 249, 041 411 250, 041 411 251, 041 411 252, 041 411 253, 041 411 254, 041 411 255, 041 411 256, 041 411 257, 041 411 258, 041 411 259, 041 411 260, 041 411 261, 041 411 262, 041 411 263, 041 411 264, 041 411 265, 041 411 266, 041 411 267, 041 411 268, 041 411 269, 041 411 270, 041 411 271, 041 411 272, 041 411 273, 041 411 274, 041 411 275, 041 411 276, 041 411 277, 041 411 278, 041 411 279, 041 411 280, 041 411 281, 041 411 282, 041 411 283, 041 411 284, 041 411 285, 041 411 286, 041 411 287, 041 411 288, 041 411 289, 041 411 290, 041 411 291, 041 411 292, 041 411 293, 041 411 294, 041 411 295, 041 411 296, 041 411 297, 041 411 298, 041 411 299, 041 411 300, 041 411 301, 041 411 302, 041 411 303, 041 411 304, 041 411 305, 041 411 306, 041 411 307, 041 411 308, 041 411 309, 041 411 310, 041 411 311, 041 411 312, 041 411 313, 041 411 314, 041 411 315, 041 411 316, 041 411 317, 041 411 318, 041 411 319, 041 411 320, 041 411 321, 041 411 322, 041 411 323, 041 411 324, 041 411 325, 041 411 326, 041 411 327, 041 411 328, 041 411 329, 041 411 330, 041 411 331, 041 411 332, 041 411 333, 041 411 334, 041 411 335, 041 411 336, 041 411 337, 041 411 338, 041 411 339, 041 411 340, 041 411 341, 041 411 342, 041 411 343, 041 411 344, 041 411 345, 041 411 346, 041 411 347, 041 411 348, 041 411 349, 041 411 350, 041 411 351, 041 411 352, 041 411 353, 041 411 354, 041 411 355, 041 411 356, 041 411 357, 041 411 358, 041 411 359, 041 411 360, 041 411 361, 041 411 362, 041 411 363, 041 411 364, 041 411 365, 041 411 366, 041 411 367, 041 411 368, 041 411 369, 041 411 370, 041 411 371, 041 411 372, 041 411 373, 041 411 374, 041 411 375, 041 411 376, 041 411 377, 041 411 378, 041 411 379, 041 411 380, 041 411 381, 041 411 382, 041 411 383, 041 411 384, 041 411 385, 041 411 386, 041 411 387, 041 411 388, 041 411 389, 041 411 390, 041 411 391, 041 411 392, 041 411 393, 041 411 394, 041 411 395, 041 411 396, 041 411 397, 041 411 398, 041 411 399, 041 411 400, 041 411 401, 041 411 402, 041 411 403, 041 411 404, 041 411 405, 041 411 406, 041 411 407, 041 411 408, 041 411 409, 041 411 410, 041 411 411, 041 411 412, 041 411 413, 041 411 414, 041 411 415, 041 411 416, 041 411 417, 041 411 418, 041 411 419, 041 411 420, 041 411 421, 041 411 422, 041 411 423, 041 411 424, 041 411 425, 041 411 426, 041 411 427, 041 411 428, 041 411 429, 041 411 430, 041 411 431, 041 411 432, 041 411 433, 041 411 434, 041 411 435, 041 411 436, 041 411 437, 041 411 438, 041 411 439, 041 411 440, 041 411 441, 041 411 442, 041 411 443, 041 411 444, 041 411 445, 041 411 446, 041 411 447, 041 411 448, 041 411 449, 041 411 450, 041 411 451, 041 411 452, 041 411 453, 041 411 454, 041 411 455, 041 411 456, 041 411 457, 041 411 458, 041 411 459, 041 411 460, 041 411 461, 041 411 462, 041 411 463, 041 411 464, 041 411 465, 041 411 466, 041 411 467, 041 411 468, 041 411 469, 041 411 470, 041 411 471, 041 411 472, 041 411 473, 041 411 474, 041 411 475, 041 411 476, 041 411 477, 041 411 478, 041 411 479, 041 411 480, 041 411 481, 041 411 482, 041 411 483, 041 411 484, 041 411 485, 041 411 486, 041 411 487, 041 411 488, 041 411 489, 041 411 490, 041 411 491, 041 411 492, 041 411 493, 041 411 494, 041 411 495, 041 411 496, 041 411 497, 041 411 498, 041 411 499, 041 411 500, 041 411 501, 041 411 502, 041 411 503, 041 411 504, 041 411 505, 041 411 506, 041 411 507, 041 411 508, 041 411 509, 041 411 510, 041 411 511, 041 411 512, 041 411 513, 041 411 514, 041 411 515, 041 411 516, 041 411 517, 041 411 518, 041 411 519, 041 411 520, 041 411 521, 041 411 522, 041 411 523, 041 411 524, 041 411 525, 041 411 526, 041 411 527, 041 411 528, 041 411 529, 041 411 530, 041 411 531, 041 411 532, 041 411 533, 041 411 534, 041 411 535, 041 411 536, 041 411 537, 041 411 538, 041 411 539, 041 411 540, 041 411 541, 041 411 542, 041 411 543, 041 411 544, 041 411 545, 041 411 546, 041 411 547, 041 411 548, 041 411 549, 041 411 550, 041 411 551, 041 411 552, 041 411 553, 041 411 554, 041 411 555, 041 411 556, 041 411 557, 041 411 558, 041 411 559, 041 411 560, 041 411 561, 041 411 562, 041 411 563, 041 411 564, 041 411 565, 041 411 566, 041 411 567, 041 411 568, 041 411 569, 041 411 570, 041 411 571, 041 411 572, 041 411 573, 041 411 574, 041 411 575, 041 411 576, 041 411 577, 041 411 578, 041 411 579, 041 411 580, 041 411 581, 041 411 582, 041 411 583, 041 411 584, 041 411 585, 041 411 586, 041 411 587, 041 411 588, 041 411 589, 041 411 590, 041 411 591, 041 411 592, 041 411 593, 041 411 594, 041 411 595, 041 411 596, 041 411 597, 041 411 598, 041 411 599, 041 411 600, 041 411 601, 041 411 602, 041 411 603, 041 411 604, 041 411 605, 041 411 606, 041 411 607, 041 411 608, 041 411 609, 041 411 610, 041 411 611, 041 411 612, 041 411 613, 041 411 614, 041 411 615, 041 411 616, 041 411 617, 041 411 618, 041 411 619, 041 411 620, 041 411 621, 041 411 622, 041 411 623, 041 411 624, 041 411 625, 041 411 626, 041 411 627, 041 411 628, 041 411 629, 041 411 630, 041 411 631, 041 411 632, 041 411 633, 041 411 634, 041 411 635, 041 411 636, 041 411 637, 041 411 638, 041 411 639, 041 411 640, 041 411 641, 041 411 642, 041 411 643, 041 411 644, 041 411 645, 041 411 646, 041 411 647, 041 411 648, 041 411 649, 041 411 650, 041 411 651, 041 411 652, 041 411 653, 041 411 654, 041 411 655, 041 411 656, 041 411 657, 041 411 658, 041 411 659, 041 411 660, 041 411 661, 041 411 662, 041 411 663, 041 411 664, 041 411 665, 041 411 666, 041 411 667, 041 411 668, 041 411 669, 041 411 670, 041 411 671, 041 411 672, 041 411 673, 041 411 674, 041 411 675, 041 411 676, 041 411 677, 041 411 678, 041 411 679, 041 411 680, 041 411 681, 041 411 682, 041 411 683, 041 411 684, 041 411 685, 041 411 686, 041 411 687, 041 411 688, 041 411 689, 041 411 690, 041 411 691, 041 411 692, 041 411 693, 041 411 694, 041 411 695, 041 411 696, 041 411 697, 041 411 698, 041 411 699, 041 411 700, 041 411 701, 041 411 702, 041 411 703, 041 411 704, 041 411 705, 041 411 706, 041 411 707, 041 411 708, 041 411 709, 041 411 710, 041 411 711, 041 411 712, 041 411 713, 041 411 714, 041 411 715, 041 411 716, 041 411 717, 041 411 718, 041 411 719, 041 411 720, 041 411 721, 041 411 722, 041 411 723, 041 411 724, 041 411 725, 041 411 726, 041 411 727, 041 411 728, 041 411 729, 041 411 730, 041 411 731, 041 411 732, 041 411 733, 041 411 734, 041 411 735, 041 411 736, 041 411 737, 041 411 738, 041 411 739, 041 411 740, 041 411 741, 041 411 742, 041 411 743, 041 411 744, 041 411 745, 041 411 746, 041 411 747, 041 411 748, 041 411 749, 041 411 750, 041 411 751, 041 411 752, 041 411 753, 041 411 754, 041 411 755, 041 411 756, 041 411 757, 041 411 758, 041 411 759, 041 411 760, 041 411 761, 041 411 762, 041 411 763, 041 411 764, 041 411 765, 041 411 766, 041 411 767, 041 411 768, 041 411 769, 041 411 770, 041 411 771, 041 411 772, 041 411 773, 041 411 774, 041 411 775, 041 411 776, 041 411 777, 041 411 778, 041 411 779, 041 411 780, 041 411 781, 041 411 782, 041 411 783, 041 411 784, 041 411 785, 041 411 786, 041 411 787, 041 411 788, 041 411 789, 041 411 790, 041 411 791, 041 411 792, 041 411 793, 041 411 794, 041 411 795, 041 411 796, 041

# V TEM TEDNU VAS ZANIMA

## TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 8. marca — dan žena  
Petek, 9. marca — Frančiška Sobota, 10. marca — Makarij Nedelja, 11. marca — Krištof Ponedeljek, 12. marca — Doroteja Torek, 13. marca — Kristina Sreda, 14. marca — Matilda Četrtek, 15. marca — Klemen

LUNINE MENE\*  
10. marca ob 19.27 — prvi krajec

## KINIO

BREŽICE: 8. in 9. 3. ameriški film Deset zapovedi — I. del. 10. 3. nemški film Apači. 10. 3. ameriški film Deset zapovedi — I. del. 11. in 12. 3. ameriški film Otok smrti. 13. in 14. 3. italijanski film Zbogom, Gigi. 15. in 16. ameriški film Deset zapovedi — II. del.  
ČRNOMELJ: 8. in 11. 3. film Rajska oaza ljubezni. 9. in 11. 3. hongkonški film Poslednje sporočilo

# maloglasni

## SLUŽBO DOBI

MIZARSKEGA POMOČNIKA, samostojnega, takoj zaposlim. Vajen dela na strojih, zaposlitev stalna, plača dobra, delo ni težko. Vojašnice prost. Franc ŠLIBAR, 64270 Jesenice, V. Kajzarja 33.

## Motorna vozila

ZASTAVO 750, letnik 1982, prodam. Telefon 43-830 (popoldne).  
PRODAM NSU 1200, generalno obnovljen, in nadomestni električni kabel 3 x 2,5. Rajer, Jordan kal 6, Mirna peč.  
ROVOKOPAČ BENFRA 75-43, letnik 1972, in MF 40 prodam. Telefon (061) 653-121.  
R 4 GTLJ, nov, prodam po ugodni ceni. Informacije po telefonu (068) 21-298 (po 19. uri).  
R 4, letnik 1976, prodam. Alojz Simc, Vinja vas 32.  
DOSTAVNI KAMIONET ZASTAVA 435, 850 cm, nosilnost 530 kg, letnik 1979, prodam. Brane Jerman, tapetnik, tel. (068) 21-028.  
FIAT 124, registriran do oktobra, prodam. Počrvina, Jurka vas 24, Straža.  
R 4, letnik 1978, prodam. Tone Vesel, Prečna 47, telefon 24-233 (popoldne).  
ZIMSKI GUMI za Z 101 prodam. Telefon 24-022.  
Z 750, letnik 1970, prodam. Ogled možen po 15. uri vsak dan. Godina, Muhaber 4, Novo mesto.  
AMI 8, lahko po delih, prodam. Tel. 20-584.  
Z 101, letnik 1979, prodam. Telefon 44-668.  
FIAT 850, letnik 1982, karamboliran, prodam. Vprašajte po telefonu (068) 25-121.

# DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto.  
USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.  
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.  
UREDNIŠKI ODBOR: Ksenija Khalil (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Zdenka Lindič—Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Jože Matkovič. Ekonomska propaganda: Janko Sajc, Iztok Gačnik.  
IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 15 din. Letna naročnina 900 din — Za delovne in družbene organizacije 1.800 din, za inozemstvo 15 ameriških dolarjev oz. 40 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) — Devizni račun 52100—620—170—32000—009—8—9 (Ljubljanska banka, Temeljna doljenjska banka Novo mesto).  
OGLASI: 1 cm višine v enem stoipcu za komercialne oglase 325 din, za razpise, licitacije ipd. 455 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 495 din, 1 cm na prvi strani 650 din. Vsak mali oglas do 10 be. ed 180 din, vsaka nadaljnja beseda 18 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421—1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.  
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu. 52100—603—30624 — Naslov uredništva: 68001 Novo mesto. Germova 3, p. p. 33, telefon (068) 23—606 — Naslov ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka: Jenkova 1, p. p. 33, telefon (068) 24—006 — Nenaročnih rokopisov in fotografij ne vračamo — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC, tozđ Grafika, Novo mesto — Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Brucea Leeja. 13. 3. ameriški film Ameriški gigolo. 15. 3. španski film Učenke madame Olge.  
DOLENJSKE TOPLICE: 10. in 11. 3. ameriški film Štirje letni časi.  
KRŠKO: 8. 3. nemški film Kje se bomo ljubili. H. 3. nizozemski film Neuničljivi mini moris. 14. 3. ameriški film Vztrajno zapeljevanje. 15. 3. ameriški film Šest Švedinj v internatu.  
NOVO MESTO — DOM JLA: Od 5. do 7. 3. nemški film Resnične zgodbe. Od 9. do 11. 3. ameriški film Vojskači podzemlja. Od 12. do 14. 3. ameriški film Družinska gospa.  
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 8. in 9. 3. ameriški barvni film Agent št. 1 ljubi in ubija. 10. 3. (ob 15. uri) matineja Tomm in Jerry, najboljša prijatelja. 10. in 11. 3. film Judi v uniformi. 12. in 13. 3. ni kinopredstav. 14. 3. filmsko gledališče Atom svobode. 15. in 16. 3. ameriški barvni film Črni sin.  
SEVNICA: 8. 3. angleški film Dan, ko so se vsi smejali. 9. in 10. 3. nemški film Begunke. 11. 3. ameriški film Teror Magagodžile.

## Kmetijski stroji

PRODAM snopovežalnik BCS, obračunalnik 220 in bočno traktorsko kosilnico za zetor 42 ali 35. Alojz Jeglič, Orešje 1, Šmarješke Toplice.  
TRAKTOR 558 z gozdno opremo prodam. Telefon 20-458.  
PRODAM Store 402, kompresor, kabina, 900 delovnih ur, nakladalnik Mengele 21 m in vitlo za Ferguson, lahko tudi za drugi traktor. Franjo Pernar, Hrastina Ante Kovačiča 31, Savski Marof pri Dobovi.  
PRODAM trosilec za hlevski gnoj. Janko Mesojedec, Kompolje 19, 68294 Boštanj.  
TRAKTOR Zetor 5011, nov, prodam. Anton Starič, Ornuška vas 2, Trebelno.  
TRAKTOR TV 730 s plugi prodam. Jože Peneč, Vel. Vodenice 1 a, Kostanjevica na Krki.  
ZIJNI KOMBAIN Claas columbus prodam. Franc Perše, Zburje 30, 68220 Šmarješke Toplice.  
ZETOR 4611 v zelo dobrem stanju prodam. Tel. 32—109.  
PRODAM traktor DEUTZ (25 KM), hidravlika, kosa na hidravlični dvig, odlično ohranjen. Alojz Zorič, Šutna 35, Podbočje.  
PRODAM traktor Nibbi (30 KM), pogon na vsa štiri kolesa. Slavko Bajc, Ardo 10, Raka, telefon (068) 75-592.  
PRODAM prikolico za traktor Tomo Vinkovič, Marjan Rangus, Dol. Brezovica 27, Šentjernej.  
PRODAM novi traktorski gumi (28 col) in originalno fergusonovo bočno koso Mortel v odličnem stanju. Janko Petan, Oklukova gora 13, 68256 Sromlje.  
PRODAM rabljen trosilec hlevskega gnoja znamke Sip. Telefon (061) 783-140, Omahne, interna 29.  
KOSILNICO, grablje in obračalni plug, vse za TV 418, malo rabljeno, prodam. Janez Hočvar, Krka 2.  
PRODAM dva traktorja Zetor 4712, Deutz 40 Ds koso in osebni avto VW 1200, letnik 1976, registriran za celo leto. Jože Klančar, Rodine 15, Trebnje.  
PRODAM malo rabljeno traktorsko prikolico. Kastrevc Franc, Ratež 31.  
PRODAM kosilnico Minipadano. Bojanc, Gor. Karteljevo 18, Mirna peč.  
PRODAM traktor URSUS (35 KM) (800 delovnih ur) in moped APN 4. Peter Furar, Šmaljša vas 14, Šentjernej.  
TRAKTOR IMT 540 (1380 ur) s kabino in kompresorjem prodam. Ivan Gorenc, Sela 8, Šentjernej.  
TRAKTOR ZETOR 5011, nov (48 delovnih ur), po ugodni ceni prodam. Stanko Sladič, Kostanjevica 4, Dole pri Litiji.  
OBRAČALNIK MARATON in slamo-reznic, oboje v zelo dobrem stanju, prodam. Senica, Meniška vas 31, Dolenjske Toplice.

## PRODAM

UGODNO PRODAM hi-fi Siemens 2 x 40 W (kasete, radio, ojačevalec). Drska 27, Novo mesto.  
MOLZNI STROJ WESTFALIJA, rabljen, ugodno prodam. Franc Starič, Gor. Brezovo 7, Sevnica.  
UGODNO PRODAM moped 15 C. SLC, letnik 1982, dobro ohranjen, in zazidljivo parcelo v izmeri 47 arov v bližini Malkovca, na lepi sončni legi, z lepim razgledom, poleg ceste in avtobusne postaje, primerno za vikend ali stanovanjsko hišo. Naslov v upravi lista (847/84).  
PRODAM ovna. Cena po dogovoru. Matija Ramuta, Osojnik 32, 68333 Semič.  
PRODAM moped TOMOS 14 M, nov, in moped TOMOS 15 SLC, star tri leta, elektromotor 3,7 KW, slamo-reznic s puhalnikom. Slavko Stopar, Rožno 45, Blanca, telefon (068) 88-305.  
PRODAM lažji gumivoz (15 col) ter tračno žago, prirejeno kot traktorski prikluček. Kastelic, telefon 24-307.  
UGODNO PRODAM dvojje ležišče, tri fotelje in mizo. Tel. 23-071.  
DOBRO SENO prodam. Tinca Dralka, Stare žage 7, Dolenjske Toplice.  
UGODNO PRODAM dva kompleta ROTRING peres ali zamenjam za fotoaparati ZENIT — TTL. Pejanovič, Mestne njive 12/23 (popoldne).  
GRADBENO BARAKO prodam. Telefon 84-924.  
POCENI PRODAM kombinirani štedilnik, brezhiben, plinsko peč, harmoniko (120 basov) Weltmeister in neregistriran kombi-IMV moris, vse rabljeno. Informacije zvečer po telefonu 25-520.  
KRAVE po izbiri prodam. Anton Dežman, Strelec 8, Šmarješke Toplice.  
PRODAM dobro ohranjen spalnico. Gregorič, Novo mesto, Cesta herojev 30, telefon 22-486 (popoldne).  
ZA VARJENJE prodam dve jeklenki (plin in kisik). Telefon 62-512 (dopoldne).  
PRODAM krznenne prevleke in pregrinjalo za Z 750. Telefon 21-954.  
PRODAM kravo, sivo, staro 8 let, po teletu, in grablje Xeks kombi Gorenje, rabljene eno sezono. Stane Tisov, Pristava 23, Stopiče, Novo mesto.

PRODAM hrastove deske 5 cm, 3,5 cm, in smrekove deske 3,5 cm. Naslov v upravi lista (848/84).  
NOVO HARMONIKO (B. Es, As) prodam. Telefon 22-216.  
PRODAM dve fantovski obleki, modri, številka 14 in 16, ter kavč. Telefon 72-320 (od 18. ure dalje).  
PRODAM 4 breje mlade kobile. Gor. Sušice 19, Uršna sela.  
KOMBINIRAN ŠTEDILNIK (2 plin, 4 elektrika) ugodno prodam. Telefon 21-398.  
PRODAM sod za vožnjo gnojnice z električno črpalko in obračalnik (sonce na tri). Informacije: Milan Baznik, Hrastje 18, Cerklje ob Krki, telefon (068) 69-168.  
PRODAM prikolico Ljutomer — kiper. Zdravko Gregorič, Družinska vas 28, Šmarješke Toplice.  
PRODAM harmoniko Melodija, (80 basov, Cena po dogovoru. Janez Zura, Otočec 63, telefon 85-149 (zvečer).  
UGODNO PRODAM malo rabljeno sedežno garnituro (kavč raztegljiv v posteljo). Telefon (068) 24-946.  
POCENI prodam sedežno garnituro. C. herojev 26, Novo mesto.  
KPAVO prodam. Niko Vrtnič, Bojanci 35, 68344 Vinica, telefon (068) 55-389.  
PRODAM eno leto rabljeno spalnico. Tel. 22—190.  
KRAVO, staro 4 leta, brejo 6 mesecev, prodam. Stanko Bajc, Velika vas 15, Leskovec.  
PRODAM več plemenskih ovac „SOČAVKE“. Omerza, Gornje Ozirne 10, Stara cerkev.  
DVA LAŽJA PRAŠIČA prodam. Udovč, Gor. Vrhovo 14, Mirna peč.  
SEDEŽNO GARNITURO ter stereo radiokasetofon prodam ali zamenjam za spalnico. Telefon 25-977.  
25 ton prvovrstnega sena in lucerne prodam. Dogovor o nakupu možen vsak dan od 15.30 ure dalje. Cvelbar, Šmarjeta 5, 68220 Šmarješke Toplice.  
OJAČEVALEC GITACORD 100 W prodam. Telefon (068) 24-873.  
PRODAM hrastove plohe. Bojan Kirn, Dol. Kronovo 19, Šmarješke Toplice.  
PRODAM dva meseca stare rjave jarkice, odlične nesnice. Jurij Stanonik, Log 9, Škofja Loka.  
KOLJE za vinograd poceni prodam. Kranjc, Male Brusnice 9.  
PRODAM dva radiatorja in dve novi verigi za motorno žago Alpina 070. Telefon 25-195.

## KUPIM

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu kupim. Telefon 23-378.  
MOTOR za traktor URSUS 335, cel ali po delih, kupim. Zaim, Dilančeva 1, telefon 21-584.  
Kupim 10 — 15 m<sup>3</sup> suhih drv, ter sedečo kad dolžine 120 cm. Telefon: 24-953.  
KUPIM čebelnj vosek, voščine in brinje za olje. Pišite na oglasni oddelček po šifro: „VOSEK“.  
KUPIM rabljen mizni rezkar (frezar) Srečko Zupančič, Vel. Podljuben 29, 68323 Uršna sela.  
KUPIM star vinograd ali parcelo v okolici Šentjerneja. Marjan Gorišek, Šentjernej 132.  
RABLJENE PLOHE ali debelejšje deske za ploščo kupim. Možno na posojilo, plačam v procentih. Naslov v upravi lista (833/84).  
KUPIM strešnike Novoteks, rjave s posipom. Škofic, Golniška c. 2, Kranj, telefon (064) 23-440.  
KUPIM rabljeno motorno kosilnico Alpina ali Padolini, lahko je tudi manjši motokultivator s priključkom za košnjo. Informacije: Srečo Petric, na tel. 23—611 ali 23-575.

## POSEST

PRODAM starejšo hišo in dokumentacijo za novo hišo v bližini Metlike. Telefon (068) 58-506.  
ZIDANICO (5,5 m x 7,5 m), oddaljeno od Novega mesta 8 km, prodam. Hlača, Šegova 6, Novo mesto.  
NOVO HIŠO v Brežicah prodam ali zamenjam za stanovanje z doplačilom. Telefon dopoldne 62-512, zvečer 61-929.  
PRODAM celotno kmetijo na Klenoviku (Malek). Informacije na telefon (068) 22-542. Cingulin, KZ Krka.  
PRODAM vinograd z zidanico in njivo na sončnem kraju v Karteljevem. Anton Nemanič, Križišče 7, Čatež, Velika Loka.  
PRODAM hišo v središču Sevnice. Ima tudi prostore za opravljanje obrtne dejavnosti. Interesenti lahko pokličejo po telefonu (068) 81-560.  
PRODAM vinograd v okolici Malkovca (200 tri). Informacije vsak dan popoldne na telefon (068) 88-947.  
PRODAM 20 arov starega vinograda in 10 arov zemlje v Bojniku. Dostop z vsakim vozilom. Ivan Ferkoj, Zloganje 18, Škočjan.  
VINOGRAD, deloma pašnik (23 arov površine), z zidanico in posodo vred na Ljubno prodam. Hrovat, Petane 1, Novo mesto.  
PRODAM 1097 m<sup>2</sup> gozda, 865 m<sup>2</sup> njive 5 km od Brežic proti Sromljam, ob asfaltni cesti. Dovoljena zidava vikenda. Peršin, Na Jami 1, Ljubljana, telefon (061) 553-759.

## RAZNO

V APRILU vzame v najem štiriclanška družina hišo z vrtom ali stanovanje od Zidanega mosta do Sevnice za dobo dveh let. Šifra: „POLLETNO PREDPLAČILO“.  
LES za ostriše zamenjam za zidarška dela. Naslov v upravi lista (832/84).  
HONORARNO ZAPOSLOTEV iščem. Šifra: „ČRNOMELJ — NOVO MESTO“.  
V VARSTVO vzamem dva otroka. Telefon 24-477.  
IŠČEMO ŠTUDENTA (ali študentko), ki bi bil pripravljen pomagati učenci 8. razreda pri učenju. Informacije na telefon 24-833. Plačilo po dogovoru.  
DVOČLANSKA DRUŽINA z enim otrokom sprejme mirno in pošteno samsko žensko za pomoč v gospodinjstvu. Nudimo enosobno opremljeno stanovanje, oskrbo ter plačo po dogovoru. Ponudbe pod šifro: „LJU-BLJANA“.  
NJIVO (22 a) na Otočcu dam v najem. Ponudbe: Darinka Golob, Polje c. VI/18, 61260 Ljubljana — Polje, ali telefon (061) 212-846.

## PREKLICI

FRANC RIFELJ, Cegelnica 49, Novo mesto, preključujem na parceli 1207 in 1219/21220/1 na Trški gori prehode prek vinograda in košenice. Opozorjam posebno Alojza Rišlja in Danijela Rišlja, naj ne sekata in ne delata kakršnekolikoli škode. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.  
Dragi in skrbni mami ANGELCI JENIČ, po domače Hudoklinovi mami, Vrhovčeva 5, želimo vse lepo za minulo praznovanje ter še veliko zdravljeta, za dan žena pa ji iskreno čestitamo. Mali Jožko ji pošilja koš poljubčkov.  
Dragi sestri MIMICI ROŽMAN iz Velikega Nerajca 19 za življenjski

## ČESTITKE

Dragi in skrbni mami ANGELCI JENIČ, po domače Hudoklinovi mami, Vrhovčeva 5, želimo vse lepo za minulo praznovanje ter še veliko zdravljeta, za dan žena pa ji iskreno čestitamo. Mali Jožko ji pošilja koš poljubčkov.  
Dragi sestri MIMICI ROŽMAN iz Velikega Nerajca 19 za življenjski

praznik veliko sreče in zdravja želijo bratje Janko, Vinko, sestre Anica, Zofka in Ivanka z družinami.  
Dragi mami FRANČIŠKI ANTONČIČ iz Praproč pri Šentjerneju želijo za njen 82. god vse najlepše in še mnogo zdravih let otroci z družinami. Osemnajst vnukov in deset pravnukov pa ji pošilja koš poljubčkov.  
Naš dobri in skrbni mož in oče JOŽE BOH iz Drganjih sel slavi ta teden svoj petdesetletni življenjski praznik. Za to priliko mu iskreno čestitamo in se mu toplo zahvaljujemo za njegovo požrtvovalno družinsko skrb in delo. Za njegov dvojni praznik mu poklanjamo iskrene in globoke želje za vse dobro in bogato zdravje, polno zadovoljstva na njegovi nadaljnji življenjski poti. Žena Marija, sin Jože in hčerka Marija.

## OBVESTILA

GRAVERSTVO Aleksander KEČKEŠ — delavnica Šentjernej, telefon 32-048, Novo mesto, Novi trg 1 (hotel Trempol), telefon 21-348. Se priporočam!  
STRANKO, ki je pozabila očala, ko je dala mali oglas, prosimo, da jih dvigne v oglasnem oddelku našega lista.  
RTV SERVIS Jože ZAKRAJŠEK, Dol. Ponikve 10, Trebnje, telefon 44—668. Popravilam vse vrste TV aparatov, tudi zavarovalne primere v popoldanskem času od 15. do 18. ure. Se priporočam!

## OGLED KOVINARSKO DELAVNICE

Med našimi osmošolci ni veliko zanimanja za kovinarske poklice. Zato smo si pred kratkim ogledali črnomaljsko kovinarsko delavnico z namenom, da bi nam dela iz te stroke postala bližja. Spoznali smo veliko strojev, s katerimi delajo kovinarji, tudi o šolanju smo izvedeli precej poučenega. Z ogledom delavnice smo bili zadovoljni.  
RENATA MUŽE novin, krožek OS Črnomelj

Tiha misel zablestela nad večernim krajem, duša oblestela z zlatim je sijajem. (S. Kosovel)

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

MARIJA BUTALA

iz Brstovca 2 pri Semiču



ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je nenadoma zapustila draga žena in teta

TEREZIJA KLEPEC

iz Zagreba, Jelasplojska 9



Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter spremili pokojno na njeni zadnji poti.


Žalujoči: mož Julij in vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš ljubi mož, oče in stari oče

HUGO ŠKRINAR

iz Ostrožnika 21 pri Mokronogu



Vsem, ki ste, ne da bi se menili za nenavadno slabo vreme, prišli po slovo k pokojniku ali ga spremili na njegovi poslednji poti, kakor tudi vsem, ki ste nam v težkih trenutkih nesebično pomagali, se pristrčno zahvaljujemo.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice, sestre in tete

**IVANKE BENČINA**

roj. Suštaršič

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se osebju doma starejših občanov, osebju nevrološkega in rentgenološkega oddelka bolnišnice v Novem mestu, vsem zobozdravstvenim delavcem Zdravstvenega doma v Novem mestu, OOS zdravstvenega doma iz Novega mesta, delavcem tovarne zdravil „Krka“, obrat kemijska sinteza, OOS tovarne zdravil „Krka“ Novo mesto ter duhovniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

*Vsa sreča je minila,  
ko tebe, oče, zemlja je pokrila.*



ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče ter brat

**IVAN  
ROGINA**

z Belčjega vrha 36

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje. Iskrena zahvala tov. Petru Kuzmi za ganljive besede pred domačo hišo, tov. Bečaju za poslovilne besede pri odprtem grobu, organizaciji ZB, pevskemu zboru iz Dragatuša, duhovniku za zahvalne besede pokojniku ter lepo opravljeni obred. Vsem tistim, ki ste pokojnega spremili v tako velikem številu k poslednjemu počitku, iskrena hvala!

Žalujoči: sin France, sin Vinko in hčerka Tinka z družino, šest vnukov, brat Boštjan in sestra Angela

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nepričakovano zapustil oče in stari oče

**DOMINIK  
FLAJNIK**

iz Drenovca 11

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč, podarjeno cvetje ter izrečeno sožalje. Hvala tudi ZZB Vinica, DO Novoteks Vinica, kolektivu Novost Črnomelj ter župniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: hčerki Angelca in Marjanca z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi ljubljenega moža in brata



**JANEZA  
ŠTEBLJAJA**

iz Kamnja pri Šentrupertu

se od srca zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za vso pomoč, izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje. Še posebna zahvala sosedu Stanku Kurentu, govorniku Jožetu Urana, pevcem za zapete žalostinke in duhovniku za opravljeni obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Mici, sestre Angela, Pepca in Olga ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 35. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga žena, mamica, hčerka, snaha in teta



**MIMICA  
MACELE**

iz Semiča

Prisrčno se zahvaljujemo kolektivu Iskre, industrije kondenzatorjev, Semič, sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste pokojni darovali cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvala velja tudi govornikom za poslovilne besede, godbi in pevcem. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

**ALOJZ  
VOVK**

iz Srednjega Lakenca 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani, nam pomagali, pokojnemu darovali cvetje in vence, mu lajšali bolečine in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi župniku za opravljeni obred in pevcem.

Žalujoči: hči Lojzka in Mici, sinova Slavko in Franci z družinami

ZAHVALA

Nenadoma in mnogo prezgodaj nas je zapustil v 43. letu starosti naš dragi



**MIRKO  
KUNIČ**

s Suhorja pri Vinici

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, darovali pokojnemu cvetje in ga spremili na poti. Še posebej se zahvaljujemo za pomoč DO BELT—tozd Livarna, njegovim sodelavcem za častno stražo, IMV—tozd Tovarna opreme, tozdu Belsad, godbi iz Črnomlja in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoči: žena Marica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očka, dedka, brata, svaka in strica

**DUŠANA MUC-a**

prosvetnega svetovalca v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga imeli radi, cenili in spoštovali. Hvala osebju bolnišnice v Novem mestu za vse prizadevanje za njegovo zdravje, njegovim bivšim sodelavcem, prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti, svojo ljubezen do pokojnega prelili v cvetje, toplo napisane, izpete, izgovorjene besede in sočustvojoč stisk roke.

Vsi njegovi

Črnomelj, Novo mesto, Ljubljana, Portorož, Crikvenica

*Globoka praznina, ni moč dati iz  
spomina.  
Kje, ljuba Nada, si, tvoje zlato srce,  
ki si ga ime a za nas vse?*

V SPOMIN

na

**NADO  
CVELBAR**

Gržeča vas 15



Za njo žalujejo: mama, ata, brata Drago in Marjan ter sestra Dragica

*Črni dan je moral priti,  
bridkosti dan, dan solzan,  
težka bila je ločitev,  
ves jok, vse solze so bile zaman.*

V SPOMIN

2. marca je minilo žalostno leto dni, odkar nas je nenadoma zapustil naš ljubljeni mož, brat in stric

**ANTON JENIČ**

Stranska vas 15

Med nami živiš v lepem spominu, v naših srcih pa je neizmerna bolečina, žalost in tako prazen dom. Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Žalujoča žena Marija

OSMRTNICA

Umrli je

**DUŠAN MUC**

pedagoški svetovalec v pokoju

Hvala mu za uspešno delo na vzgojno-izobraževalnem področju in za iskreno tovarištvo.

Delavci Zavoda SRS za šolstvo — organizacijska enota Novo mesto

Novo mesto, 29. februarja 1984

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga-mama, babica, prababica in sestra

**ALOJZIJA DONADINI**

rojena Povše  
iz Šmihela pri Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki so našo pokojnico spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam ustno in pisмено izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo kolektivu zavarovalnice Triglav Novo mesto, kakor tudi duhovniku za opravljeni obred in poslovilne besede. Še enkrat vsem skupaj prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Novo mesto, dne 3. marca 1984

*Tetka!  
Bila si kot sveča, za nas si  
izgorevala, dajala veliko ljubezni  
in dobrote. Hvala ti naša dobra,  
zlata tetka!*

ZAHVALA

Zapustila nas je naša dobra tetka



**ANI  
KASTELIC**

iz Dečje vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam pomagali v teh žalostnih dneh. Hvala tudi duhovniku za lepi obred in pevcem za občutene pesmi. Vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njeni

Globodol, Rdeči kal, Novo mesto, Ljubljana, Essen, Avgsburg, Celovec

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, tast in stari oče



**ALOJZ  
RADOVIČ**

iz Obrha 6, Dragatuš

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih in sočustvovali z nami. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Še posebej velja zahvala zdravniku in bolniškemu osebju internega oddelka bolnišnice v Novem mestu, pevskemu zboru, Zvezi borcev, župniku za opravljeni obred ter kolektivu-ma IMV in Belt.

Žalujoči: vsi njegovi

# ZLATA ŽMAVC

Svet Zlate Žmavc z Bojsnega zaokrožata njena družina in kmetija. V njem ni nobenih neznanek. Vsak zakaj ima jasen in otipljiv odgovor, in ona se najbrž prav zaradi tega v svojem okolju odlično počuti. Ena tistih žensk je, ki z dobro voljo in humorjem prebredo vsakdanje težave. Raje je nasmejana, kot da bi tarnala. Misli si, zakaj bi grenila ure sebi in drugim, če stvari, zaradi katerih je nezadovoljna, ne more spremeniti. Enako kot njene stanovanjske vrstnice je trdno prepričana, da za svoje delo ne dobiva zadostnega plačila, ker je mleko prepoceni in ker so teleta vredna več, kot dobi zanje.

so se v živinorejo in ostali pri tem do danes. Zlata je ponosna na to, da lahko pokaže sadove skupnega dela, kot je na primer lansko jesen začeta gradnja hleva, v katerega bodo maja preselili krave in povečali svojo čredo mlekaric. Trenutno imajo v hlevu deset krav in osem telic, pod novo streho pa bodo zapolnili vseh 27 stajišč. Gospodinja se ne boji dela na njivi in hlevu in ne v vinogradu. Od malega je imela veselje do vseh kmečkih opravil. Tudi za naslednikih možem nista v skrbeh. Desetletni sin Ivan se že zdaj vsega loti, a najbolj pa se veseli dela pri živini v prostornejšem in sodobnejšem hlevu.

Sicer pa njegova mama meni, da se še nič ne ve, kdo bo zares ostal na kmetiji. Morda se bo odločila zanj celo hčerka, čeprav se sola za strojepisko, za pisarniško delo, po katerem se čedalje manj povpraševanja.

Zmavečeva se zaveda, da je kot kmetica prikrajšana za nekatere ugodnosti. Čeprav se sama ne pritožuje, želi, da bi mlajši rodovi žensk uživali na kmetih več pravic, upoštevajoč poročniški dopust oz. denarno nadomestilo za tisti čas. Njej sami je pri obeh porodih priskočila na pomoč moževa mama in ji omogočila potrebno mirovanje.

O letnem dopustu ta navdušena kmetica do zdaj ni razmišljala. Morda si bo pozneje vzela kak teden počitka, ko otroka toliko odraste, da ju bosta lahko nadomestila. Pri Zmavečevih bi težko prenesli odsotnost gospodnje. Z možem se menja pri delu v hlevu, na traktorju ali za volanom osebnega avtomobila, kadar je treba po nastro ali po drugih opravkih. Izleti z aktivom kmečkih žensk in sestanki aktiva so edino, čemur se ne odpove. Čas si vzame tudi za delo pri Rdečem križu, kaj več pa že ne utegne.

JOŽICA TEPPEY



Za Zlato je to realnost, s katero računa. V sebi ima toliko moči in življenjske radosti, da ji take stvari ne jemljejo volje do dela. Loteva se ga z enako vnemo kot takrat, ko se je pridožila k Žmavcu. Ostala je blizu rojstne hiše v Brezju, saj trije kilometri niso velika razdalja. Delati je znala in kmetovanje je bilo na Bojsnem celo za spoznanje laže, ker je tam več ravnine. V hribovitem Brezju so obdelovali zemljo z volmi, na novem Zlatinem domu s konji. Kmalu potem, ko je prišla tja za snaho, so jih prodali, da so lahko kupili traktor. Usmerili

# Navdušenja jim ne manjka

NOVO MESTO — Ob prazniku dneva žena so oskrbovanke doma starejših občanov v Šmihelu z brezplačnim nastopom razveselili člani narodnozabavnega ansambla Rubin. Takih ansamblov, ki bi v tem času igrali kar tako „brez denarcev“, ni na pretek, zato je prav, da te navdušence predstavimo.

Ansambel je med vsemi dolenskimimi nekaj posebnega, saj je nastal pred štirimi meseci iz petih ansamblov, ki so obstajali pred „rubinovci“ in so po večini prenehali delovati. Bas kitarist Anton Ivančič in bobnar Drago Klobučar sta bila člana ansambla Klan, harmonikaš Ivan Pugalj je igral pri Plavih rubinih, solokitarist Milan Peterec pri Obzorju, organist Zvone Uhernik pri Vokalu, pevka Duška Mihelič je pa prepevala pri Veselih Martinih. „Prišli smo iz petih ansamblov, šestih krajev in petih delovnih organizacij,“ hudomušno predstavi novi ansambel Tone Ivančič, ki je skupaj z organistom Zvonetom sklical novi sestav. „Nismo se zbrali zato, da bi začeli nastopati in polnili žep, temveč zato, da bi na vajah dosegli nekaj več, da bi ustvarili nekaj boljšega. Člani ansamblov, v katerih smo nastopali, so se razšli predvsem zaradi nazadovanja v kvaliteti,“ pristavi Ivan Pugalj, ki ga mnogi poznajo tudi kot ohectnega muzikanta, ki ima za seboj že več kot tristo ohecti po Dolenski.

J. PAVLIN



BODO DOBILI POKROVITELJA? — Novi ansambel Rubin se je na Dolenskem in v Beli krajini že dobro uveljavil. Navdušenja mu ne manjka, le z zastarelo opremo ima nekaj težav. Morda bi novi člani lažje razmišljali, če bi dobili pokrovitelja, ki ga prav sedaj iščejo med kolektivi v novomeški občini. Jih bo uslišal že Labod, kjer bodo jutri nastopili na centralni prireditvi ob 60-letnici te delovne organizacije? (Foto: J. Pavlin)

# Vsi le niso izgubili spomina

V Brežicah se nadaljuje sojenje udeležencem vinske afere z dokaznim postopkom — Čeprav so pričre večidel zanikale izjave v preiskavi, pa resnica s pomočjo izvedencev le počasi kaplja na dan

BREŽICE — Vsi, ki so doslej od nadaljevanja sojenja udeležencem tako imenovane vinske afere v brežiškem Slovinu pričakovali morebitne odgovore na številne nejasnosti, so ostali prikrajšani. Izjema je le ponedeljek, ko so pred veliki senat brežiške enote temeljnega sodišča Novo mesto stopili izvedenci, medtem ko je dogajanje v dvorani brežiškega šolskega centra prejšnji teden malodane izvenlo v posmeh garaškemu triletnemu delu preiskovalcev. Priče, od katerih se je po izjavah v preiskavi obetal toliko pojasnil, kot da so izgubile spomin.

Tako se Viktor Kostevc in Franc Cerjak, oba v tistem času zaposlena v brežiškem Slovinu, prvi kot kletar, drugi pa kot enolog, in ki sta bila v preiskovalnem postopku še med osušenjenci in celo v priporu, nista spomnila domala niti ene same izjave pred preiskovalnim sodnikom. Cerjak je celo odločno zanikal svojo prejšnjo trditve, da mu je dal Vladimir Kovačič nalog za odkup 30.000 litrov plešivčevega vina za bizeljčana. Sodišče je razpolagalo tudi s Cerjakovo izjavo, da sta bilj v dveh primerih odkupni ce-

ni za vino od kooperantov določeni mimo zakonitega postopka, postavila pa naj bi jih Kovačič in direktor Edvard Verstovšek. Priča se tudi te trditve ni spominjala, raje je Cerjak zatrdil, da zapis preiskovalnega sodnika Kerja je verjetno ni točen. Nasploh je Franc Cerjak zanikal domala vse obtožbe, ki jih je v preiskavi izrekel na račun Kovačiča, in povedal, da ga je po krivem bremenil, češ da je mislil, da ima UNZ tako že vse podatke in ker da se v tistem času kaj bolj pametnega ni mogel spomniti. Tudi to je v izgovor svojim spremenjenim izjavam navedel Cerjak, da mu je pač med preiskavo ušlo marsikaj nepotrebnega.

Podobno se je končalo tudi zaslisanje Viktorja Kostevca, ki se prav tako ni „spominjal“ večine svojih izjav, tudi tiste ne, da naj bi mu dal Vladimir Kovačič nalog, da se 5 vagonov črnega kvalitativnega vina, ki je prispelo iz Gevelje, uporabi za izdelavo rdečega bizeljčana.

Veliko bolj realno podoba o tem, kaj naj bi se v letih med 1977 in 1980 dogajalo v Slovinu, DO Bizeljsko Brežice, je dalo šele ponedeljkovo in torkovo zaslisanje izvedencev. In šele ob pregledu izvedeniških mnenj in opravljenih analiz ter po dodatnih pojasnjevanjih je moč razbrati, kako veliko delo je bilo opravljeno v preiskovalnem postopku. Prav ponedeljkova obravnava pa je pokazala še nekaj: da bo namreč v dokaznem postopku, ki sedaj teče zoper Edvarda Verstovška, Vladimira Kovačiča, Karla Recerja, Antona Vogrinca in Franja Jagra (ostala sedemica obtoženih pride na vrsto kasneje) odigrala morda najpomembnejšo vlogo prav knjiga zasebnih zapisov obtoženega Kovačiča, ki su mu jo delavci UNZ zasegli že na samem začetku preiskave. Ne gre, da se ob tem ne spominimo tiste Kovačičeve izjave med za-

slišanjem, ko je zatrdil, da je to knjigo sam izročil preiskovalcem, ker se nima ničesar bati.

Prav na podlagi teh Kovačičevih zapisov je izvedenec Hugon Czurda oblikoval svoje mnenje, ki ga je v ponedeljek dovolj uspešno zagovarjal. V omenjenih zapisih se poleg datumov, registrskih števil, oznak sodov in navedenih količin, ki se vse po vrsti praviloma ujemajo z uradnimi tipizacijskimi nalogi, pojavljajo tudi kartice kot: Ka, Šip, Pb, Ga, Sm, Kr, da ne naštevamo vseh. Mnenje izvedenca Czurde je, da te kartice označujejo vrste vin iz južnih republik, ki so jih uporabljali za mešanje in delo vin, ki so prihajala na trg z nalepkami geografskem poreklu. Tako so se ko nedovoljene primesi iz vseh koncev Jugoslavije pojavljali kardinalka (Ka), šipon (Šip), plešivčičko belo (Pb), game (Ga), smederevka (Sm), kraljica (Kr), in še bi lahko naštevali v nedogled. Gre, skratka, za 66 spornih tipizacij, ki jih omenja obtožnica, te pa naj bi dale na trg tistih domala 8 milijonov litrov ustakleničenega vina, kateremu so nalepke označevale lažno geografsko poreklo in kakovost. Ko je bilo že pred dnevi dejstvo, da se zasebni zapiski in tipizacijski nalogi tako ujemajo, predloženo Kovačiču, je ta odgovoril le, da gre najverjetneje za čisto naključje. Kajti pojasnil je, da so v tisti knjigi le zapiski opažanj njegovih posvsem zasebnih poskusov z vini brežege geografske porekla, ki so služili njegovemu strokovnemu izpolnjevanju. Zapisali smo že, da obravnava v ponedeljek ni dajala takšnega visa, saj so tudi nabavne knjige pokazale, da je v brežiški Slovin resnično prihajalo vino iz drugih republik, ki ga omejnajo Kovačičevi zapiski. Morda ob nabavnih knjigah še to, da je izvedenec Czurda zatrdil, da je po teh knjigah sodeč količina vina dodanih nedovoljenih primesi iz drugih republik vsaj že za tretjino večja od tiste, ki jo je zapisal v prvotnem izvedeniškem mnenju.

Sodnike in porotnika čaka do resnice še dolga in mučna pot, sojenje pa se po večeršnjem prostem dnevu nadaljuje danes z zaslisanjem novih prič.

BOJAN BUDJA

# 20 let Slakovega ansambla

Več kot 2.000 koncertov, 320 zabavnih viž, 33 plošč in desetine radijskih in televizijskih snemanj

Ansambel Lojzeta Slaka slavi letos 20-letnico uspešnega delovanja. Zgodba o ansamblu pa se pravzaprav začne že leta 1958, ko je Lojze prišel izpod Trške gore na javno radijsko oddajo Pokaži, kaj znaš in s svojo harmoniko spravil ljudi na noge. Z brati Matijo, Stanetom in Tonetom je sestavil instrumentalni kvartet, ki ga je kmalu poznala vsa Dolenska. Potem je moral Lojze k vojakom, preselil se je v Ljubljano in kvarteta je bilo konec.

Po vojaščini sta se Lojzetu pridružila kitarist Niko Zlobko in basist Ciril Babnik. To je bil trio Lojzeta Slaka, ki je leta 1964 po več uspehih na različnih tekmova-

## JAMARJI VABIJO

DOLENSKE TOPLICE — Jamarski klub Vinko Paderšič — Batreja vabi na občni zbor ki bo 10. marca ob 18. uri v restavraciji Rog v Dolenskih Toplicah. Iz Novega mesta bo peljal kombi ob 17. uri izpred hotela Kandija.



POZNA JIH VSA SLOVENIJA — Ansambel Lojzeta Slaka

## PIONIRJEVCI SO IMELI KVIZ

NOVO MESTO — V spomin na februar 1946, ko je bilo ustanovljeno gradbeno podjetje Pionir, so pionirjevci v torek, 28. februarja, v novomeškem Domu kulture pripravili kviz o gradbeništvu, zgodovini in sedanosti Novega mesta in o poznavanju delovne organizacije. Med vsemi tozdi so se najbolj odrezali Tehnična komercialna—inženiring, Projektni biro in Lesni obrat. Kulturni program so izvedli Plesni klub Novo mesto, ansambel JLA, Toni Gašperič in Irena Vide. Prireditev naj bi postala tradicionalna.

## PROGRAMSKA USMERITEV KRKINEGA KLUBA

NOVO MESTO — Krkin klub vabi na splošni mladinski zbor in razgovor o programskih usmeritvah kluba (objavljene so bile v Valju št. 8) ter o možnostih delovanja v njem. Razgovor bo v prostorih kluba v petek, 9. februarja, ob 18. uri.

# DOLENSKI LIST V VSAKO HIŠO

S 185 novimi braici v minulem tednu je doseđanji izkupiček naše velike naročniške akcije že dosegel številko 2.000 — Žrebanje vse bliže

Le še trinajst dni nas loči do uradnega zaključka naše velike nagradne naročniške igre, javnega žrebanja devetnajstih srečnih dobitnikov velikih nagrad, ki jih je prispevalo dolensko združeno

delo. Omenili smo že, da bo žrebanje 22. marca v prostorih Dolenskega lista na Germovi 3, med 30.000 imeni starih in novih naročnikov po bo 6-letna Lea Brulc pred očmi komisije bralcev izžrebala srečne dobitnike.

Čeprav je že s prejšnjim tednom presahnil bogat sklad nagrad, iz katerega smo nagrajevali vsakega desetega naročnika, se številna družina bralcev Dolenskega lista še kar naprej množi. Kar 185 novih naročnikov v prejšnjem tednu je uspešnost naše akcije zaokr-

● Seznam dobitnikov knjižnih nagrad objavljamo na 19. strani.

ožilo na že 2.000 novih bralcev, to pa seveda pomeni, da je stalna naklada Dolenskega lista po daljšem času vnovič prestopila že kar magično številko 30.000 izvodov. Odločili smo se, da vse nove naročnike, ki se bodo prijavili do 21. marca, prav tako nagradimo s knjigami in jih seveda tudi upoštevamo pri žrebanju.

Dolžni pa smo vam še nekaj pojasnil. Oba dobitnika nagrad za tisočega in tisočpetstotega naročnika obveščamo, da ju že čakajo smuči v našem uredništvu, vsi ostali nagrajenci pa bodo darila dobili v prihodnjih dneh. Zataknilo se je le pri izdelkih mirense Dane

in metliške Kmetijske zadruge, saj ne gre, da bi steklenice pošiljali po pošti. Dobitnike teh nagrad prosimo, da se ob priložnosti oglasijo v našem uredništvu, kjer jim bomo darila izročili lastnoročno.

## Čigav bo tomos avtomatic?

V boju za nagrado Dolenskega lista najbolj zagrizena Pavlič in Vidmar

Naši vrli poštarji se ne dajo. Še naprej neutrudno tekmujejo v zbiranju novih naročnikov in seveda v boju za tomos avtomatic, ki ga uredništvo Dolenskega lista podarja tistemu pismonoši, ki bo do 1. maja pridobil največ naročnikov. Zaenkrat vse kaže, da bosta o prvem mestu odločila le dva. Sicer pa pogljemo, kakšen je bil položaj v torek, 6. marca:

1. Jože Vidmar, pošta Dvor, 73 novih naročnikov,
2. Tomislav Pavlič, pošta Novo mesto, 70 novih naročnikov,
3. Ivo Pirč, pošta Mirna, 46 novih naročnikov,
4. Marija Ban, pošta Škocjan, 42 novih naročnikov,
5. Feliks Kastelic, pošta Žužemberk, 41 novih naročnikov,
6. Anton Jene, pošta Škocjan, 38 novih naročnikov,
7. Milan Škoberne, pošta Senovo, 31 novih naročnikov,
8. Slavka Kolenc, pošta Mirna, 25 novih naročnikov,
9. Leopold Peterle, pošta Mokronog, 22 novih naročnikov,
10. Anton Dragoš, pošta Črnomelj, in Jože Kuplenik, pošta Otočec, z 21 novimi naročniki.

## PREDAVANJE O KUNČJI REJI

SEVNICA — V nedeljo ob 8. uri bo v bifeju Osvovnikar skupščina sevniškega društva gojiteljev malih živali. Po seji bo predavanje Eгона Zeleznika iz Radeč, enega od soavtorjev knjige o sodobni kunčji reji. Govoril bo o gojitvi in boleznih kuncev.

# NAROČILNICA

Naročim tednik Dolenski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: \_\_\_\_\_

Ulica in hišna št.: \_\_\_\_\_

Poštna številka in kraj: \_\_\_\_\_

št. osebnih izkaznic: \_\_\_\_\_

Celoletno naročnino bom poravnal, ko bom dobil položnico.

Datum: \_\_\_\_\_

Podpis: \_\_\_\_\_